

ERDÉSZETI LAPOK

LXXVIII.
ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
K Ö Z L Ö N Y E

8.
FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben Wagner Károly és Divald Adolf

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, V., Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.
(Távbeszélő: 123-722.)

Krónika.

Bizonytalanság.

Az a jelenség, amelyik tán a légsúlyosabban hat ki a gazdasági életre.

Hiszen annak teendői úgyszólván kivétel nélkül hosszabb idő alatt bonyolódnak le.

Ha a gazdasági élet pang, ki tudjuk számítani azt, mivel lehet és mivel érdemes foglalkozni, mennyit szabad az egyes munkákra költeni, mit kell piacra dobnunk és mit kell visszatartanunk.

Ha ellenben az ár, a termelési költségek, az elhelyezési lehetőség mind a legteljesebb mértékben bizonytalanok, megszűnik a vállalkozási kedv, megbénul a forgalom, s a bekövetkező kapkodásnak rendszerint súlyosan kellemetlen következményei vannak termelőre és fogyasztóra egyaránt.

A magyar tűzifatermelés és -értékesítés dolgában ma tökéletesen ez a helyzet.

Kétségtelen, hogy a Felvidék és a Kárpátalja visszajutása az ellátás tekintetében változást jelentett.

Komoly érvekkel bizonyítottuk, hogy amíg az első a faellátás tekintetében egyáltalán semmi megkönnyebbülést, sőt talán valamivel több gondot okozott, a második sem eredményezett olyan túlzottan bőséges ellátást, ami mindennapi gondjainktól egyszer s mindenkorra megszabadítana.

Elismerjük, hogy az ilyen változások mindenkor rendkívüli intézkedéseket és az intézkedésben gyorsaságot követelnek.

Véleményünk szerint azonban ezeknek az intézkedéseknek csak az ország gazdasági életébe újonnan bekapcsolódott területeken kell rendkívülieknek lenniök, s éppen arra kell irányulniok, hogy azok minél előbb, tehát lehetőleg *gyorsan* kapcsolódjanak bele az anyaország gazdasági rendjébe.

Sajnos, nálunk nem ez történik. A visszacsatolás első eredményeképpen az anyaországban eddig jól bevált intézkedések megváltoztatását tervezik sok oldalról a hivatalos és nem hivatalos tényezők.

Nyugodt lelkiismerettel merjük állítani, hogy ma senki nincs tisztában azzal, mekkora és milyen idő alatt mozgósítható, milyen célokra alkalmas készletek állanak az egész ország területén rendelkezésre.

Statisztikai adatgyűjtés folyik, bejelentések történnek, arról azonban, hogy ezeket az adatokat, ezeket a bejelentéseket feldolgozták-e és mi ezeknek az eredménye, tájékoztatást még eddig senki nem kapott.

Mi úgy véljük, hogy az ilyen adatgyűjtés eredményeinek a közlését a nyilvánosság teljes joggal követelheti és pedig azonnal, mihelyest az eredmények készen vannak. Ezt az állásfoglalásunkat két érveléssel támasztjuk alá.

Első érvelésünk az, hogy a statisztikai adatok világítják meg a tényleges gazdasági helyzetet, s termelő és fogyasztó ezek alapján választhatja csak ki a helyes utat, amit követnie kell.

De másodsorban ez az adatgyűjtés közpénzen történik, hiszen annak költségeit vagy az állampénztár, vagy maguk az adatszolgáltatók fedezik.

Kétszeres joggal várhatjuk tehát el azt, hogy az eredményeket közreadják.

Közreadják különösen akkor, amikor az egész gazdasági ág létét vagy nemlétét, jövedelmezőségét vagy eredménytelen munkáját jelentő kérdések elintézéséről van szó.

A mi egyszerű gondolkozásunk, amelyik a magasabb pénzügyi politika rejtett berkeibe behatolni nem tud, azt az eljárást tartotta volna helyesnek, ha az adatok közlése után engedték volna a gazdasági életet a maga rendes útján megindulni, s amennyiben az adatok aggodalomra adtak volna okot egyik vagy másik irányban, az érdekeltségek meghallgatásával keresték volna a kivezető utat.

Ennek éppen a fordítottja történik.

Közel egy évtized óta van már a magyar tűzifának szállítási díjkedvezménye.

Bevált.

Az eredmény olyan, hogy arra mindegyik kormányzat büszke lehet.

Tíz év alatt 85%-kal sikerült csökkenteni a tűzifabehozatalt.

39.5 millió pengőről sikerült letornászni 5—7 millió között mozgó összeget.

Az elhanyagolt erdőgazdaságot, amelyiknek a megjavítása, a fenntartása s a szaporítása világszerte elismert közérdek, sikerült talpraállítani úgy, hogy az erdő szerény, de tisztességes és biztos jövedelmet nyújtott.

Megmentett a tőkéletes esőtől egy csomó bajban lévő mezőgazdaságot és talpraállított jóegynéhány keresztény magyar egzisztenciát.

Az erdő keresett befektetési és vagyontárgy lett.

A rendszeres gazdálkodásra, a tartamosság fenntartására, a nemzeti vagyon gyarapítására irányuló kormányintézkedéseket megnyugvással fogadta mindenki, mert az ezzel járó többterhet a gazdaság megbírta.

A fásításra, az erdősítésre való hajlandóság, aminek a propagálására hosszú időn át sokat áldoztunk eredmény-

telenül, fellendült és megindult erőszakos intézkedések nélkül.

Aki csak egy kissé ismeri a gazdasági életet és egy kissé a dolgok mélyére tekint, igen jól tudja, hogy a kettő: a gazdasági fellendülés és a kérdéses ág felkarolása, illetőleg megbecsülése egymásnak elválaszthatatlan függvényei.

S íme, most, amikor az annyit hangoztatott, annyit hirdetett és mindnyájunk által óhajtott közérdekű munka kezdett olyan mederben és olyan mértékben megindulni, ahogyan már régen kellett volna, úgy látjuk, hogy veszedelemben vannak azok a tényezők, amelyek az egész felbuzdulást elindították.

Jó négy éve annak, amikor hivatalos helyről jött kijelentés alapján vállaltunk bizonyos megterheléseket azért, mert biztosítást kaptunk arról, hogy ennek ellenében a fuvardíjkedvezményt minden nehézség nélkül fogják évről-évre meghosszabbítani.

Ehelyett évről-évre súlyosabb és nehezebb küzdelmeket kell vívnunk a magyar tűzifa szállítási díjkedvezményének a fenntartásáért.

Június végén kaptunk egy havi meghosszabbítást azzal, hogy hiszen egy hónap alatt a kérdés elintéződik.

Az eredmény július végén: újabb egy hónapi meghosszabbítás.

Tehát szeptember 1-től kezdődőleg újabb bizonytalanság.

Belföldi és külföldi hírlapi közlemények (lásd: *Internationaler Holzmarkt*) egymásután hozzák a közléseket tervbe vett és elkövetkezendő intézkedésekről, amelyek a tűzifa árának szabályozására vonatkoznának, s ezzel szemben a legközvetlenebb érdekeltség, a birtokos és termelő értetlenül és teljesen tájékozatlanul áll.

Feltesszük a kérdést: vajjon nem lett volna-e, vagy nem volna-e még ma is célszerűbb egy évig legalább meghosszabbítani a ma érvényben lévő intézkedéseket és csak akkor nyúlni a kérdéshez, amikor majd a kormányzat a visszakerült területek termelési és szállítási lehetőségeivel

és ezeknek a munkálatoknak a költségeivel és terheivel is tisztában lesz?

Igaz ugyan, hogy a tulajdonképpeni tüzelési időszak-tól még körülbelül 2 hónap választ el bennünket.

A beszerzés és készletgyűjtés ideje azonban itt van.

Igen jól tudjuk a múltból, hogy ha az augusztus—szeptemberi időszakban a beszerzés és raktározás elmarad, a szeptember második felében meginduló terményszállítá-sok (cukorrépa, burgonya stb.) magukat a szállítási eszkö-zöket, a mezőgazdaság betakarítási munkái pedig a vidék fuvarerejét annyira igénybe veszik, hogy az előző hónapok mulasztásait csak hosszú idő alatt lehet pótolni.

Hallunk arról is, hogy Szlovákia egyes részeiről vám-mentesen, közvetlen díjtétellel jöhet be a külföldi tűzifa.

Őszintén szólva: nem értjük az intézkedést.

Ha nálunk olyan bőven volna munkaalkalom, külö-nösen a téli időben, hogy annak egy jórészét nem tudnók munkáshiány miatt elvégezni; ha a magyar jövődre nézve közömbös volna az, hogy a fiatal és középkorú erdők ápo-lási munkáit el tudjuk-e végezni, vagy sem és ennek kö-vetkeztében tudjuk-e a termelőkéességüket 15—20%-kal fokozni; ha a kereskedelmi mérleg szempontjából közöm-bös volna az, hogy 25—30.000 waggon tűzifáért a külföld-nek fizetünk-e 7—8 milliót, vagy pedig idebenn marad ez a pénz és annak 80—95%-a munkabérek, adók, vasúti fu-wardíj és egyéb címeken a magyar közgazdaságnak jut: akkor meg tudnók érteni ezeket az intézkedéseket.

Ma teljesen értetlenül állunk velük szemben.

Ismételten ki akarjuk emelni azt, hogy a bizonyta-lanság a gazdasági életben öl.

Ma termelő, kereskedő és fogyasztó egyaránt ag-gódva és félve nyúl ehhez a kérdéshez.

Hosszabb, nagyobb tételre vonatkozó kötést senki sem mer vállalni.

A fogyasztó szalad fűhöz-fához: mit tegyek, ma sze-rezzem-e be a készletet, vagy várjak a szükségletem fede-zésével?

Azt hisszük, felesleges bizonyítani, hogy ez minden-
kire csak káros.

Elismerjük, hogy az intézkedés, mint mindig, ez eset-
ben is felelősséggel jár.

Aki azonban birtokában tartja az intézkedés jogát,
annak a felelősséget vállalnia kell.

A felelősségtől való félelem, vagy a határozatlanság
a gazdasági élet legnagyobb átka.

Mi éppen ezért intézkedést kérünk és természetesen
*az intézkedőkre vagy nem intézkedőkre kell hárítanunk az
eredményért a felelősséget.*

De az erdőgazdaság feladataival is számolunk.

El kell mennünk, ahol csak lehet, egészen a fogyasztó-
tóig, hogy az erdőgazdaság jövővelmezőségét biztosítani
tudjuk.

Fel kell dolgoznunk, amit csak lehet, legalább fél-
gyártmánnyá, hogy az elérhető nagyobb haszonból fedezni
tudjuk a többlet-kiadást.

Össze kell fogniok a gazdaságoknak, hogy a helyi piac
szabályozásával biztosítani tudják az alárendeltebb válasz-
tékok elhelyezését is.

S ezek a teendők ma igazán nem tűrnek halasztást.

Biró Zoltán.

*

Chronik. Von Z. Biró.

Die *Unsicherheit* ist die schwerste Hemmung im Wirt-
schaftsleben. Deshalb bedeutet es für die Bedarfsdeckung Ungars
eine besondere Gefahr, dass die bisher gewährte Ermässigung
der Brennholzfrachtsätze nun zum zweitenmal nur für die Dauer
von einem Monat verlängert wurde.

Verf. wünscht baldigste Klärung der Lage durch Ver-
öffentlichung der Erzeugungs-, bzw. Umsatzstatistik und durch
zweckdienliche Wirtschaftspolitik.

*

Cronique, par Z. Biró.

L'auteur considère avec la plus grande inquiétude l'incerti-
tude de la foire de bois. Cette incertitude est à ramener au défaut
des ordonnances officielles décisives (comme prorogation de la

réduction du taux de transport du bois de chauffage etc.), et réclame remède rapide.

Chronicle. By Z. Biró.

The author discusses with great anxiety the uncertainty of the Hungarian wood market, as the consequence of lack in decisive government dispositions (prolongation of the abatement of fire-wood tariff etc.) and asks for satisfactory solution.

Szeged erdészete.

Irta: **Kiss Ferenc.**

(Befejező közlemény.)

A bilisitsi állami gyümölcsfa-iskola.

Darányi Ignác, a nagy földművelésügyi miniszter, már a mult század végén felismerte az Alföld homokjában fekvő nagy értékeket, amelyeket a gyümölcsfák szaporításával lehet hasznosítani. Az 1899. évben utasítást adott egy gyümölcsfa-iskola telepítésére. Miután Új-Szegeden a Maros-tóban már igen virágzó gyümölcsfakertészet volt, azt a javaslatot tettem, hogy az állami gyümölcsfaiskolát az átokházi kapitányságban homokon telepítsék. Az erdőhivatal a bilisitsi tó mellett lévő legelőből szemelt ki 12 holdnyi alkalmas területet, amelynek egy részét erdei csemeték nevelésére használtuk fel. A telepítés 1900-ban vette kezdetét és húsz évig szolgálta a tanyai gazdák érdekeit. A szegedi homoknak és klimának megfelelő, jórészen már bevált következő gyümölcs-féleségeket tenyésztettünk: sikulai, téli piros pogácsa, vér-alma, téli arany-parmen, Moos páratlan, jonathán és törökbálint; kajszinbarackból: magyar legjobb; körtéből: arabitka, Vilmos körte, téli esperes, Amalis vajkörte és Ligel vajkörte; cseresznyéből: korai coburgi és germersdorfi; meggyből: pándi és szentesi; őszibarackból: Zezerle, korai Alexander, Olga királynő és szögi duránci; szilvából: besztercei és nagy zöld-ringlő; dióból: félpapírhéjú sebeshelyi. A nemes oltványokat önköltségen bocsátot-

tuk áruba, 15—20—30 fillérért darabonként. A gyümölcsfákat márciusban adtuk ki az iskolában, minden csütörtökön. A tanyai lakosság nemcsak Alsó-, hanem Felsőtanyáról is elzarándokolt az olesó és fajra nézve biztosan tiszta oltványokért. A csütörtöki kiadási napokon egész székértábor jelent meg az iskolában. Mintegy 300.000 drb oltvány jutott a homoki gazdákhöz. Ez vetette meg alapját a tanyán most már igen szépen viruló gyümölestermelésnek.

Az erdőőri szakiskola.

Meg kell emlíkeznem az alsóásotthalmi, későbbben királyhalmi erdőőri szakiskoláról is, amely az 1883. évben létesült. Az iskola építését igen előkelő úr ellenőrizte, mert *gróf Tisza Lajos*, az akkori szegedi királyi biztos, az Országos Erdészeti Egyesület elnöke hetenkint kilovagolt, váltott lóval a Szegedtől 32 km-re épülő iskolához. Az iskolát, — amely két évfolyamos volt és 24 tanulót vett fel állami ellátásra — 1883 szeptember havában nyitották meg. Első igazgatója *Révész Károly* főerdész volt, aki azonban már a következő évben elhalt. Utána *Illés Nándor* főerdőtanácsos is működött ott huzamosabb ideig, az iskola körüli parkot nagy buzgósággal és szeretettel ő rendezte be. Utána *Földes János* főerdész, majd *Chrenóczy Nagy Antal* főerdész, *Theodorovits Ferenc*, *Krajcsovics Ferenc* főerdőtanácsosok, *Katona István* erdőtanácsos töltötte be az igazgatói állást. Jelenleg pedig *Fodor Gyula* főerdőmérnök az intézet vezetője.

A tanulók élelmezését az intézeti főerdőr látta el. Hogy az élelmezés kellőleg ellenőrizhető legyen, a szakiskolai segédtanár a növendékekkel ebédelt. Ebben az időben senki sem talált ebben semmi lealacsonyítót, mert midőn *Bedő Albert*, akkori országos főerdőmester 1888 szeptember havában a szakiskolát meglátogatta, az ebédet az ő társaságában *Rosinszky Béla*, akkori kir. erdőfelügyelővel és a segédtanárral együtt a növendékek körében költöttünk el. A szakiskola fontos hivatásának mindig megfelelt. A háború után egyéves tanfolyamú lett, majd 1936-ban 2 évfolyammal alerdészeti iskolává lépett elő.

Erdőelnevezések.

Az állami kezelés alatt a legelőkből az erdőhöz csatolt területen telepített új erdőket azokról a férfiakról nevezték el, akik az állami kezelésnél közreműködésükkel eredményes munkát végeztek. Az erdőgondnokság javaslata alapján a Mérges és Pálffy erdők közötti nagyobb legelőterületen létesített erdő a *Kállay* nevet kapta. Szeged város főispánja v. b. titkos tanácsos után, aki az állami kezelés kezdetétől, 1922. július 31-én történt elhunytáig mindig hűséges befolyásos segítőtje és barátja volt az erdésznek. Az erdősítéseket megértő figyelemmel kísérte, éveknek hosszú során mind az új, mind régi erdőket 2—2 napig tartó szemle alatt bejárta. Legutolsó szemléje 1920. év őszén volt, amikor *Tallián Béla* ny. földművelésügyi miniszter, az O. E. E. elnöke és én kísértük. *Tallián* kénytelen volt a szerb megszállás miatt otthonát elhagyni és Szegeden lakott. Itt fejezte be életét 1921 november havában.

László nevet kapta az alsócsorvai erdő nyugati oldalán, a mult század végén csereképpen a birkalegelőből az erdőhöz csatolt 99 k. hold buckás és kifúvásos területen telepített erdő. *László Gyula* gazdasági tanácsnok az erdők állami kezelésbe való átadásánál már közreműködött. Az erdészeti kérdésekben a várost a polgármester megbízásából ő képviselte. Mindig megértő barátunk volt, az erdőgondnokság előterjesztéseit igazságosan bírálta el.

A „Kőröséri“ 100 k. hold terület kicserélésével a „Mészáros“ és az erdőri szakiskola által kezelt erdők között elterülő rossz birkalegelőből 110 k. holdat csatoltunk az erdőhöz az 1909. évben. Az itt telepített erdő kapta a *Lázár* nevet. Ezzel az erdészet *Lázár György* polgármestert akarta megtisztelni, aki az államerdészeti munkáját hatáskörében mindig nagy megértéssel támogatta, s többszöri erdőszemléjével is kifejezte érdeklődését és szeretetét az erdők iránt.

A „*Dugonits*“ és „*Pálffy*“ erdő még az állami kezelés előtt kapta a nevét. Az előbbivel Szeged tudós szülöttjének, *Dugonits Andrásnak*, az utóbbival *Pálffy Ferenc* polgármesternek a nevét óhajtották megörökíteni.

Az 1870. évben telepített Papok erdejét 1924-ben közgyűlési határozattal *Kiss Ferenc nevére*l nevezték el. Ezzel akarta a törvényhatóság a város erdeinek újjáalakítása érdekében 38 éven át végzett fáradságos, eredményes és szakszerű munkájáért elismerését kifejezni.

Magas látogatások.

I. Ferenc József magyar király az árvízből felépült Szegedet 1883 október hó 15-én látogatta meg, amikor (okt. 16-án) Alsótanyát is bemutatták neki, a szeptember havában megnyitott erdőőri szakiskolával együtt. A király kíséretében *gróf Tisza Lajos* kir. biztos, *Tisza Kálmán* miniszterelnök, *báró Orczy Béla* személye körüli miniszter, *Jókai Mór*, br. *Mandel* főhadsegéd, indultak el a tanya látogatására. A szeged—szabadkai vasút 104. számú őrházánál kocsikra ültek, s az ásothalmi népiskolát útba ejtve mentek az erdőőri szakiskolához. Itt *Rosinszky Béla* kir. erdőfelügyelő várta a királyt, aki az intézet meg szemlélése után az iskola előtt rendezett népünnepélyt tekintette meg. Az alsó- és felsőtanyáról több ezer ember gyülekezett itt össze a király fogadására. A népünnepély legkomolyabb programja a 12 juhász által szabad tüzön, szolgálán főzött birkabográcsos volt. A király is mosolyogva nézte, midőn a 12 juhász parancsszóra a bográcsba lévő húst megfordította. A kíséretnek pedig nem egy tagja kóstolta meg az inyesiklandozó bográcsost, a többiek között maga a főhadsegéd is. A rövid program után a király kíséretével együtt visszautazott Szegedre.

Pálffy Antal tanyai lakos, törvényhatósági bizottsági tag, az elemi iskolából kilépett királyt, a kíséret nagy meglepetésére, soronkívül felköszöntötte és azt kérte, engedje meg őfelsége a szobrát felállítani azon a helyen, ahol most áll. Az engedélyt meg is kapta. Az ásothalmi kapitányságot ennek a látogatásnak az emlékére királyhalmi kapitányságnak nevezték el, s így hívják a mai napig is.

Az állami kezelésbe való vétel után, elsőnek 1888 szeptember havában *gróf Tisza Lajos* volt szegedi kir. biztos, őfelsége személye körüli miniszter és az O. E. E.

elnöke szerencsétlente látogatásával az erdészetet. Megszemlélte a Rívó erdőt és az ott mesterséges erődítéssel előkészített területet. A szemle alkalmával érdeklődött a területen virító növények neve után is. Ez az érdeklődés arra sarkalt, hogy a homoki növények életének tanulmányozását nagyobb erővel és kedvvel folytassam.

Ugyancsak ebben a hónapban *Bedő Albert* országos főerdőmester, a magyar erdészet nagy fia látogatásának örülhettem. Több erdőt szemlél meg, igen érdekelt a zöttömösi védkerületben frissen fordított földbe magról telepített, kitűnően sikerült ákácfiatalos, de még jobban tetszettek neki a magról nevelt, igen jól sikerült csomoros nyár- és platán-csemeték. Csudálkozással szemlélte őket, sőt egy nyárfacsemetét kihúzott és zsebkönyvébe lenyomtatva magával vitte, azzal a megjegyzéssel, hogy ilyent most látott először.

Horváth Sándor miniszteri tanácsos, szakunk egyik legnagyobb elméje, többször tartott egész hétre terjedő hivatalos szemlét. Nagy tudása, éleslátása magával ragadta az embert. Először 1889 július végén tekintette meg a városi erdőket. Épp megérkezése előtt egy héttel volt egy jeges esővel párosult erős orkán. A nem mindennapi elemi csapás nagy hatást gyakorolt reá. *Rosinszky Béla* kir. erdőfelügyelő is hozzánk csatlakozott, bejártuk az erdőket és csemetekerteket. Mivel az állami kezelés kezdetén voltunk, még kevés eredményt lehetett bemutatni. Kitűnő megfigyelései alapján azonban már akkor is több jó tanácsot adott.

Másodszor 1897 szeptember 1-én jött 7 napos szemlére. Már megérkezése napján kimentünk a város tanyájára, hol igen kényelmes elhelyezésünk és jó ellátásunk volt. Innét jártuk be tüzetesen az összes szegedi erdőket, sőt a szabadkai 1896. évben állami kezelésbe vett egyes erdőket és csemetekerteket is innét szemléljük meg. Nagyon gondosan nézett meg mindent, számtalan kérdést intézett hozzám, de úgy, hogy azokra egy feleletet lehetett csak adni: a teljes igazságot. Ha valamelyik felelettel nem elégedett meg, be kellett az igazat bizonyítani a napnál vilá-

gosabban. Most már a 10 éves munkát szemlélhette, de nem is volt hosszú a nap. Élvezte a szabad levegőt, napot és egyedüllétet. Idegenekkel nem szeretett ilyenkor találkozni, még a várostanya melletti szakiskolában is csak egy igen rövid látogatást tett; ellenben esténként a várostanyán a kollégákkal meglegedetten költötte el a vacsorát, utána nagy örömmel vadászott a huszonegyes tarokkra. Szívesen kaláberozott, ha csak hárman voltunk. A szelet és esőt nem szerette.

Ha szép eredményt és rendet látott, igen tudott örülni neki; meglegedését szembe nem igen tudta kifejezni, illetékes helyen azonban annál nyomatékosabban nyilvánította.

A mérgesi védkerületben igen rendes erdőőr volt, a felesége szemrevaló, tiszta asszony, ebédre éppen legkedvesebb étele volt Öméltóságának, szopós bárányból (ebben az időben ritkaság) zsigerleves és bográcsos tarhonyával. Ebéd után az erdőőr behozta szolgálati naplóját átolvasás végett és átnyujtottam Öméltóságának is. Olvasgatott benne elől, hátul, a többek közt egy helyen azt olvasta, hogy birkák legeltek a Honvéd erdőben, erre nyomban be-kérte az erdőőri rovatos naplót, hogy meggyőződhessen, van-e nyoma benne a legeltetésnek: ezt is rendben találta. Mikor elhagytuk az erdőőr kerületét, így búcsúzott el tőle: „Látom, rend van Magánál, de mire még egyszer eljövök, még nagyobb rend legyen!“ ez volt a dícsérete. Amidőn azonban magunkra maradtunk, nem fukarkodott a dícsérettel.

Az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesület 1911. évi tanulmányútja alkalmával szeptember 11-én tekintette meg a városi erdőket herceg *Auersperg* elnök és lovag *Guttenberg* erdészeti főiskolaj tanár, alelnök vezetése mellett. Mind a gondos rendezés, mind a bemutatott látnivalók előkészítése, a talajminőséget feltüntető próbagödrök tanulságos elhelyezése, meglegedést váltott ki. A talajnak ősnövények alapján való talajbeeslés bemutatása általános érdeklődést keltett és az elnök felkért a jellegzetes növények nevének megküldésre, majd köszönetét fejezte ki a tanul-

ságos bemutatásokért, az alelnök pedig, mint szakember, az itt végzett tudományos munkáért fejezte ki nagy elismerését.

Ennek a tanulmányútnak az előkészítése alkalmával folytattunk *Kaán Károly*, *Bund Károly* és csekélységgem először igen érdekes megbeszélést az akác által okozott talajkizsárolásról.

Voltak Szegeden idegen szaktársak is, kettő Oroszországból, 2 Németországból és 1 Argentínából, az utóbbi az akác mesterséges felújítását tanulmányozta.

Az 1911. évben Kecskemét városa a feketefenyő erdősítések tanulmányozására *Szegedi György* gazd. tanácsnok és *Makai József* erdőmestert küldte ki, akik a látottak felett megelégedésüket nyilvánították, a szerzett gyakorlati tanulságokért pedig a város polgármestere írásban köszönetét fejezte ki.

1916-ban Debrecenből *Márk Endre* polgármester, *Gruner Lipót* és *Vásáry István* tanácsnok (a későbbi polgármester), a szegedi erdők állami kezelését tanulmányozták, a hivataloskodást és az elért eredményeket. A látottak nyilván megnyerték tetszésüket, amit bizonyít az a tény, hogy a debreceni erdőket is állami kezelésbe adták.

A főiskolánk hallgatói 1927-ben látogattak el a szegedi erdőkre. A város, mint akkor már nyugdíjast, felkért, hogy nevében a vezető tanárokat és hallgatókat fogadjam s a városi erdőkben kalauzoljam. Igyekeztem a programot úgy csoportosítani, hogy az erdők állapotáról hű képet nyerjenek, de emellett tanulságos is legyen. A fontosabb látóivalóknál mindenütt megálltunk és nemcsak felvilágosítással szolgáltam, hanem szükség esetén előadást is tartottam.

Kaán Károly államtitkár barátom tényleges szolgálatom ideje alatt és nyugdíjazásom után is sokszor tisztelt meg látogatásával a tanyán és az erdők megsejtelésével. Ünnepek voltak ezek nemcsak nekem, hanem családomnak is. De nemcsak a barátság hozott össze bennünket, hanem az erdők létének biztosítása és egyéb alföldi problémák megvitatása is. Eszméink kicserélése nemcsak termékenyí-

tőleg hatott, hanem akárhány dolog helyes megítélésénél a biztosság tudatát is megerősítette.

Pálfy József polgármester felismerte az erdőnek a város háztartására vonatkozó nagy fontosságát, és elődje felfogásával szakítva, hivatalbalépése óta minden évben szemlét tart az erdőkben, ami nemcsak a város jól felfogott érdekét szolgálja, hanem a kezelő állami közegre is buzdírtól hat.

Természeti emlékek.

A földművelésügyi miniszter 95098. sz. rendelete alapján már 1908-ban kijelöltem az alsóásotthalmi erdőben 29.1 k. hold ősi állapotban levő erdős és tisztás területet természeti emléknek, amit Szeged város tanácsa el is fogadott. Ennek a természeti emléknek a célja, a régi állapot fenntartása, az ősnövények és ott élő rovarok zavartalan életének biztosítása, az egész terület teljes használati tilalom alatt áll. A talaj kissé hullámos, sovány, száraz homok, lapályos kifuvásokkal, fűvel benöve, 114 m. tengerszín feletti magassággal. 1807-ben az akkor még sivár, csupasz homok esomorosnyár-dugványokkal erdősítették be, az ezekből keletkezett, jelenleg 79 éves.

Rózsafa. Egy nagyobb méretű szürkenyár, 120 éves, mellmagassági átmérője 117 cm, a koronájé 17 m., a magassága 23.2 m. *Rózsa Sándor*, híres szegedi betyárról kapta a nevét. Egykori emberek állítása szerint az erre a fára akasztott titkos jelekkel értesítették a banda tagjai egymást. Az alsóásott halmi erdő és az erdőőri szakiskola által kezelt erdő összeszögelésénél határfa.

Erzsébet királyné facsoport. A királyhalmi várostanya és az erdőőri szakiskolához vezető út melletti területen 9 drb kocsányos tölgy és 3 drb fekete dióból áll, 1898. évi ültetés (3 méteres hálózatban).

Milléniumi emlékfák. A Ruki és Mérges erdők közötti lapos járásban az 1849. évben a tanyán legyilkolt 2 honvédtiszt nyughelyén álló 12 drb kocsányos tölgy. Ugyan- csak milléniumi emlékképpen a csengelei várostanyán van 12 drb, igen szépen fejlődött kocsányos tölgy, 1899. évi ültetés.

Vetyeháti nagy szürkenyárfa. A vetyeháti volt várostanya védtöltésétől 64 m, és az ártér partjától 9 m-re van. Egészséges, igen szép növésű, hatalmas fa, kora 130 év körül van, magassága 30.2 m, mellmagassági átmérője 236.7 cm, elágazás a koronán 215 cm-nél kezdődik; van 15 drb vastag ága, melyekből 8 drb 45—128 cm. vastag, közvetlenül az elágazásnál 7 drb 25—46 cm. vastag, korona átmérője 29 m. Fenntartásait a 18.133/1930. sz. tanácsi határozat biztosítja. —

Csengelén: 9 drb kocsányos tölgy, 1805. évi mesterségesen ültetés. Még egészséges állapotban vannak. Fenntartásukról a város tanácsa gondoskodott.

A felsőásotthalmi erdőben 1808. év őszén ültetett 3.5 kat. hold erdő. Fanemek: akác, vénic szil, kocsányos tölgy, boglár, amerikai dió (magról vetve), szürke- és kanadai nyár. A talaj lapályos, televényes, igen erőteljes homok. Legelső ültetésem. A fák növekedése kitűnő, átlagos magasságuk 30 méter. Fenntartásukról gondoskodás történt.

Eperfa. A Ruki erdő szélén a régi csőszház előtt. Himnemű, igen szép, egészséges, jó növésű fa. Kora 105 év. Nevezetes arról is, hogy 4.5 m magasságban egy erősebb, később le is tört, ág repedésében 2—3 cm vastag légyökereket nevelt. Hasonló légyökereket találtam 150 cm magasságban a törzsön egy kikorhadt oduban, amelyben bagoly fészkelte.

Galambosfa. Szürkenyárfa a Kiss Ferenc erdő északi szélén, kora 135 év körül van. Magassága 22 m, mellmagassági átmérője 136 cm, koronaátmérője 11 m. Hatalmas fa; az 1889. évi orkánszerű vihar koronáját nagyon megtépázta. Galambos-fának azért nevezik, mert régebben, midőn ilyen méretű fa nem sok volt, örvös galambok fészkeltek rajta.

Meg kell még emlékezni a belvárosi Demeter-templom homlokpárkányán magról kelt *bálványfáról*. Honi fanemeink közül az akác kivételével talán egy fa sem tud természetes uton olyan jól felujdulni, mint a bálványfa. Homokon minden kis hajszálgököre, amely a talajszint alatt 3—4 cm-re van, gyökérsarjat hoz. Magja a keskeny 3—4 cm. hosszú szárny közepén fekszik, amelynek a csúcsa fel kunkorodik

és ennek segítségével a szél épületeken vagy más akadályokon is könnyen szállítja át. A Stefánia-parkban lévő bálványfák magját a vele párhuzamosan haladó, de egy dupla házsorral elzárt, Deák Ferenc-utcába az összekötő keresztutcán a szél oly számban rakja le, hogy az ott lévő favédő rácsok alatt minden évben sok magoncot lehet találni.

Igy jutott el a Demeter-templom homlokzatának 20 m. magas párkányára is, ahol kikelt és 4 évig élt. A templomot 1925-ben lebontották, hogy helyet adjon a fogadalmi templomnak és ekkor a bálványfácskát is elmozdították helyéről és átültették a Stefániára, a Dankó-szobor mellé. A 18 éves fa egészségesen növekedik jelenlegi helyén a „magasiati“ klíma után is.

Öttömösi buckák. Az öttömösi erdő régi 20. és 22. tagjában van a két legmagasabb szegedi bucka, elég közel egymáshoz. Az egyiknek tengerszint feletti magassága 131, a másiké 130 m. Mindkettőnek a teteje lapos (kb. 100 négyzetölnyi), rajta feketefenyőültetés. Ezen buckáktól nem messze, tőlük a talaj tszf. magassága 115 m.

Mint különbséget, megemlítem még a *Máriásfát*. Az Ujpálinkás erdőben volt egy nagyobb méretű csomorosnyárfa az egyik tisztás szélén. 1901-ben valaki azt a hírt terjesztette, hogy a fán látta a Szűz Máriát. A hír tovább terjedt és akadtak mások is, nemesak nők, hanem férfiak is, akiknek megjelent a fán a Szűz Mária. Valaki a fát korláttal körülkerítette s egy Szűz Mária-képet akasztott rája. A népek mind nagyobb számban jártak a fához. Volt eset rá, hogy szép holdvilágos estén 300 kocsira való látogató is imádkozott a fánál. A fa azonban 1904. évben beleesett a vágásba s a részes munkás, kinek parcellájába volt, a nevezetes fát a szomszédos fákkal együtt szó nélkül kivágta, ami semmi feltűnést nem keltett, megszűnt a zarándoklás.

Elemi csapások.

Az állami kezelés kezdetén éppen az első mesterséges ültetést érte az 1889. év július havában dühöngő orkán, amely igen erős jégesővel párosult. Már az előjele is félelmes volt, olyan sötét felhőket kergettek a szelek, hogy a

délutáni órákban a szobában csak lámpa mellett lehetett olvasni. Az orkán és jégeső iránya délnyugati volt. A Dugonits, Felsőásotthalmi erdő felső végén át a Klauzál-, Pálffy- és Ruki-erdőkön haladt keresztül a kiskundorozsmai harmas határ felé. A jég a kapás veteményeket úgy tönkretette, hogy a szárából semmi sem volt látható, csak a görög-dinnye és tök maradt meg, természetesen tele sebbel. A szőlőt és gyümölcsöt is teljesen elpusztította. A fiatal fák kérgét annyira megsebezte, hogy sok fa két év múlva sem tudta a sebeket behégeszteni; a szél hatalmas méretű szürke nyárfákat fordított ki tövestől, embermagasságú földdel. A Klauzál-erdőben egy széles pásztát fektetett a földre. A Pálffy-erdőben rekedt erdőőr, aki különben erőteljes, 32 éves ember volt, midőn a ritka erdőben a fákat kezdte a szél döntögetni, az erdő szélén levő árokba csak négykézláb birt eljutni, mert amint felállt, azonnal földhöz csapta a szél.

Az 1890—91. év telén olyan erős, hó nélküli fagyok voltak, hogy a homokon kiültetett, vagy átiskolázott csemetéknek a 15—20%-a elfagyott, az iskolában benthagyott csemetéknek azonban csak 5—6%-a, úgyszintén a kötött földeken is. Az erdőőri szakiskolában 3000 drb Zágrárból érkezett 1 éves szelidgesztenye-csemetét iskoláztak el, ezek egyszálíg elfagytak. A szelidgesztenye fiatal korban érzékenyebb a hideg iránt.

1923. április hó 15-én és május 9-én igen erős szelek fújtak, amelyek csemetekertekben a magvetésekben okoztak igen nagy károkat.

Az 1925. évben szintén igen erős szél fújt, ugyancsak jégesővel együtt. Ennek iránya nyugati volt, az 1889. évi széljárástól azonban mintegy 15 km.-rel délebbre esett a fővonala, de erőben az előbbihez hasonló volt. A Kőröséri-erdőben a 12—22. számú, 135 k. hold nagyságú tagokban 434 drb ákácot tövestől döntött ki, 527 drb eltört, szürkenyárfából 49 drb-ot döntött ki és 28 drb-ot derékban tört el, feketefenyőt 4 drb-ot, kanadai nyárt 17 drb-ot és jegenyenyárból 10 drb-ot tövestől döntött ki és 5 drb tölgyet derékban tört el, vagyis összesen 1054 drb fát rongált meg.

A Rivó-erdőben a 29—30. sz. vágásban 293 drb akácot döntött ki és 105 drb-ot derékba tört le, kanadai nyárból 1 drb-ot döntött ki, jegenyenyárból 4 drb-ot döntött, 9 drb-ot kitört, szürkenyárból 146 drb-ot döntött, 73 drb-ot kitört, tölgyből 3 drb-ot döntött, vagyis összesen 634 drb fát rongált meg.

Végszó.

Ezzel a kis munkával a város erdei iránt érzett vonzódásomat, ragaszkodásomat, szeretetemet óhajtottam kifejezni. Mint fiatal ember kezdtem meg a munkát, hogy most, megöszült hajjal búcsúzzam egész életem színpadától. Családom után a szegedi erdő áll legközelebb hozzám. Ez nyomta rá életemre bélyegét. Sok örömet s megelégedést nyújtott, a fák susogása sok szépről regélt, tudományos kutatásaim egy-egy határköve önérzetes megnyugvással tölt el, de aggodalommal gondolok arra, hogy az erdők jövője vajjon meddig tekinthető biztosítottnak.

Én hiszem, hogy *amíg az erdők állami kezelés alatt lesznek, nem kell félteni őket.* Mert nemcsak a szigorú, szakzerű ellenőrzés alatt álló kezelőtiszt nyújt biztosítékot, hanem a felettes hatóságok élén álló idősebb, érdemeikkel elért magasabb állásban levő tisztviselők gazdag tudása és felelősségérzete is, akiknek a tárgyilagosságát az erdőbirtokossal és törvényhatósági tagokkal szemben való függetlenségük is biztosítja.

Az erdőtiszt a jövőnek dolgozik, munkájának jó vagy rossz eredménye csak hosszú évek után mérlegelhető. A pillanatnyi előnyök akárhányszor sok káros hátránynak lesznek az okozói; *éppen azért csak a teljes idegen befolyás által nem gátolt függetlenség irányíthatja helyesen a felelősséget.*

A városi erdőkezelésnek káros voltát a már előbb felsorolt tények megdönthetetlenül tárják eléink. Pedig az talán nem is írható egészen a kezelőtisztek rovására, mert erős befolyással lehetett erre az egyes hatalmon levő emberek helytelen beavatkozása is.

Őrizkedjen a város attól, hogy ennek megisméltléséhez esetleg alkalmat adjon.

Die Forstwirtschaft der Stadt Szeged. Von *F. v. Kiss.*
(Schluss.)

Das Tiefland zwischen der Donau und Theiss wurde unter der 150 Jahre dauernden Türkenherrschaft grösstenteils zur menschenleeren Wüste und der Flugsand gewann immer mehr an Raum. Als er aber im XVIII. Jahrhundert bereits wertvolle Kulturflächen bedrohte, unternahm die Stadt Szeged die ersten Aufforstungsversuche.

Verf. schildert eingehend den zähen und lang andauernden Kampf, der mit kleineren Pflanzungen begann — wobei anfangs nur Weiden- und Pappelstecklinge verwendet wurden — und nach vielen Misserfolgen, die auf den Mangel von fachgebildeten Forstleuten und auf die Nichtbeachtung der Unterschiede in der Bodenbeschaffenheit zurückzuführen sind, erst im Jahre 1863 eine erfolgreiche Wendung nahm.

Von diesem Zeitpunkt an gelangt die Akazie zur grösseren Bedeutung bei den Aufforstungen; auch die Ausführung der Arbeiten entspricht allmählich mehr den Anforderungen und die Bestände beginnen zu gedeihen.

Der III. Abschnitt im Leben der Wälder von Szeged beginnt mit dem Jahre 1886, als die Betreuung der Stadtförste dem Staat übertragen wurde.

Die Bestandesgründung erfolgt seither auf pflanzensoziologischen Grundlagen, auf den geringeren Böden wird der Weiss- und Schwarzkiefer der ihnen gebührende Platz eingeräumt, die Wirtschaftsführung ist in jeder Hinsicht musterhaft und Szeged kann mit Recht stolz auf das schönste Beispiel erfolgreicher Sandaufforstung hinweisen.*

Zum Abschluss berichtet Verf. noch kurz über die Naturschutzdenkmäler (einzelne Bäume und Bestände) und Benennung einzelner Teile des Stadtwaldes, ferner über die Bedeutung der inmitten des Waldes errichteten Försterschule und zählt auch jene vornehmen Gäste auf, die in den letzten 50 Jahren die Wälder von Szeged besucht und studiert haben.

*

* Verfasser war als Leiter des staatl. Forstamtes von Szeged seit 1886 38 Jahre hindurch mit der Bewirtschaftung der Stadtförste betraut und erwarb sich durch seine bahnbrechende wissenschaftliche und praktische Tätigkeit auf dem Gebiete der fachgemässen Sandaufforstung unvergängliche Verdienste, die ihn zur hochgeschätzten Gestalt der ungarischen Forstgeschichte erhoben. (*Schriftl.*)

Les forêts de la ville de Szeged, par *F. de Kiss*. (Fin.)

Les forêts de la ville de Szeged, plantées sur sol sablonneux, constituent un des aspects les plus intéressants de la sylviculture hongroise.

L'Auteur retrace en détail l'histoire de ces forêts dont l'origine remonte au XVIIIe siècle et qui offrent des exemples instructifs pour le boisement des terrains de sable. Depuis 1883, c'est l'État qui en assume la gestion, et la ville Szeged y a trouvé une solution satisfaisante.

*

Forestry of Szeged. By *F. de Kiss*. (Final part.)

The woods of Szeged, established on shifting sand, form one of the most interesting pictures of Hungarian forestry.

The author discusses in detail the development of that woodland, the beginning of which dates back to the XVIII century and furnishes, regarding afforestations on shifting sand, very instructive examples. Since 1886 the whole forest estate of Szeged stands under state management, which proved perfectly satisfactory.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának 1939. évi június hó 21-én *Debrecenben* tartott üléséről.

Jelen voltak: báró *Waldbott* Kelemen elnök, *Térfi* Béla alelnök, *Bíró* Zoltán ügyvezető, *Czillinger* János, dr. gróf *Forgách* Balázs, *Lády* Géza, *Lengyel* Sándor, gróf *Mailáth* György, *Molesány* Gábor, vitéz *Onczay* László, *Takács* Zsigmond, *Schenkengel* László, *Urbánfy* Ignác és *Vuk* Gyula választmányi tagok, valamint *Láng* Lajos egyesületi tag és dr. *Mihályi* Zoltán titkár.

Báró Waldbott Kelemen elnök: Üdvözli a megjelent választmányi tagokat és az ülést megnyitja.

Bejeleníti, hogy távolmaradásukat kimentették: ifj. gróf *Teleki* József alelnök, *Beyer* Jenő, vitéz gróf *Festetics* Kristóf, *Földvály* Miksa, *Ivanich* Ferenc, *Kovács* Gábor, vitéz *Lámfalussy* Sándor, *Matusovits* Péter, vitéz *Marsóy* Ferenc, dr. *Osztrólczyk* Miklós, *Papp* Béla és *Roth* Gyula választmányi tagok.

A jegyzőkönyv hitelesítésére *Schenkengel* László és *Czillinger* János urakat kéri fel.

Miután az ülés soronkívüli tárgya a tűzifa ármegállapításának és vasúti díjszabásának a kérdése, felkéri az ügyvezetőt, hogy erre vonatkozó jelentését terjessze elő.

Ügyvezető: Az egyesület június hó 16-án kapta meg rövid úton a földművelésügyi miniszter úrtól a Máv.-nak a tűzifa új vasúti díjszabására vonatkozó tervezetét azzal az értesítéssel, hogy a kérdés a kereskedelemügyi miniszteriumban június hó 20-án kerül tárgyalásra.

Miután szükségesnek tartotta, hogy ezt a fontos kérdést a választmány is alaposan megvitassa, kérésére a kereskedelemügyi minisztérium június hó 28-ára halasztotta el a tárgyalást.

A tervezet díjtételeit rövid kivonatban megküldte a választmány tagjainak és kiegészítésképpen a következőket kívánja előadni.

125 km távolsáig q-kint 1—4 fillérig terjedő csökkentést tervez a Máv., azon felül azonban 50 km-kint fokozatos díjemelést, amely szerint a 10.000 kg-os vasúti kocsirakomány tűzifa szállítási költsége 275 km-nél például már 25 pengővel, 350 km-nél 27 pengővel, 475 km-nél 39 pengővel lenne több, mint jelenleg.

A Máv. maga is elismerte, hogy az elmúlt évben — éppen a tarifa fölemelése következtében — lényegesen kevesebb fát szállított a nagyobb távolságokról, mint az előző időben. Már ezért is teljesen érthetetlen a mostani tervezet. A kárpátaljai termelés feleslege elsősorban az Alföld délkeleti részének az ellátására szükséges, ahova eddig főleg román fa jött. Ha az új díjszabás életbelép, számítani sem lehet rá, hogy az ország

300 km-nél nagyobb távolságra fekvő részeiből a tűzifa átjuthasson az Alföldre.

A tervezet tehát igen komoly veszedelmet jelent az ország tűzifa-ellátása szempontjából. Állandóan kísért a tűzifa árának a leszállítása is, ami a vasúti szállítás fölemelésével együtt, teljesen lehetetlen helyzetet teremene.

Mert ha majd Budapestre is átlag 25 pengővel drágább lesz a vasúti fuvar, az Alföldre pedig 40 pengővel, akkor a Dunántúl erdőbirtokosainak jórésze is nehéz helyzetbe fog kerülni. A fővároshoz közel fekvők az eddig-nyel is előnyösebb helyzetbe jutnak ugyan, de az ország nyugati és délnyugati szélein elterülő erdőségekből nemcsak hogy az Alföldre nem lehet többet fát szállítani, hanem Budapestre is csak akkor, hogyha a birtokos 25 pengővel kevesebbet kér érte.

Számítása szerint a kincstárnak is legalább 2 millió pengő áldozatot kell hoznia a tűzifa árából, ha az Alföld ellátását meg akarja tartani. További hátrányos következménye lesz a tarifa felemelésének, hogy a helyi piac vevőieért a termelők között éles verseny fog megindulni és a 12—13 pengős ürméterenkénti ár 8—9 pengőre fog esökkenni.

A legnagyobb veszedelem azonban az, hogy a felemelt díjszabás a magyar fatermelést lényegesen csökkenti fogja.

Az elmúlt években éppen a helyes árpolitika és a kedvezményes vasúti szállítás tették lehetővé az állományok fokozottabb ápolását, mert ezek alapján az áterdőlési anyag is érdekesíthető volt.

Az ellentétes irányú intézkedések minden kétséget kizáróan azt fogják eredményezni, hogy az alárendeltebb választékok kitermelése ismét nem lesz gazdaságos és legalább 20.000 vasúti kocsi rakomány tűzifa az erdőn fog rothadni.

Ezért arra kéri a választmányt, küldjön ki saját kebeléből az erdőbirtokos urak közül is néhányat a június 28-i értekezletre, mert a veszedelmet csak a legerélyesebb állásfoglalás hátríthatja el.

Bejelenti továbbá, hogy a földművelésügyi minisztérium néhány nappal előbb félhivatalos úton felkérte az egyesületet, tegyen javaslatot a tűzifa-árak új megállapítására vonatkozólag, olyan értelemben, hogy az I. o. bükkhasábnál 10.000 kg-os vasúti kocsi rakományként 330.— pengős ár veendő alapul.

Ezt az árleszállítást is felette veszedelmesnek tartja. Nemcsak azért, mert a legutóbbi hivatalos ármegállapítás óta, amely az I. o. bükkhasábnál a fa árát 360.— pengőben szabta meg, az erdőgazdaság üzemi költségei, részben a munka- és fuvarberek nagymértékű emelkedése folytán, részben pedig az egyszeri beruházási hozzájárulás, az új szociális intézkedések (OMBI, stb.) következtében erősen megnövekedtek, hanem azért is, mert a bükkfa árának 30.— pengővel való mérséklése a cser- és tölgytűzifa árát is legalább 40—45.— pengővel fogja lenyomni. Kárpátalja visz-szaesatolásával az ország tűzifa-termelésében a bükk arányszáma 27%-ról kb. 40-ra emelkedett és ennek következtében az az előszeretett, amellyel a közönség régebben a bükkfa iránt viseltetik, ismét nagyobb méreteket fog ölteni és a hazai cser- és tölgytűzifa értékesítése érdekében elért eredmények újból veszendőbe mennek.

Meggyőződése szerint a 330.— pengős ár mellett a kincstár sem találja meg a számítását, mert hiszen az állami gazdálkodás terhei — a személyzeti létszám szaporítása, a csehek után maradt óriási kiterjedésű felújítási hátralékok, stb. következtében — talán még nagyobb mértékben emelkedtek, mint a magánerdőgazdaságoké.

Mint hogy azonban az egyesületnek mégis kötelessége, valamiféle segítséget nyújtani a kormánynak, azt indítványozza, tegyen az egyesület az árleszállítással szemben elfoglalt elvi álláspontjának leszögezése

mellett olyan értelmű javaslatot, hogy a 330.— pengős ár csak a friss termelésű, I. o. bükkhasábra vonatkozólag legyen érvényes július hó elején; zentül ez az ár havonként 2—3 pengővel, vagy egy negyedévenként 10.— pengővel lenne emelendő úgy, hogy a termelést követő év júniusának végére a 360.— pengőt érje el.

Ez a legkevesebb, amit a kormányzatnak az erdőgazdaság részére biztosítania kellene, ha jövedelmezőségének a fenntartását a szívéen viseli, mert lehetetlen, hogy az egy éves száraz fáért is csak ugyanannyit kapjon a termelő, mint a friss döntésüért. A közönség érdekeit is csak azzal tudja megvédeni a kormány, ha eltérő árat állapít meg a száraz és a friss termelésű tűzifaért.

A bükkre vonatkozó 330.— pengős kiindulási árhoz viszonyítva, hasonlóan emelkedő árakat kell megállapítani az egyéb választékokra is úgy, hogy a friss termelésű fa indokolatlan előnyhöz ne juthasson a szárazszal szemben.

Molesány Gábor: Javasolja, hogy az áremelkedés ne havonként, hanem hosszabb időszakonként történjék, pl. $\frac{1}{4}$ évenként 5—5 pengővel, ami 350.— pengős árat eredményezne egy év múltán a száraz fánál.

vitész Onczay László: A fokozódva emelkedő árak a közönség megnyugtatóására szolgálnak, de az eljárás következménye az lesz, hogy az erdőbirtokos, aki rendszerint már a termelés befejezése után nyáron, vagy kora ősszel kénytelen a fáját eladni, nem sok hasznát fogja látni a későbbi időkre megállapított magasabb áraknak; az előnyt teljes egészében ismét csak a közvetítő kereskedelem fogja élvezni.

Szívesebben látná, ha az egyesület állandósított árat hozna javaslatba.

Vuk Gyula: Pontos kimutatást készített arról, hogy a tűzifa-szállítások miként oszlanak el évközben.

A vasúton és hajón forgalomba kerülő összes tűzifa mennyiségének 33%-a kerül leszállításra januártól június végéig, 33%-a júliustól szeptember végéig, és 34%-a októbertől—december végéig.

Amennyiben tehát a választmány a progresszív ár mellett dönt, akkor július 1-re olyan árat kell megállapítani, amely mellett az erdőbirtokos megtalálhatja a számításait.

vitész Onczay László: Célszerű lenne a bükk felvásárlását bizonyos mennyiségű cser- és tölgytűzifa megvételéhez kötni.

Ügyvezető: Nem látja *Onczay* elgondolását keresztülvihetőnek, mert jelenleg igen sok erdőgazdaság van, amelyik csak bükkfát termel, Csonka-magyarország területén pedig számos tiszta tölgy- és cser-erdőgazdaság van.

vitész Onczay László: Egybevetve az összes körülményeket, a legnagyobb aggodalommal látja a piac bizonytalanságát, amelyet a fenyegető tarifa emelés csak súlyosbíthatni fog és ezért újból annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy *Magyarország tűzifaellátását egy központi értékesítési szerv nélkül, megnyugtató módon megoldani nem lehet.*

Molesány Gábor: A földmivélsügyi miniszter úr megbízásából közli a választmánnyal, hogy addig, amíg a tarifa-kérdés rendezést nem nyert, a miniszter úr az árkérdéssel még csak foglalkozni sem kíván. *(Taps!)*

Elnök: Hálásan köszöni *Molesány* ömeltósága megnyugtató kijelentéseit, és határozatilag kimondja, hogy az egyesület *Bíró Zoltán* indítványa alapján teszi meg javaslatát a tűzifa ármegeállapítására vonatkozólag.

Ügyvezető: Ismételten kéri, kövessen el az érdekeltség mindent a kedvezményes díjszabás fenntartása érdekében, mert a tervbevett emelés nagymértékben csökkentené a magyar tűzifatermelést és a perek százait vonná maga után. Az eddigi szerződéseket a régi díjtételek alapvétele mellett kötötték.

Elnök: Külön is arra kéri birtokos-társait, hogy a június 28.-i értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Ügyvezető: Ismerteti az egyesület 1938. évi zárószámadását és 1940. évi költségelőirányzatát.

Az utóbbi sajnálatosan 15.000 pengő hiányt mutat fel, amely az eddigi megtakarításból nyer fedezetet.

Az egyesület költségvetése 6 éven keresztül egyensúlyban volt, sőt a bevételi oldalon az előirányzattal szemben mindig jelentős többlet mutatkozott a zárószámadás során, amelynek a segítségével sikerült a székházat tatarozni, az „Erdészeti Lapok“ színvonalát emelni, sőt valamilyes tartalékot is gyűjteni, a többlet, amihez az egyesület jutott, becsülettel végzet munkája ellenértéke volt. Az erdészeti főosztály mindig a legnagyobb megértéssel sietett az egyesület támogatására, tőle telhetőleg mindent elkövetett, hogy munkájában fennakadás ne álljon be és ezért újból az egyesület leghálásabb köszönetét tolmácsolja.

Egyben azonban arra kéri a földművelésügyi minisztérium jelenlévő képviselőjét, hasson minden erejével oda, hogy a magyar erdőgazdaság egyetlen érdekképviselete anyagi okok miatt ne legyen kénytelen munkáját — akár csak részben is — csökkenteni.

Az erdészeti főosztály jól tudja, milyen hasznos segítségére volt az egyesület a multban, amikor a magyar erdőgazdaságot érintő súlyos kérdések megoldásáról volt szó. Ezt az önzetlen támogatást ajánlja föl az egyesület a jövőre vonatkozólag is, mert nem ismer szentebb kötelességet, mint a magyar erdőgazdaság odaadó szolgálatát. Bízik benne, hogy a földművelésügyi minisztérium is meg fogja találni a módját annak, hogy a 73. évében járó Országos Erdészeti Egyesület és patinás folyóirata, a mult hagyományainak megfelelően teljesítse továbbra is hivatását.

Molcsány Gábor: A jelenlegi földművelésügyi kormányzat is épen olyan jól tudja, mint elődei, mit jelent a magyar erdőgazdaság számára az Országos Erdészeti Egyesület munkája, amelyet a minisztérium sem nélkülözhet. Ha az erdészeti főosztály a legutóbbi időben nem tudott úgy az Erdészeti Egyesület segítségére sietni, mint azt tenni szeretne volna, teljesen rajta kívülálló okok miatt történt, melyet bővebben nem részletezhet. Ki kell azonban jelentenie, hogy a miniszter úr élénk figyelemmel kíséri az egyesület sorsát és megbízta őt azzal, nyugtassa meg az egyesület vezetőségét, hogy ha egyelőre határozott formában nem is tud nyilatkozni arról, milyen módon oldja meg az egyesület támogatását, a segítség semmiképen sem fog elmaradni és ebben a tekintetben a legmesszebbmenő határig fog elmenni. (Taps!)

Elnök: Öszinte hálával köszöni az egyesület nevében *Molcsány* ömértósága bejelentését és arra kéri, legyen szíves a legközelebbi alkalommal, a miniszter úr öngyméltóságának külön is az egyesület háláját tolmácsolni.

Titkár: Bejelenti, hogy az egyesületbe való felvételüket kérték: *Asbóth Béla, Bakó Gyula, Masztics Miklós, Kovács-Nagy Zsigmond és Sztripszky Ágost* erdőmérnök urak.

Javasolja felvételüket.

Az igazgató-választmány a jelentkezőket egyhangúlag az egyesület tagjai sorába iktatja.

Vuk Gyula: Az „Erdészeti Lapok“ legutóbbi számában örömmel olvasta, hogy a Berlinben megalakult erdészeti központ egyhangúlag Magyarország képviselőjét *Waldbott* Kelemen báró úr ömeltőségát, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét választotta meg elnökéül.

Ez az esemény minden magyar erdőbirtokos, erdőtiszt és fakereskedő szívében őszinte örömet keltett, mert nemcsak a nagyjelentőségű nemzetközi intézmény létrehozásán fáradhatatlanul és páratlan hozzáértéssel dolgozó szakember munkálkodásának az eredményét, hanem *Waldbott* báró úr személyén keresztül, a magyar erdőgazdaság megbecsülését és a kis Magyarország nagy erkölcsi sikerét jelenti. A magyar erdőgazdaság és fakereskedelem nevében őszinte szerencsekívánatait tolmácsolja tehát *Waldbott* báró úr ömeltőségének és nagyfontosságú új munkakörében további sikert kíván neki. (Hosszantartó taps!)

Elnök: Hálás szívvel köszöni az üdvözlést. A Nemzetközi Erdészeti Központ valóban nagy feladatok megoldására alakult. Fontosságát a neki otthont adó Németbirodalom azzal kívánta hangsúlyozni, hogy saját költségén épített fel neki egy gyönyörű szép házat Berlin legszebb negyedében, ezenfelül pedig évi 300.000 Márka hozzájárulást biztosít az intézmény részére, amelynek egész személyzete a követségekével egyenlő elbánásban fog részesülni. A központ fokozatosan fog kiépülni, de egy magyar erdőmérnök számára sikerült már is jelentős munkakört biztosítani.

Ügyvezető: Meleg szavakkal méltatja Debrecen sz. kir. város közönségének, elsősorban dr. *Kölcsey* Sándor polgármester úr ömeltőségének megértő, szíves támogatását, amelyben a közgyűléssel kapcsolatosan az egyesületet részesítette.

Javasolja, fejezze ki az igazgató-választmány leghálásabb köszönetét a városnak és vezetőségének a vendégszerető fogadtatásért. (Helyeslés!)

A helyi rendezés felelősségteljes munkáját a debreceni m. kir. erdőigazgatóság volt szíves magára vállalni; vezetőjének, *Krall* János min. tanácsos úr ömeltőségének köszönhető elsősorban, hogy olyan szép és tanulságos programmal tud az egyesület vezetősége szolgálni.

Javasolja, nyilvánítsa az igazgató-választmány őszintén átérzett hála köszönetét *Krall* János erdőigazgató ömeltőségének és munkatársainak önzetlen baráti segítségükért.

Az igazgató-választmány az ügyvezető javaslatához egyhangúlag és különös örömmel járul hozzá.

Több tárgy híjján az elnök az ülést berekeszti.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesületnek Debrecenben 1939. évi június hó 21-én tartott rendes közgyűléséről.

Jelen voltak: báró *Waldbott* Kelemen elnök, *Lossonczy* István, Hajdu vármegye és Debrecen thj. sz. kir. város főispánja, *Térfi* Béla alelnök, *Biró* Zoltán ügyvezető és dr. *Mihályi* Zoltán titkár.

Továbbá: *Aáron* Oktáv, *Ács* Ferenc, *Ajtay* Viktor, *Aprily*

Ernő, *Ardai* László, *Babós* Károly, *Bakó* Gyula, *Balás* Emil, dr. *Balló* György, *Balsay* Miklós, vitéz *Bárdosy* László, *Barna* Andor, *Barsi* Nándor, ifj. *Béky* Albert, *Belcsák* Barna, *Biczó* Rezső, *Bisztika* Géza, *Blickhardt* József, *Bortnyák* István, vitéz *Boross* György, *Botos* Géza, vitéz *Csatay* Gyula, *Csery* Géza, *Csóka* József, dr. *Csóka* László főjegyző (Debrecen), *Czillinger* János, *Dérföldi* Antal, *Dittert* György, *Dobó* Jenő, *Duschaneck* János, *Ebergényi* Samu, *Egyed* György, *Erős* Pál, *Fáber* György igazgató (Budapest), *Farkas* Jenő, dr. gróf *Forgách* Balázs, báró *Forgách-Waldbott* Ferenc, *Forrány* József, dr. *Forster* Imre, *Gaál* László, *Gábor* Ferenc, *Gasparik* Pál, *Gyarmathy* Mózes, *Győrfi* Béla, dr. *Halász* Miklós gazd. akadémiai igazgató (Debrecen), *Hallósy* Miklós, *Hartay* Henrik, *Héjj* János István, *Héjj* János, *Horváth* László, *Hulesch* Károly, *István* Sándor, *Jakab* József, *Jonásch* Kornél, *Kallivoda* György, *Kardoss* Kálmán, *Karner* Ödön, *Katona* László, *Keiner* Rezső, *Kertay* Ede, *Kézdy* József, *Kiss* Dénes tisztartó (Pátroha), *Kiss* Zsigmond, *Koiss* Géza ny. miniszteri tanácsos (Budapest), *Kocziha* János, *Koller* Pál, *Kolossváry* Andor, *Komáromi* László, dr. *Kováts* Andor egyetemi ny. r. tanár (Debrecen), *Kovács* József, *Kovács-Nagy* Zsigmond, *Kovássy* Kálmán, *Krall* János, *Krassay* Ágost, *Laczkó* Béla, *Lády* Géza, *Láng* Lajos, *Lángos* Lajos, *Lengyel* Sándor, *Lesznyák* József, *Lippóczy* Béla, vitéz *Lukács* Károly, *Lutonszky* Ernő, gróf *Mailáth* György, *Masztics* Miklós, *Máthás* Gyula, *Mészáros* Antal, *Mikevári* Tivadar, *Molcsány* Gábor, *Molitoris* Ákos, *Nagy* Imre, *Nagy* Jenő, *Nagy* László, vitéz *Onczay* László, *Orbán* László, *Palla* Zoltán, *Pápay* Domonkos, bilkei *Papp* Gábor kasznár (Debrecen), *Papp* Zoltán, *Papp-Szász* Tamás, *Párnai* Attila, *Partos* Gyula, *Petényi* Keresztély, *Pintér* Lajos, *Pintér* Sándor, *Pólyik* Árpád, *Porst* József, *de Pottere* Gerard, vitéz *Rab* János, vitéz *Rábay* Gyula, *Rau* O. erdőigazgatósági elnök (Stuttgart), *Reverencsics* Károly, *Riedl* Gyula, *Rőczei* Géza, *Saenger* Nándor, *Schenkengel* László, *Schlabitz* főerdőmester (Wien), *Schulek* János m. kir. kormányfőtanácsos (Budapest), *Simonffy* Miklós műszaki tanácsos (Debrecen), *Somogyi* Zoltán, vitéz *Sóváry* Géza, *Speer* Norbert, *Szabó* Benedek, *Suhayda* Károly, *Szabó* Géza, *Szabó* Ferenc, *Szántó* István, *Szabédi és Árpástói Székely* József, *Szente* Andor, *Szörényi* Béla, *Szy* Dénes, *Szy* Géza, *Takács* Zsigmond, vitéz *Tamás* József, *Tárczy* Pál, vitéz *Tikos* Béla, *Thiringer* János, *Tóth* Bódog, *Tóth* Imre, vitéz *Ujváry* Géza, *Urbánfy* Ignác, *Várnai* Tivadar, dr. *Veress* Géza főjegyző (Debrecen), vitéz *Vitézy* László, *Vlaszaty* Ödön, *Vorák* Sándor, *Vuk* Gyula, *Wágner* Gyula, *Wagner* Márton lapszerkesztő (Budapest), *Wächter* Gyula, ifj. *Wächter* Gyula, *Wächter* Walter, *Witt* Lajos, *Zólomy* Imre és *Zsámbor* Zsolt Pál egyesületi tagok és vendégek.

Báró Waldbott Kelemen elnök: Tisztelt Közgyűlés! Üdvözlöm a megjelent Urakat és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött rendes közgyűlését megnyitom.

Megállapítom, hogy a közgyűlés határidejét és tárgysorozatát az alapszabályokban előírt módon közzétettük s a közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes.

A jegyzőkönyv hitelesítésére gr. *Mailáth* György és *Kolossváry* Andor urakat kérem föl.

Jelentem a tisztelt Közgyűlésnek, hogy távolmaradásukat kimentették: dr. *Rásó* István Hajdu vármegye alispánja Öméltósága és *Koren* Emil Máv. üzletigazgató Úr Öméltósága, továbbá ifj. gróf *Teleki* József alelnök Ur Öméltósága, akit betegsége akadályozott meg tervbevett eljöveteleiben, valamint *Bárdos* József, *Barsy* Richard, *Beyer* Jenő, *Dufek* Pál, vitéz gróf *Festetich* Kristóf, *Fischl* József, *Felsővályi-Furherr* János, *Furman* Antal, *Földváry* Miksa, *Ivanich* Ferenc, *Kaán* Károly, *H. Karácsony* Sándor, *Kovács* Gábor, vitéz *Lámfalussy* Sándor, *Matusovits* Péter, *v. Marsóy* Ferenc, *Modrovich* Ferenc, *Nagy* Károly, *Ocsárd* Károly, dr. *Osztrólczy* Miklós, *Papp* Béla, *Rochlitz* Dezső, *Roth* Gyula, *Vaszary* Ernő és *Weinert* Tivadar egyesületi tag urak.

Elsősorban az egyesület őszinte köszönetét tolmácsolom Debrecen város vezetőségének, különösképen dr. *Kölesy* Sándor polgármester Ur Öméltóságának, valamint a város egész lakosságának is, amiért szíves vendéglátásukkal és jóakarató támogatásukkal lehetővé tették egyesületünknek, hogy ez évi közgyűlését Debrecenben tarthassa meg.

Tisztelettel bejelentem továbbá a következő képviselőket:

A M. Kir. Kormányt: *Lossonczy István* főispán Ur Öméltósága;

a M. Kir. Földművelésügyi Miniszter Ur Ömagyméltóságát: *Molcsány Gábor* min. tanácsos Ur Öméltósága;

a M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur Ömagyméltóságát: *Schenkengél László* kir. közalapítv. igazgató Ur Öméltósága;

Debrecen sz. kir. várost: dr. *Csóka* László főjegyző Úr;

a gödöllői M. Kir. Állami és Koronauradalmi Erdőigazgatóságot: *Lippóczy Béla* min. tanácsos, erdőigazgató Úr Öméltósága;

a miskolci M. Kir. Erdőigazgatóságot: *Lengyel Sándor* m. kir. főerdőtanácsos, erdőigazgató Úr;

a debreceni M. Kir. Erdőigazgatóságot: *Krall János* miniszteri tanácsos, erdőigazgató Úr Öméltósága;

a szegedi M. Kir. Erdőigazgatóságot: *Balás Emil* miniszteri tanácsos, m. kir. erdőigazgató Úr Öméltósága;

a győri M. Kir. Erdőigazgatóságot: *Héjj János István* min. tanácsos, erdőigazgató Úr Öméltósága;

a kaposvári M. Kir. Erdőigazgatóságot: *vitéz Vitézy László* m. kir. főerdőtanácsos, erdőigazgató Úr;

a debreceni M. Kir. Tisza István Tudományegyetemet: dr. *Kováts Andor* egyetemi ny. r. tanár Úr Öméltósága (Debrecen);

a debreceni M. Kir. Gazdasági Akadémiát: dr. *Halász Miklós*, m. kir. gazdasági főtanácsos, akadémiai igazgató Úr Öméltósága;

a bustyaházai M. Kir. Erdőigazgatóságot: *Partos Gyula* és *Blickhardt József* főerdőtanácsos Urak;

a Magyar Mérnök és Építész Egyletet, illetőleg debreceni osztályát: *Schulek János*, m. kir. kormányfőtanácsos Úr Öméltósága, illetőleg *Simonffy Miklós* műszaki tanácsos Úr;

a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségét: *Koiss Géza*, ny. min. tanácsos Úr Öméltósága;

a Budapesti Mérnöki Kamarát: *Keiner Rezső* erdőmérnök Úr;

az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet: *Henrich Viktor* m. kir. bányaugyi főtanácsos Úr Öméltósága és dr. *Káposztás Pál* igazgató Úr;

a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületét: *Kiss Dénes* alelnök Úr, *Fáber György* ügyv. igazgató Úr és *Papp Gábor* tisztartó Úr;

a Dél-dunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet: gróf *Mailáth György* Úr Öméltósága;

a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét: *vitéz Onczay László*, m. kir. gazd. főtanácsos, urad. erdőigazgató Úr Öméltósága;

Budapest székesfővárost: *Komáromi László*, erdőtanácsos Úr;

Pécs sz. kir. várost: *vitéz Rábay Gyula* erdőmester Úr;

Sopron sz. kir. várost: *vitéz Tamás József* erdőmester Úr;

Kecskemét sz. kir. várost: *Kertay Ede* erdőmester Úr;

Kőszeg sz. kir. várost: *Mészáros Antal* erdőmester Úr képviseli.

Az összes megjelent igen tisztelt Kiküldöttöket melegen üdvözlöm és az egyesület hálás köszönetét tolmácsolom igen tisztelt megbízóinknak is azért, hogy képviseltetésükkel közgyűlésünk fényét emelni szívesek voltak.

Őszinte örömmel és magyar szívvvel melegen üdvözlöm a Német Erdészeti Egyesületnek körünkben megjelent hivatalos kiküldöttéit: *Rau* min. tanácsos Urat, a württembergi állami erdőigazgatóság elnökét és *Schlabit*z főerdőmester Urat. (*Taps!*)

Megbízásukban örvendetes jelét látom annak, hogy a Német-birodalom és hazánk erdőgazdasági érdekeltségei szoros baráti

kapcsolatban állanak és hiszem, hogy ez a körülmény is hozzá fog járulni a két ország közti baráti viszony kimélyítéséhez.

Wärmstens begrüsse ich die in unserem Kreise erschiene-
nen Vertreter des Deutschen Forstvereins, Herrn Präsidenten
Rau und Herrn Oberforstmeister *Schlabitz*.

Wir betrachten es nicht nur als eine Ehre, dass Sie, Meine
Herren, uns in Vertretung der deutschen Forstwirtschaft hier
aufgesucht haben, aber es ist uns auch eine grosse Freude, Sie als
liebe Kollegen eines eng befreundeten Nachbarlandes in unserem
Kreise willkommen heissen zu können. Wir wünschen vom Her-
zen, dass Sie sich bei uns wohl fühlen mögen!

Tisztelettel javasolom, hogy gróf *Teleki Mihály* földművelés-
ügyi miniszter Urat a közgyűlés táviratilag üdvözlje. Kérem
a titkár Urat, hogy az üdvözlő távirat szövegét felolvasni szíves-
kedjék.

Titkár: „vitéz gróf Teleki Mihály m. kir. földművelésügyi
miniszter Úr Ónagyméltóságának, Budapest, Földművelésügyi
minisztérium. — Az Országos Erdészeti Egyesület debreceni köz-
gyűlése alkalmából hódolattal köszönti Nagyméltóságodat és a
magyar erdőgazdaság szebb jövőjének hajnalán bizalommal kéri
Nagyméltóságod megértő jóindulatát továbbra is közérdekű tevé-
kenységéhez. — Báró *Waldbott Kelemen* elnök. — *Biró Zoltán*
ügyvezető.“

Elnök: Ha el méltóztatik! fogadni, úgy ezt határozatilag
kimondom s a távirat elküldése iránt haladéktalanul intézkedni
fogunk.

Tisztelt Közgyűlés! Lehetetlen az Országos Erdészeti Egye-
sület közgyűlésén elsősorban másra gondolni, mint országunk
területének arra az örvendetes megnagyobbodására, amely két
tételben az erőszakkal elszakított területeknek egy részét újból
visszajuttatta a Magyar Szent Korona uralma alá.

Az ezeréves magyar történelem emlékei elválaszthatatlan
kapocscsal fűzik ezeket a részeket az anyaországhoz s így érhető
az az öröm és lelkesedés, amely minden magyar ember szívét
eltölti.

Most egy éve éppen, hogy Esztergomban Szent István évé-
ben tartottuk meg utolsó közgyűlésünket, hol hitvallást tettünk a
szentistváni gondolat és állameszme mellett. Akkor is szikla-
szilárd hitünknek adtunk kifejezést, hogy nagy királyunk ezer-
éves országa fel fog támadni és a Kárpátok erdőborította hegy-
láncain újra lobogni fog a magyar zászló.

És ime, alig mulott el egy fél év és ez az álom megvalósult.
Visszakerült az ezeréves anyaországhoz a magyar Felvidék, a
Csallóköz, Érsekújvár, Ipolyság, Losonc, Rozsnyó és szeretett

Kormányzónk Öfóméltósága fehér paripán vonult be az örömmámorban úszó Kassára s letehetette az ország koszorúját a Nagy Fejedelem sírjára, Nagy Lajos királyunk gyönyörű dómjában pedig felhangzott az „Isten áldd meg a magyart“ felszabadított könnyező magyar testvéreink ajkáról. És kis idővel később páratlan lendülettel törtek elő vitéz honvédeink a visszaszerzett Ungvárról, Munkácsról és Beregszászról a régi ezeréves kárpáti határ felé és feltűzték a piros-fehér-zöld lobogót az északkeleti Kárpátok és a máramarosi havasok hegyesúcsaira.

És evvel beteljesült a magyar erdészek legforróbb vágyának és álmának egyrésze is, visszakerült hozzánk másfél millió hold magyar erdő és már ez a körülmény maga 70%-kal gyarapította az ország erdőállományát, új alapokra fektetvén hazai erdőgazdaságunkat.

De ez az örvendetes esemény egyúttal új feladat elé állította mind az államrendészeti igazgatást, mind az Országos Erdészeti Egyesületet.

A megoldandó kérdésekből ma kettőre szeretnék külön rámutatni.

Az első az, hogy a visszakerült területek az ország faellátását még mindig nem biztosítják teljesen. Az 1935. évi IV. t.-c.-kel újból szabályozott magyar erdőgazdaság nem folytathatja tovább azt a túlhajtott termelést, ami a visszacsatolt területek jelentékeny részén az idegen uralom alatt folyt.

Rendszeres gazdálkodás, az összes termelvények helyes felhasználása, szigorú irányítás és ellenőrzés mellett el tudjuk érni azt, hogy *tűzifában és kemény szerfában* behozatalra nem szorulunk, fenyőfa-szükségletünk azonban még mindig több, mint 50% erejéig külföldről való kielégítésre szorul.

Ha a visszacsatolt területek munkástömegeinek ellátása szempontjából nélkülözhetetlen vegyi gyárakat a kormányzat üzemben tartja, illetve üzemben tartásukat lehetővé teszi, el tudjuk látni faszén-szükségletünket és az eddig külföldről behozott falepárlási termékekben mutatkozó szükségletet is.

Ezeknek a gyáraknak az üzeme azonban olyan mennyiségű tűzifát vesz igénybe, hogy az ennek levonásával fennmaradó mennyiség csak gondos beosztás mellett fogja fedezni a csonkaország eddig külföldről ellátott szükségleteit, valamint az első ízben visszacsatolt felvidéki részekben mutatkozó tűzifahiányt is.

Nem szabad ugyanis elfelejtenünk, hogy az első ízben visszacsatolt felvidéki részek mögül az új határ elvágtá azokat az erdős területeket, amelyek ezideig a fában erősen szűkölködő Kisalföld, valamint a határ mentén fekvő városok szükségleteit látták el.

Kárpátalja visszakerülése, Ungvár, Munkács városok addigi

fatermelő területét fölszabadította ugyan, de a Felvidék többi részének ellátásánál mutatkozó hiányt is ennek a vidéknek a termékeiből kell pótolnunk.

Kétségtelen, hogy a csonkaország erdőgazdasága sem viselheti el károsodás nélkül hosszú ideig azt a fokozott üzemet, ami néhány évvel ezelőtt folyt, ezért számolnunk kell a belföldi termelésnek bár rövid időre szóló és nem nagy mérvű visszaesésével is.

Ha ezeken kívül még figyelembe vesszük azt, hogy az Államvasút, a bányák, a fafeldolgozó ipartelepek és a faipar keményfa szükségleteinek ellátásánál még a közelmúltban is jelentős behozatalra szorultunk, be kell látnunk azt, hogy elbizakodásra, (vagy a jövő ellátás biztosítására vonatkozó gondoskodás elmulasztására) egyáltalán semmi okunk nincs.

Annál kevésbé hagyhatjuk el az erdőgazdaság fejlesztésére irányuló és eddig sajnálatosan kevés eredménnyel járó törekvést, mert a gazdasági viszonyok és a kereslet megjavulása — amit pedig mindnyájan szívből óhajtunk és reménykedve várunk — a szükségleteket másfélszeresre, sőt kétszeresre is fokozhatja.

Talán elég lesz utalni arra, hogy a legutolsó évek fabehozatala mennyiségileg közel 50%-kal maradt alatta az 1927—1929. években tapasztalt gazdasági fellendülés átlagos fabehozatalának.

Kétségtelen tehát, hogy az ország jól felfogott érdekében továbbra is teljes erővel, sőt az eddiginél jóval erősebb ütemben kell folytatnunk az Alföld fásítására és a csonkaországi erdők állapotának feljavítására irányuló törekvéseinket.

A másik körülmény az az óriási feladat, amelyet a visszaszerezett területek erdészeti igazgatásának a berendezése és rendbehozatala az államerdészetre hárít.

Egyesületünk évek óta állandóan hangoztatja azt, hogy a csonkaország erdőgazdaságának rendbehozataláról beszélni sem lehet addig, amíg a törvény által az államhatalomra hárított teendők elvégzésére *megfelelő számú, megfelelően javadalmazott személyzet* nem áll rendelkezésre.

Évek óta hangoztatjuk, hogy az a zsigorisággal határos takarékoság, ami az államrendészeti adminisztráció szükségleteinek ellátásánál több mint egy évtized óta megnyilvánul, nem vezethet jóra. Állandóan és teljes joggal panasztunk fel azt, hogy az államhatalom emellett a berendezkedés mellett nem láthatja el, nem tudja ellátni azokat a kötelezettségeket, amelyeket a törvény idevonatkozó rendelkezései értelmében kötelessége ellátni.

Mindezek a panaszaink ezideig sajnos, igen kevés eredményre vezettek.

Pedig a Felvidék egy részének és Kárpátaljának az anyaországhoz való visszacsatolása ezeket a feladatokat ma *megszorozta*.

Maguk a tények igazolták azt, hogy az államrendészeti szervezet létszáma az igazgatásra háramló teendőket nem bírta ellátni.

Hiába volt a személyzet megfeszített, az emberi teljesítő-képesség határáig elmenő erő kifejtése, hiába az ideiglenes alkalmazottak nagy tömegének munkába állítása; az erdőtvény rendelkezéseiből még ma is legfeljebb 4—5% van végrehajtva s az államrendészetnél eddig alkalmazott szervezett és ideiglenes személyzet ezt a munkát ezután sem bírja elvégezni egyszerűen azért, mert az fizikai lehetetlenség.

A visszakерült erdők ellátását az államrendészeti személyzet létszámának esetleges megkétszerezése sem biztosítja még, teljesen érthető tehát, ha egyesületünk a legnagyobb aggodalommal nézi ezt a kérdést.

Ennek a kérdésnek az elbírálásánál nemcsak az erdőmérnöki kar sorsa, de elsősorban az országos jelentőségű fontos közérdekek lebegnek szemünk előtt.

Közel három és félmillió kat. hold magyar erdőterület sorsáról, az egész magyar erdőgazdaság jövődjéről van szó akkor, amikor ezt a kérdést itt fölvetem.

A visszakерült területeken kíméletlenül letarolt, sokszor 10.000 vagy talán 100.000 kat. hold felújítatlan erdőterület nemcsak óriási értékgyarapodástól fosztja meg évről-évre ezt a minden anyagi erejére annyira rászorult nemzetet, hanem mert éppen a Tisza legfontosabb forrásvidékének részeit ölelik fel ezek a területek, a kíméletlen erdőpusztítás az egész Alföld vízellátásában és vízszabályozásában a halálos veszedelem csiráját jelenti.

Ha nem akarjuk, hogy a Körösök vidékén a legutolsó időkben már néhányszor előfordult és mérhetetlen károkat okozó árvizek az egész Tiszamentére kiterjedjenek, ha nem akarjuk, hogy ezeknek az elpusztított területeknek a hordaléka évről-évre erősebben feltöltse a Tiszának és mellékfolyóinak medrét és állandó árvízveszedelembé sodorja az egész magyar Alföldet, haladéktalanul és a legnagyobb erővel kell a szükséges teendők elvégzéséhez hozzáfogni.

Az erdészeti és műszaki feladatok óriási tömege vár megoldásra és bár a visszaesatolás óta hónapok teltek el, sajnálattal nélkülözzük még ma is azoknak az alapvető intézkedéseknek a számottevő részét, amelyekre itt feltétlenül szükség volna.

A személyzeti létszám megfelelő fölemelése, a szükséges hitelkeret megfelelő biztosítása, a hatáskör, intézkedési jog és felelősség megfelelő kiterjesztése a mai napig sem történt meg.

Úgy érzem, tisztelt Közgyűlés, hogy az Országos Erdészeti Egyesület kötelességmulasztást követne el akkor, ha a mai közgyűléséből kifolyólag nem hívná föl ezekre a körülményekre a

földművelésügyi kormányzat és továbbmenőleg a miniszterelnök Úr Önagyméltósága figyelmét is.

Amint az eddig elmondottakból látni méltóztatnak, a visszacsatolt területekkel az egyesületre váró feladat és hivatás nem csökkent, de jelentősen gyarapodott.

Amíg egyrésről egyesületünk mérhetetlen örömmel, meleg testvéri szeretettel köszönti a visszatért területek erdőbirtokos osztályát és erdőmérnöki karát, egyúttal azzal a kéréssel is fordul hozzájuk, hogy erejüket a mienkkel összevetve mozdítsák elő az egyesületnek azt a törekvését, amellyel *megkönnyíteni* kívánja a kormányzatra háramló rendkívül fontos feladatok és súlyos kérdések megoldását.

Továbbra is egyesületünk elsőrendű feladatának kell tekinteni a földművelésügyi minisztériummal és a hivatalos államerdészeti igazgatással fennálló jó viszony fenntartását és kimélyítését.

Hiszen ugyanazok a célok, ugyanazok az elgondolások vezetnek bennünket s a közös együttes munka csak megkönnyíti a magyar erdőgazdaság nehéz feladatainak az elvégzését.

Az az együttműködés, amelyre az Országos Erdőgazdasági Tanács felállítása utalta rá a gyakorlati élet és a hivatalos adminisztráció képviselőit, igen sokban járul hozzá a kölcsönös megismerés és megértés további kimélyítéséhez.

Az a meggyőződés, hogy csak ez a teljes megértés és együttműködés teszi lehetővé, hogy a nemzeti vagyon erősen számottevő részét alkotó, most már közel 3½ millió kat. hold magyar erdőt a megfelelő állapotba hozzassuk, amivel nemcsak a jelen szükségleteinek ellátását tesszük lehetővé, hanem egyúttal gondoskodunk a jövőbeli igényét még fokozottabb mértékben való akadálytalan ellátásáról is.

Szükségesnek tartom ezért, hogy a földművelésügyi minisztériumot és az erdészeti főosztályt ismételten legteljesebb bizalomról biztosítsam, egyúttal arra kérem az összes illetékes Urakat, hogy azt a megértést és jóindulatot, amelyet a magán-gazdasági érdekek és egyesületünk iránt eddig is tanúsítani szívesek voltak, részünkre a jövőben is megőrizni méltóztatassanak.

Az erdészet gazdasági vonatkozású kérdéseire ma nagyobb részletességgel nem tudunk kitérni.

Kárpátalján az ottani politikai viszonyok a felhalmozódott nagyobb készletek értékesítése terén erős bizonytalanságot teremtettek s ma talán még senki sem látja a helyzetet egészen tisztán.

Kétségtelennek tartom, hogy Kárpátalja visszakerülésével megfelelő gazdálkodás és árpolitika mellett a belső tüzifaszükségeket és az ország keményszerfaszükségletét hiánytalanul

el tudjuk látni, anélkül, hogy az észszerűség szabta kereteken túl kellene mennünk a használatokkal.

A továbbra is megoldatlan fenyőfa-kérdés megoldását csak az ország többi erdőterületeinek a bekapcsolásával lehet előmozdítani s tudomásom szerint ebben az irányban már történtek is intézkedések.

Mindenesetre bizonyos aggodalommal látjuk azt a közhangulatot, amely a felvidéki területek visszaesésétől a faárak és különösen a tűzifaárak jelentős visszaesését várja.

A két évvel ezelőtt megállapított legmagasabb árakat a magyar erdőgazdaság irányáraknak tekinti ma is, annak ellenére, hogy azóta az erdőgazdaság terhei igen jelentősen emelkedtek.

Ha eltekintenénk is a munka- és fuvarberekben beállott 30–40%-os, sőt bizonyos vonatkozásokban a 100%-ot is elérő emelkedésektől, akkor is megállapíthatjuk, hogy az azóta életbeléptetett szociális rendelkezések, a beruházásokhoz való egyszerű hozzájárulás stb. igen jelentékeny terheket hárítottak az erdőgazdaságra.

Már a maximális árak megállapításakor kifogásoltuk, hogy a Csonkaország termelésének több mint 60%-át kitevő cser, tölgy és egyéb választékoknál nem érvényesül teljesen a munka- és fuvarberek már addig beállott emelkedéséből következő drágulás, hanem ezt a kormányzat csupán a legjobban keresett bükk-tűzfánál vette figyelembe.

Az ország tűzifatermésének fafajok szerint való megoszlásában Kárpátalja visszaesatolása jelentékeny változást idézett elő.

A vasúton szállított fának eddig általában 30%-át kitevő bükk-tűzifa mennyiségét a ruszinföldi termelések az összes mennyiség 43–45%-ára fokozzák.

Újból elő fog állani tehát az a helyzet, ami az 1928–29-es években volt, hogy a közönség túlnyomóan nagy része a most már nagyobb mennyiségben kapható bükk-tűzfát fogja mindenáron keresni s így a cser- és tölgytűzifa értékesítése újból bizonyos nehézségekbe fog ütközni.

Már maga ez a körülmény is bizonyos mértékű gondot és aggodalmat okoz, amit csak fokoz az a körülmény, hogy a visszakerült Ruszinföldön a 9 hónapos szállítási szünet alatt összehozott bükk-tűzifa-készleteket, vagy legalább azok egy részét, az utolsó időkben 10.000 kg-kint 30.— pengővel a kormányzat által két évvel ezelőtt megállapított s általunk azóta is irányárak tekintett egységárak *alatt* hozzák piacra.

Kétségtelen, hogy ha ez az árleszorítás általánosan érvényesül és állandósul, akkor az a cser- és tölgytűzifa áránál, vala-

mint az alárendeltebb választékoknál még fokozottabb áresést fog előidézni.

Ha még ehhez hozzávesszük az Államvasút által tervezett vasúti fuvardíj-emelést, akkor megállapíthatjuk, hogy a távolabbi részeken 10.000 kg-kint legalább 70–80 pengőre tehető újabb teher sujtaná a tüzfát.

Fölöslegesnek tartom itt vitatni vagy bizonyítgatni azt, mit jelent ez a gyengébb választékokra, az ezek termelésével foglalkozó kisebb erdőgazdaságra, de a Budapestről nagyobb távolságra eső nagy erdőgazdaságokra nézve is.

Megállapíthatjuk azt, hogy az erdőgazdaság újabb küzdelmek előtt áll és minden erejét meg kell feszítenie, ha az utolsó 10 év alatt nehezen kiküzdött nyugodt helyzetét meg akarja őrizni.

A mi véleményünk szerint a kormányzatra nézve sem lehet közömbös az, vajjon a ma már $3\frac{1}{2}$ millió kat. hold magyar erdő 15–20%-a kikapcsolódik-e teljesen a magyar gazdasági életből.

Nem lehet közömbös az sem, hogy az eddig évente kitermelt 25–30.000 vasúti kocsirakományra tehető gyérítési anyag, botfa stb. újból az erdőn korhad el, vagy segít ellátni a magyar piac szükségleteit.

Mert tisztában kell lennünk azzal, hogy ha ezek a termelések újból elmaradnak, a délkeleti részeken feltétlenül számottevő tüzifa-behozatalra fogunk szorulni.

Az az ideiglenes helyzet, hogy Kárpátalján ma olesón összevásárolt készletek állanak a torlódás miatt rendelkezésre, *nem szolgálhat alapul a jövőre vonható következtetéseknél.*

Ott sem maradhat meg az a rendszer, hogy a letarolt területeket egyszerűen állva hagyják anélkül, hogy a felújításról gondoskodnának.

A szükséges felújítások végrehajtása kétségtelenül jelentékenyen emelni fogja nemcsak a kincstári, de a magánerdőgazdaságok termelési költségeit is és a ma bekövetkezett áresés már a következő évre igen könnyen megbéníthatja az ottani termeléseket is.

Egyesületünk ezért felterjesztéssel fordult a földművelésügyi miniszter úrhoz és azt kérte, vonja be a teendő intézkedések megvitatásába az egyesületet is és tegyen meg mindent továbbra is, hogy a magyar erdőgazdaságot újabb katasztrófa ne érje.

Látni méltóztatik mindezekből, hogy a nyugalmasabb idők ismét elmúltak s. a magyar erdőgazdaság elég nehéz kérdések elé kerül.

Ha a már említett problémákon felül a szerfa értékesítésénél legutóbb mutatkozott nehézségeket, az erdőtörvény végrehaj-

tásának lassú és akadályozó menetét, az erdőtiszti létszámban hovatovább jelentkező hiányt, a szakképzésnél elkerülhetetlenül szükséges változtatásokat és egyéb teendőket is figyelembe vesszük, be kell látnunk azt, hogy *összes tagjaink teljes odaadására és munkakészségére lesz szükségünk* akkor, ha a ráánkvaró feladatok nagy tömegét eredményesen akarjuk megoldani.

Bármily bonyolultak és súlyosak is legyenek azonban ezek a feladatok, meggyőződésem, hogy az a hagyományos együttműködés, amely az egyesület és a hivatalos igazgatás között mindig meg volt és meg van ma is, valamint az az összetartás, amely az egyesület kebelén belül az állami és magánerdőgazdaságot, az erdőbirtokosokat és erdőtiszteket egyetlen erős szövetséggé kovácsolta össze, átsegít bennünket fokozott munkával bár, de ezeken a nehézségeken is.

Ehhez a küzdelemhez kérem én összes igen tisztelt Tagtársunk támogatását akkor, amikor a mai közgyűlést megnyitom. *(Hosszantartó taps!)*

Rau O.: Német nyelven köszöni meg a Deutscher Forstverein nevében az üdvözlést. Nagy örömmel jöttek Magyarországra, amely 20 nehéz esztendő után végre eljutott oda, hogy a trianoni békeszerződés igazságtalanságainak egy része orvoslást nyert. Németország különös súlyt fektet Magyarország barátságára, amely a múltban is mindig rendíthetetlen volt. Két nép között a megértés alapja a kölcsönös megismerés és ezért kívánatos, hogy az érintkezés minden téren minél gyakoribb és bensőségesebb legyen.

Ezt a célt kívánja szolgálni mostani megbízásuk is, amelyet — mint örömmel értesült róla — a magyar erdészek rövidesen viszonzni fognak a „Deutscher Forstverein“ berlini közgyűlése alkalmából. Isten áldását kívánja az egyesület munkájához, a magyar erdőgazdaság és Magyarország szebb jövőjéhez. *(Lelkes taps!)*

Elnök: Felkérem a Titkár urat, hogy az egyesület egy éven át kifejtett működéséről szóló jelentését előterjeszteni szíveskedjék.

Titkár: Tisztelt Közgyűlés! Ünnepre gyűltünk ma itt össze, a magyar erdészet rég várt bensőséges ünnepére, hogy keblünkre ölelhessük ismét 20 év előtt elszakadt véreinket.

A felszabadulás mámorával köszöntjük hazatért testvéreinket és úgy érzem, ebben az órában elsősorban azokra kell gondolnunk, akiknek a sors nem engedte meg, hogy ma velünk örven-dezzenek.

A kérlelhetetlen halál a múlt év folyamán 13 kedves tagtársunkat ragadta el körünkől. Különösen fájdalmas veszteség szá-

munkra ifj. dr. székhelyi *Mailáth József* gróf váratlan elhunyt, akiben igazgató-választmányunk egyik leglelkesebb, munkás tagját, az egész magyar erdőgazdaság pedig önzetlen, áldozatkész harcosát gyászolja.

Öszinte fájdalommal kell beszámolnom továbbá arról, hogy a Mindenható kifürkészhetetlen akarata elszólította soraink közül még gróf *Andrássy Géza*, gróf *Batthyány Pálné*, id. gróf *Batthyány Zsigmond*, *Boór Károly*, *Gura Károly*, *Hollós Gyula*, *Kozma István*, *Ruthényi Károly*, *Tamás János*, *Tanka Sándor*, *Tomka Kálmán* és dr. *Werner Adolf* kedves tagjainkat, akik közül néhányan több évtizedet meghaladó időn át vállalták jobban-rosszban velünk a közösséget.

Tisztelettel kérem, hogy emlékünek egyperces néma fölállással áldozni méltóztassanak.

Tisztelt Közgyűlés! Ha igaz, hogy minden egyesületi életnek a tagok érdeklődése és munkakészsége a leghűbb tükörképe, akkor örömmel kell megállapítanom, hogy az elmúlt esztendő egyesületünk újabb fejlődéséről tett tanúságot.

Külsőleg ez a fejlődés néhány rideg számadattal is jellemezhető. Méltóztassék megengedni, hogy röviden erről is jelentést tegyek.

Esztergomi közgyűlésünk napján tagjaink száma 841 volt. Az elmúlt év folyamán meghalt 13 és kilépett 10 tagunk, 8 tételt pedig törölnünk kellett a névsorból. Az összes apadás ezek szerint 31 személy, amivel szemben 109 új belépővel gyarapodtunk. Jelenleg tehát 131 alapító, 788 rendes, összesen 919 tagunk van.

Hangsúlyoznom kell, hogy az újonnan belépők 80%-a csonkaországi illetőségű, akiknek javarészt az „*Erdészeti Lapok*” iránti érdeklődés hozta körünkbe.

Hiszem, hogy egyesületünk célkitűzései és patinás öreg folyóiratunk tartalma megnyeri a most visszakerült magyar területeken élő erdőbirtokosok és erdőtisztek tetszését is.

Bár egyesületünk minden alkalmat megragad, hogy élőszóval és írásban is hirdesse a közös munka szükségességét, mégis kétségtelenül igen nagy segítséget jelentene számunkra, ha tagtársaink maguk is részt vállalnának a propagandában. Ha Csonkamagyarország határain belül egy év alatt 80 erdőmérnököt találtunk, aki nem volt még tagja az egyesületnek, legalább 200-ra kell becsülnöm azoknak a kartársaimnak a számát, akik még jelenleg is távol vannak tőlünk. Sok esetben nem is azért, mintha nem értenének velünk egyet, hanem egyszerűen csak azért, mert nem tudjuk a címüket, vagy nincs, aki az ország egyetlen erdőgazdasági érdekképviselőjére felhívja a figyelmüket.

Tisztelettel kérem tehát minden erdőbirtokos és erdőmérnök tagtársunkat, vállalják szívesen a taggyűjtés munkáját, mert

ez az egyedüli út, amely *anyagi megerősödésünkhöz* vezethet. Hiszen köztudomású, hogy minden folyóirat 1.000 példányon felül válik jövedelmezővé és ha az „Erdészeti Lapok“ jelenlegi 1.100-as példányszámát csak 1.600-ra tudnók emelni, évi költségvetésünk sokkal biztatóbb képet mutatna.

Tőlünk telhetőleg minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy az „Erdészeti Lapok“-ban a magyar erdőgazdaság valóban mindennapi kenyerét lássa, amely nemesak szakbeli vonatkozásban felel meg a vele szemben támasztott követelményeknek, hanem egyben erős összekötő kapesa a földrajzilag és szolgálatilag is egymástól elszakított magyar erdőtiszti karnak.

Hogy erre a törekvésünkre milyen nagy szükség van, talán felesleges is hangsúlyoznom. Meg merem kockáztatni az állítást: már maga az a tény, hogy Debrecenbe minden előző közgyűlést meghaladó számban gyűltek össze a magyar erdőmérnökök, az *egymásratalálás és kezeltnyújtás őszinte vágyának a jele*.

Ezért láttuk szükségesnek, hogy lapunkban olyan rovat is álljon olvasóink rendelkezésére, amelyben mindenki, minden megkötöttség nélkül elmondhassa panaszait, kívánságait és bírálatát. Azt hiszem, a „Levélszekrény“ kereteivel és irányával éppen megtaláltuk azt, amit kerestünk és bizonyára nem rajtunk fog mulni, hogy ez a rovat szakunk jóbarátja és bizalmasa maradjon továbbra is.

Tavalyi közgyűlésünkön még panaszom volt, hogy gyakorlati kartársaink nem vesznek *olyan* tevékeny részt a szakirodalom művelésében, amint azt tudásuk, gazdag tapasztalataik és írói készségük alapján joggal elvárhatja tőlük a magyar erdőgazdaság.

Örömmel kell megállapítanom, hogy rövid egy év alatt olyan változás állott be ebben a vonatkozásban is, amely *minden várakozásunkat felülmúlta*. Nemcsak közismerten lelkes és szakunkért áldozatokra is hajlandó kartársainktól kapunk egyre növekvő számban, frisshangú és bátor írásokat, de sikerült megmozdulásra bírunk olyan konzervatív lelkeket is, akik valószínűleg sohasem gondoltak arra, hogy tollat vegyenek a kezükbe.

Ma ott tartunk, hogy a beérkező anyaggal akár rögtön visszatérhetnénk a békebeli színvonalra, amikor lapunk havonként kétszer jelent meg és merem állítani, hogy ez a munkaközösség, amelynek résztvevőit nem a csekély tiszteletdíj, hanem a magyar erdőgazdaság ügyének szívesen vállalt szolgálata hozta hozzánk, bátran kiállja a versenyt bármely más szakmáéval.

Sőt, bizonyos tekintetben határozottan az *élen járunk*. Ez pedig *szép és szent magyar nyelvünk tisztelete*.

Mert ha igaz, hogy „*nyelvében él a nemzet*“, akkor minden magyar szaklapot a tiszta és helyes magyar stílus szempontjából

kétszeres kötelezettség terhel ma, amikor — vallom — *nincs más menedékünk a minden oldalról fenyegető világégés közepette, mint törhetetlen magyarságunk öntudatos és büszke vállalása, minden vonatkozásban. (Úgy van!)*

Jóleső elégtétel nekem, milyen teljes megértéssel fogadja ezt az álláspontunkat munkatársaink nagy serege. Eddig még senki sem haragudott meg kéziratának a helyes magyarság követelményei szerint való kijavításáért, sőt akiknek okulás céljából — bár írói tiszteletdíjuk terhére — hivatalból küldtük meg *Pintér Jenő* nagyszerű kis „Magyar Nyelvvédő Könyv“-ét, kivétel nélkül írásban és élőszóval őszinte köszönetüket tolmácsolták.

Önmagunkhoz vagyunk tehát csak következtetések, amikor *ilyen* szempontból is bírálatot mondunk minden, a szakmánkba vágó sajtótermékről, sőt legjobb tudásunk szerint érvényesíteni igyekszünk meggyőződésünket hivatalos intézkedéseknél is.

Így pl. a Magyar Szabványügyi Intézet a faanyagok szabványosításánál jóformán kivétel nélkül egyesületünk javaslatait tette magáévá.

Ennek lesz tehát köszönhető, hogy a teljesen idegen szellemiségben nevelkedett magyar faipar és fakereskedelem a hajmeresztő szolgálisággal lefordított és nem egy esetben egészen hibás szakkifejezések helyett végre-valahára pontos és jó magyar meghatározásokhoz jut.

Nem akarunk azonban idegen tollakkal ékeskedni: ebben a tisztító munkában az oroszlánrész *Krippel Móric* ny. egyetemi tanár úré, hűséges, kedves tagtársunké, *aki sem időt, sem fáradságot nem kímél soha, ha arról van szó, hogy fel kell venni a harcot egy-egy magyar eszméért. (Éljenzés.)*

Itt a közgyűlés nyilvánossága előtt is meg kell köszönnöm odaadó, értékes segítségét, amelyet az Úristen tartson meg nekünk és a magyar erdőgazdaság javára, minél számosabb esztendőkön át. (*Hosszantartó, lelkes taps.*)

Tisztelettel bejelentem ezzel kapcsolatosan a közgyűlésnek, hogy *Krippel* tanár úrnak a helyes magyar erdészeti és fagazdasági szakkifejezésekre vonatkozó nagyszabású tanulmányát az „Erdészeti Lapok“ külön mellékleteként már a közeljövőben kiadjuk. Elsősorban azért, hogy minden kartársunk *biztos* vezérfontalat kapjon a kezébe saját használatára és a komoly nemzeti ügy szolgálatának kiterjesztésére.

Az elmúlt évben jelentékenyen megszaporodott előfizetőink száma is, akik között egyre több a külföldi. És azt hiszem, nem kell szégyelnünk, hogy újabban nemesak a fakereskedők és az alerdézi kar, hanem a szakmánkon kívül álló műszaki és gazdasági testületek is fokozott érdeklődést tanúsítanak lapunk iránt.

Mélységesen sajnálnám tehát, ha épen most, amikor a magyar erdőgazdaság új erő kifejtésének hajnalán *mindennél nagyobb szükség van arra az igazmondó tükörrre, amit a szaklap képvisel*, 78. évében járó folyóiratunknál akár a terjedelemben, akár a színvonalban le kellene mondanunk az eddigi eredményekről.

Az 1940. évi költségelőirányzatunk, sajnos, 15.000 pengő hiányt mutat, amit a nagy nyugdíjterhen és adón felül elsősorban a lap jelentős előállítási költségei magyaráznak.

Kérve-kérem itt a közgyűlés nyilvánossága előtt a földművelésügyi miniszter úr igen tisztelt képviselőjét, *vállalja továbbra is saját ügyének és annyi szíves megértéssel, mind eddig, anyagi támogatásunk kérdését*, mert hiszen nem egy esetben szolgáltatunk bizonyosságot arról, hogy *lapunkon keresztül kerülnek közelebb egymáshoz tudomány és gyakorlat, magánerdőgazdaság és állami igazgatás*, még pedig olyan kérdésekben, amelyeknek közmegnyugvásra való megoldása a további fejlődés elengedhetetlen előfeltétele.

Tisztelt Közgyűlés! Az új feladatok küszöbén meg kell vizsgálnunk azt is, van-e elegendő és hathatós fegyverünk a harehoz, amely előttünk áll, mert kétségtelen, hogy *csak kellő felkészültség mellett számíthatunk a megfelelő eredményre*.

Az is tagadhatatlan, hogy ebben a küzdelemben *a magyar erdőtiszt* karra vár a súlyosabbik rész, mert az erdőgazdaság *jövedelmezősége elsősorban az erdőtiszt rátermettségének a függvénye*.

Ezért nem vonhatja ki magát egyetlen kartársunk sem a közös munkában való részvétel alól, ha el akarja kerülni a tájékoztatatlansággal járó súlyos anyagi károkat.

Bővítenie kell tehát az ismereteit, még pedig elméleti és gazdasági téren egyaránt.

Ezt a célt szolgálják a mindennapi gyakorlatban hivatalos összejöveteleink, az egyesület által adott tájékoztatások, amelyekkel mindig és örömezt állunk minden tagtársunk rendelkezésére magánlevélben vagy szaklapunkban, míg az erdészeti tudományok fejlődésének újabb állomásairól, szakunk időszerű kérdéseiről a *továbbképző tanfolyamok* számolnak be.

Tavalyi kísérletünk a soproni „Nyári Egyetem“ legkomolyabb sikere volt és az Országos Erdészeti Egyesület büszkén könyveli el a késői utókor számára, hogy *Magyarországon az első műszaki irányú felsőoktatásügyi továbbképző tanfolyamot egyesületünk szervezte meg*.

Az a 64 vidéki erdőtiszt, akit a tanulás vágya és a gondjaira bízott gazdasággal szemben érzett felelőssége hozott el a tanfolyamra, célkitűzéseink helyességét igazolta és nyugodt lélekkel

merem állítani, hogy a kétévenként rendezendő tanfolyam épen olyan nélkülözhetetlen kelléke lesz a magyar erdőgazdaság fejlődésének, mint a főiskola, vagy a folyóirat.

Jövőre máris igen sokan készülnek újból Sopronba jönni és most már előadókat sem kell kötéllel fogni. Mert a múlt évi viták alapján gazdag tapasztalatokkal rendelkező kartársainak ráeszméltek arra, hogy nem szabad tudásukat véka alá rejtieniök és ezért készséggel ajánljuk fel segítségünket.

Szólnom kell ezzel kapcsolatosan a felsőoktatásunk reformja ügyében megtett lépéseinkről is.

A kérdést sorozatos bizottsági tárgyalásokon minden részletében tisztáztuk és emlékiratunkat küldöttség útján juttattuk el még az ősz folyamán a földművelésügyi miniszter úrhoz.

Sajnálatos jelensége azonban a magyar politikai életnek, hogy személyi változások a megoldás elodázásával járnak.

Viszont mi is tudatában vagyunk annak, mit jelent az erdőgazdaság teljesítőképessége szempontjából az erdőtiszt kellő felkészültsége, ismerjük a hiányokat és látjuk a feladatokat, amelyeket fiatal kartársainknak a gyakorlati életben meg kell oldaniok és ezért *a kérdést állandóan napirenden tartjuk.*

Nagy megnyugvásunkra szolgál, hogy a földművelésügyi miniszter úr, mint a magyar erdőgazdaság legfőbb öre, teljes mértékben átérzi a reform fontosságát és minden részletében támogatja törekvésünket.

Emlékiratunkban: 1. a jelenlegi *elméleti* oktatás lényeges módosítását, illetőleg kiegészítését, 2. a *gyakorlati kiképzés* fokozott mértékének már a tanulmányrend keretein belül való biztosítását, 3. a tanszékek betöltésének és felszerelésének kielégítő megoldását, 4. a tanársegédi kérdésnek a gyakorlattal való összekapcsolását, és végül 5. az államvizsgával végződő két évi gyakorlati szolgálat újból való bevezetését kértük.

Időközben azonban, Kárpátalja visszacsatolásával, a magyar erdőszet közgazdasági súlya is megnövekedett, még pedig olyan mértékben, hogy ez nem maradhat következmények nélkül a főiskolai oktatás szempontjából sem.

És ha a kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a műegyetem vegyermézői osztályát — az ipari *feldolgozás* kívánalmai szerint — *önálló* karrá építi ki, feltétlenül követelnünk kell, hogy az ellátásnak azt az ágát, amely a legfontosabb nyersanyagok egyikét *termeli*, az erdőgazdaságot, *hasonló megoldással*, már a főiskolai oktatás keretein belül, fokozott erő kifejésre és önálló fejlődésre tegye alkalmassá.

Kimondjuk nyíltan: a magyar erdők jobb jövője érdekében követeljük a soproni erdőmérnöki osztálynak önálló egyetemi karrá való fejlesztését! (Élénk helyeslés!)

Régi adóssága az egyesületnek az Erdészeti Zsebnaptár újból való kiadása.

Nem akarom ezt a kérdést bővebben részletezni, hiszen már tavalyi közgyűlésünkön bejelentettem, hogy minden előkészület megtörtént, munkatársaink nagy része a saját anyagát össze is állította és a szedőgépek bármely pillanatban megindulhatnak.

Igazgató-választmányunk azonban arra az álláspontra helyezkedett, tegyük a Zsebnaptár beszerzését minél szélesebb körben lehetővé, ne adjuk ki az előfizetések száma szerint megállapítandó, 14—16 pengőre becsült, áron, hanem várjuk meg itt is a nagy megértéssel kilátásba helyezett állami támogatást, amely az egységárat felére, vagy még kisebb összegre mérsékelné.

Mindnyájan tudjuk, milyen emberfeletti munkát végeznek az erdészeti főosztály urai Kárpátalja visszacsatolása óta, amely mellett nem juthatott idejük arra, hogy ezzel a kérdéssel behatóbban foglalkozzanak.

Bízunk azonban benne, hogy a megoldás itt sem várat már sokáig magára.

A gyakorlati magyar erdészeti szakirodalmat ezidőszertint úgy is csak lapunk képviseli egyedül, *egyformán érdeke tehát a magángazdaságnak és az államnak, hogy ezen a téren is átlépjük végre a trianoni határt.*

Az első eredményről máris beszámolhatok.

Esterházy Pál herceg Öföméltósága 1000 pengőt volt kegyes adományozni *Szántó István* kartársunk igen érdekes és messzehordó gyakorlati jelentőségű munkájának a megjelentetésére, amely, hiszem, hogy értékes gyarapodása lesz erdészeti irodalmunknak. (*Taps.*)

Öföméltósága megtisztelő érdeklődését és lekötelező segítségét mélységes hálával fogadjuk.

Tisztelt Közgyűlés! Sohasem volt nagyobb szükség arra, hogy lélekben megújodva, tudásban megerősödve és egymás kezét fogva, vállaljuk azt a munkát, amit a boldogabb Magyarországnak vár most tőlünk.

Úgy érzem, hogy mindnyájunkat áthat a *közösség* érzése, és ennek a megnyilvánulásaként kell tekintenünk az *erdészeti formaruha újból való bevezetése* iránt mind jobban, mind hangosabban megnyilvánuló kívánságot.

Tavalyi közgyűlésünk határozata alapján ez év tavaszától kezdődően behatóan foglalkoztunk a kérdés megoldásával, amelynek végső eredményeként az alábbiakat van szerencsém bejelenteni.

A mindennapi használatra szánt erdészruha kérdésében kezdettől fogva egyetértettünk mindnyájan. Az erdészünnepelő dol-

gában megoszlottak a vélemények és ezért — bár a tavalyi közgyűlés a magyaros jelleg érvényesítését kívánta — szavazás alá bocsátottuk a különböző terveket.

A beérkezett 304 érvényes szavazatból 168 azt a megoldást óhajtotta, amelynek mintáját a rajtam lévő öltönyben van szeren esém bemutatni. Ha megnyerte a tetszésüket, legyen szabad a tervezőjének a nevét is elárulnom: *Mohácsy Pál* szabómester, az egyre komolyabb formában jelentkező magyarruha mozgalom egyik igazi szakértője, sőt művésze, itt van most közöttünk és személyesen is készséggel áll rendelkezésükre. *(Éljenzés!)*

Hiszem, hogy jövő évi közgyűlésünkön, amely valószínűleg a Felvidékre vezet bennünket, a magyar erdőmérnöki kar külsőségeiben is hitet fog tenni a szakmájához való ragaszkodásról és arról, hogy valóban a magyar erdőgazdaság *katonájának* tekinti magát.

Tisztelt Közgyűlés! Talán nem véletlen, hogy most, amikor minden gondolatunk a jövőt építi, Debrecenben ültünk össze és innen készülünk a Felvidékre.

Mert Debrecennek súlyos mondanivalói vannak számunkra.

Ez a nagyszerű város ősi intézményeiben és egész történetével mindig a *független nemzeti élet jogát és elszántságát* hirdette, debreceni kartársaink alföld-fásító munkája pedig ragyogó új fejezet a korszerű országépítés époszában.

Tanuljunk Debrecen példaadásából, merítsünk hitet és erőt belőle!

Legyünk *elsősorban és mindeneket messze felülmúlóan magyarok* és legyünk *a hivatalos órán túl is* áldozatrakész munkásai szakunknak mindenütt, bárhova is állít a sors bennünket.

Az Országos Erdészeti Egyesület — mint a világ legrégibb erdőgazdasági érdekképviselője — büszke a múltjára, mert mindig csak *ügyet*, igaz magyar ügyet szolgált és bizalommal néz a holnap elébe, mert törhetetlenül hisz tagjai *kötelességteljesítésében* és a magyar erdők örökkévalóságában!

Ezzel a jeligével kérem jelentésem tudomásulvételét. *(Taps!)*

Elnök: Kíván valaki a titkári jelentéshez hozzászólni? Ha senki, úgy határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a titkári jelentést tudomásul vette.

Következik tárgysorozatunk 3. pontja értelmében az egyesület 1938. évi zárószámadásának és 1940. évi költségvetésnek a letárgyalása.

Tisztelettel bejelentem, hogy mind a zárószámadást, mind a költségvetést az igazgató-választmány megvitatta és változtatás nélkül elfogadta.

Kíván valaki hozzászólni? (Felkiáltások: *Elfogadjuk!*) Mitán senki nem kívánt a tárgyhoz hozzászólni, határozatilag ki mondom, hogy a Közgyűlés az 1938. évi zárószámadást és az 1940. évi költségvetést egyhangúlag elfogadta.

Tisztelt Közgyűlés! Az igazán vérbeli erdészembert mindig bizonyos áhítat érzése hatja át, ha az erdőben megpillant egy hatalmas, sok vihart látott, öreg törzset, amelynek oltalma alatt nevelődik fel a fiatal, reményteljes állomány. Ilyen tiszteletteljes nagyrabecsüléssel tekintünk mi is most azokra a kipróbált tagtársainkra, akiknek az egyesület ma az 50 éves egyesületi tagság tiszteletére díszoklevelet kíván átnyújtani.

50 év egyesületi tagság, egyúttal a magyar erdőgazdaság érdekében kifejtett 50 évi áldozatkész, kemény munkát is jelent és ha ma átfutjuk a jubiléumok névsorát, sok olyan név ragadja meg figyelmünket, amelyhez korszakalkotó, országos vonatkozásban is kimagasló alkotás fűződik. Mennyi nagy, maradandó értéket varázsoltak ők elő, mennyi anyagi és erkölcsi vívmánnyal gazdagították a magyar erdőgazdaságot! És amellet bele nevelték a fiatal erdészgárdába azokat az alapelveket, azokat a nagyértékű erdészterenyeket, amelyeket az, mint féltve őrzött kincset, kell, hogy átplántáljon a jövőendő nemzedékbe.

Azt hiszem általános tetszésre talált az a gondolat, hogy az egyesület az 50 éves egyesületi tagság alkalmából ünneplésben részesítse jubiláló tagtársait és mivel nekem jutott az a megtisztelő szerep, hogy a mai közgyűlésünkön átnyújthassam ezeket a díszokleveleket, kérem kedves jubiléumainkat, fogadják szívesen azokat, mint tiszteletteljes nagyrabecsülésünk, mély szeretetünk és hálás elismerésünk igen szerény jelvényét.

Felkérem a titkár Urat, legyen szíves a jubiléumok névsorát felolvasni.

Titkár: Felolvassa a névsort. (L. az E. L. 1939. évi VI. füzetének 590. és 591. old.)

Elnök: Sajnálattal kellett tudomásul vennünk, hogy most említett kedves Tagtársaink közül a legtöbben előrehaladott koruk, vagy kedvezőtlen egészségi állapotuk miatt nem vállalhatták magukra a Debrecenbe való utazás terheit és így nincs módunkban a közgyűlés színe előtt átnyújtani nekik a díszoklevelet. Külön is kimentették távolmaradásukat: *Babós József, Bárdos József, Barsy Richard, Dufek Pál, Fischl József, Furman Antal, Ivanich Ferenc, Kaán Károly, H. Karácsony Sándor, Kovács Gábor, Nagy Károly, Ocsárd Károly, Rochlitz Dezső, Vaszary Ernő* és *Weinert Tivadar* tagtársaink.

Megjelentek körünkben: *Bálint Ferenc, Gasparik Pál, Gyarmathy Mózes, Jakab József, Kolossváry Andor, Szabó József* és

sz. *Székelly* József tagtársaink, akiknek most tisztelettel átnyujtom az oklevelet, Isten áldását kívánva eredményekben gazdag életük további folyására is. (*Lelkes taps és éljenzés!*)

Elnök: Következik tárgysorozatunk 5. pontja, az igazgatóválasztmány kiegészítése 15 kilépő, illetve egy időközben elhunyt választmányi tag helyét kell szavazás útján betöltenünk 4 évre, illetve 3 évre szóló megbízással.

A szavazatszedő bizottság elnökéül *Lippóczy* Béla miniszteri tanácsos Úr Öméltóságát; tagjaiul pedig *Barna* Andor és vitéz *Takács* Zsigmond tagtársainkat kérem fel. A szavazás tartamára az ülést felfüggesztem.

Elnök: Az ülést újból megnyitom s amíg a szavazatszedő bizottság munkájával elkészül, az esetleg teendő indítványok tárgyalására térünk át.

Ügyvezető: Méltóztassanak megengedni, hogy egy örven-detes bejelentést tehessek. Május hó 12-én Berlinben Nemzetközi Erdészeti Központ („*Centre International de Sylviculture*“=C. I. S.) néven megalakult az a hatalmas szervezet, amely a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet mintájára az egyes államok erdőgazdaságait fogja összekapcsolni egymással, a nemzeteket egyformán érintő elvek érvényesítésével.

Ennek a szervezetnek a hivatása lesz a jövőben a nemzetközi kongresszusok összehívása, megrendezése és azok határozatainak a végrehajtása.

Nem közömbös a magyar erdőgazdaságra, sőt az egész kis Magyarországra sem, hogy ennek az előkelő testületnek az elnökévé az alakuló közgyűlésen résztvett államok kiküldöttei egyhangúlag a magyar állam képviselőjét, az Országos Erdészeti Egyesület elnökét, báró *Waldbott* Kelement választották meg. (*Éljenzés!*)

Ez a választás elismerés kívánt lenni azért az odaadó, mindig tárgyilagos és szakszerű munkáért, amellyel *Waldbott* báró úr a Budapesten 1936-ban megtartott II. Nemzetközi Erdészeti Kongresszus óta a világ erdőgazdasága központi intézetének felállításán fáradozott. Hiszen ő volt az, aki az intézmény életrehívásának eszméjét felvetette, állandóan napirenden tartotta és az útját egyengette akkor is, amikor a külpolitikai viszonyok a terv megvalósításának egyáltalában nem kedveztek.

A külföldi készséggel és ismételten elismerte, hogy az intézmény megalakulása elsősorban *Waldbott* báró úr érdeme, természetesen találta tehát, hogy annak a vezetését is az ő kezébe tegye le, akit szakismeretei és egyéni értékei mindennél jobban ajánlottak erre a helyre.

Tisztelettel javasolom, adjon közgyűlésünk is őszinte örömeinek kifejezést a felett, hogy nagyrabecsült Elnökünket ilyen kitüntetés érte, amely az ő személyén keresztül a magyar erdőgazdaság és a kis magyar nemzet őszinte megbecsülését is jelenti. (*Hosszan tartó taps és éljenzés!*)

Elnök: Hálásan köszöni a lelkes ünneplést és rövidesen válaszolja a Nemzetközi Erdészeti Központ megalakulásának történetét, valamint célkitűzéseit. Az új intézmény teljes bizalommal tekinthet a jövőbe, mert hiszen olyan feladat elvégzését vállalta magára, amely egyformán érdeke a világ minden nemzetének. Elnökké választásával Magyarország egy olyan fontos szerep birtokába jutott, amelyben öröm és büszkeség szolgálni a sokat szenvedett magyarság érdekeit. (*Éljenzés!*)

Ügyvezető: Legyen szabad még egy tiszteletteljes előterjesztést tennem. Mai közgyűlésünk keretei — amint látni méltóztatnak — annyira ünnepélyesek, a résztvevők száma annyira felülmúlja az eddigi közgyűlésekét, hogy egyesületünk életének a mai nap kimagasló eseménye lesz.

Hogy azzá lehetett, elsősorban annak a meleg baráti fogadtatásnak köszönhetjük, amelyben Debrecen sz. kir. város részesített bennünket, amikor közgyűlésünk megtartására a város vendégszerető falait följánlotta.

Azt hiszem mindnyájunk érzelmeit tolmácsolom, amikor tisztelettel javasolom, fejezze ki a közgyűlés leghálásabb köszönetét a nemes város polgárságának, elsősorban dr. *Kölcsey Sándor* polgármester úr öméltóságának azért a páratlanul szíves megértésért és támogatásért, amelyet nekünk közgyűlésünkkel és az azt követő tanulmányutakkal kapcsolatosan biztosítani szívesek voltak. (*Helyeslés és lelkes taps!*)

Éppen így hálás köszönetünk illeti a debreceni m. kir. erdőigazgatóságot és elsősorban annak vezetőjét, *Krall János* miniszteri tanácsos úr öméltóságát, aki a helyi rendezés nehéz munkáját magára vállalni szíves volt. Az ő fáradhatatlan buzgóságának, mindig készséges baráti segítségének köszönhetjük a szép és gazdag program összeállítását, valamint tagtársaink zavartalan elhelyezésének és ellátásának a lebonyolítását.

Tisztelettel javasolom tehát, fejezze ki a közgyűlés őszinte háláját a debreceni m. kir. erdőigazgatóságnak, ill. *Krall János* erdőigazgató úrnak és nagyrabecsült munkatársainak is. (*Lelkes taps és éljenzés!*)

Elnök: Határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés Debrecen sz. kir. város közönségének, ill. dr. *Kölcsey Sándor* polgármester úrnak, valamint a debreceni m. kir. erdőigazgatóságnak, ill. *Krall János* miniszteri tanácsos úr öméltóságának és tiszti-

karának az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésének lebonyolítása körül kifejtett nagyértékű támogatásáért leghálásabb köszönetét nyilvánítja. (*Taps!*)

Lippóczy Béla: Mint a szavazatszedő bizottság elnöke, tisztelettel jelentem, hogy a közgyűlés tagjai leadtak összesen 112 szavazatot, amelyből alaki okok miatt négyet érvénytelennek kellett tekintenünk.

A 108 érvényes szavazatból a legtöbbet a következő jelöltek kapták: Dr. *Ajtai Sándor*, *Pászthory Ödön*, *Riedl László*, *Takács Zsigmond*, *Földes Tibor*, *Tóth Bódog*, *Karsai Károly*, *Rimler Pál*, dr. *Papp-Szász Tamás*, *Kovács Gábor*, *Ajtay Jenő*, *Zsombory Ignác*, őrgróf *Pallavicini A. Károly*, *Beyer Jenő*, *Beniczky Elemér* és *Bartha Dezső*.

Elnök: A megejtett szavazás alapján határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés az igazgató-választmány tagjaivá választotta 4 évre szóló megbizással: Dr. *Ajtay Sándor*, *Pászthory Ödön*, *Riedl László*, *Takács Zsigmond*, *Földes Tibor*, *Tóth Bódog*, *Karsai Károly*, *Rimler Pál*, dr. *Papp-Szász Tamás*, *Kovács Gábor*, *Ajtay Jenő*, *Zsombory Ignác*, őrgróf *Pallavicini A. Károly*, *Beyer Jenő* és *Beniczky Elemér* urakat és 3 esztendőre *Bartha Dezső* tagtársunkat.

Több tárgy híjján az elnök a közgyűlést berekeszti.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A M. KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISZTER 33.000/1939. SZÁMU RENDELETE A VADÁSZATI TILALMI IDŐK MÓDOSÍTÁSA TÁRGYÁBAN.

Az 1925:XXIV. t.-c. 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a vadászati tilalmi időket a következőképen szabályozom:

1. §. Az általános vadászati tilalom január hó 1. napjától július hó 31. napjáig bezárólag tart, amely idő alatt hajtó kutyákkal (kopóval, tascsóval, agárral, vagy egyéb hajtó ebbel) egyáltalában nem szabad vadászni. Az általános vadászati tilalom idején is szabad kotorék ebekkel kotorék munkát végeztetni, vizslával, valamint pórázon vezetett vérebbel és friss disznó-(medve-) nyomra eresztett, úgynevezett disznós kutyával vadászni.

Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére, tilos vadászni:

a) szarvasbikára október hó 16. napjától augusztus hó 31. napjáig bezárólag;

szarvastehénre és szarvasborjúra február hó 1. napjától augusztus hó 31. napjáig bezárólag;

b) dambikára december hó 1. napjától szeptember hó 15. napjáig bezárólag;

dámtehénre és damborjúra február hó 1. napjától október hó 15. napjáig bezárólag;

c) őzbakra október hó 16. napjától április hó 30. napjáig bezárólag;

őzsutára és gidára február hó 1. napjától október hó 15. napjáig bezárólag;

d) zergére december hó 1. napjától július hó 31. napjáig bezárólag,

zergegidára minden időben;

e) muflonkosra, muflonjuhra és bárányra minden időben,

f) mezei nyúlra február hó 1. napjától augusztus hó 31. napjáig bezárólag;

g) siket és nyírfajdkakasra június hó 1. napjától március hó 31. napjáig bezárólag;

mindkét fajd-tojóra és jércére minden időben;

h) esászármadárakra november hó 1. napjától augusztus hó 15. napjáig bezárólag;

i) tűzokkakasra június hó 1. napjától március hó 31. napjáig bezárólag;

tojóra és jércére minden időben;

j) fácánkakasra február hó 1. napjától szeptember hó 15. napjáig bezárólag;

fácántyúkra február hó 1. napjától szeptember hó 30. napjáig bezárólag;

k) fogolyra, fürjre és harisra január hó 1. napjától július hó 31. napjáig bezárólag;

l) erdei szalonkára április hó 16. napjától augusztus hó 15. napjáig bezárólag;

m) nyári lúdra és tőkés kacsára március hó 1. napjától július hó 15. napjáig bezárólag;

n) egyéb vízi madárra, beleértve a kárókatonát is, április hó 16. napjától június hó 30. napjáig bezárólag;

o) vándorsólyomra, rárósólyomra (az eddigi elnevezés szerint kerecsensólyomra) és hollóra március hó 1. napjától augusztus hó 31. napjáig bezárólag;

p) éneklő madárra, valamint kis és nagy kócsagra, kanalas gé mre, üstökös gé mre, batlára és ibiszre, fehér és fekete gólyára, reznek tűzokra, gólyatöcsre, gulipánra, godára és ugartyúkra, továbbá bibiere és dankasirályra, valamint kis vércsére, vörös- és kékvércsére, egerész-ölyvre és a baglyok valamennyi fajára minden időben.

Muflonkos kivételes lelövésére a földmivelésügyi miniszter indokolt esetben ad engedélyt.

Gémekre csak halastavaknál szabad vadászni.

Barátkeselyűre, fakókeselyűre, dögkeselyűre, kígyász-ölyvre, darázs-ölyvre, bármely fajtájú sasra, beleértve az eddig rárónak nevezett halászsasra is, mint ritka ragadozó madarakra, csak a földmivelésügyi miniszter engedélyével szabad vadászni, mégpedig ezek közül a réti- és halászsasra csak halastavaknál.

A tilalmi idő alatt nem szabad sem a vadak fiait, sem a madarak fészkeit szándékosan érinteni, vagy tojásaikat elszedni. Madarak tojásainak szedésére — kizárólag vadtenyésztés céljából — a földmivelésügyi miniszter ad engedélyt. Ily engedélyt a vadászati jog bérlője csak a bérbeadó hozzájárulása alapján kaphat.

2. §. Az 1. §. *n)* és *p)* pontjában meghatározott vadászati tilalom nem terjed ki és tiltott időszak alatt is szabad seregekben vonuló vadludakra és vadkacsákra, bármely fajtájú téli búvárra, bármely fajtájú kányára, karvalyra, héjára, réti héjára, gatyás

ölyvre, továbbá szarkára, szajkóra, varjakra, verebekre és a közönséges seregélyre; a közönséges seregélyre azonban csak a szőlőkben és gyümölcsösökben.

3. §. Hasznos vadra fényszóró alkalmazásával, repülőgépről, vagy repülőgéppel, gépkocsival, általában motoros járművel minden időben tilos vadászni. Szarvast, dámot, muflont és őzet csak golyóval szabad lőni és ezekre kegyelemnövést is — csak golyóval szabad adni.

4. §. Hajtókkal hasznos vadra — kivéve a vizimadarakat — április hó 16. napjától július hó 31. napjáig bezárólag tilos vadászni.

5. §. A vadászatnak Kárpátalján való gyakorlására a m. kir. minisztériumnak 5710/1939. M. E. számú rendelete, illetőleg az abban foglalt felhatalmazás alapján, a földművelésügyi miniszter által kibocsátott rendeletek irányadók.

6. §. A jelen rendelet 1939. évi augusztus hó 1-én lép hatályba és ezzel a 38.500/1933., 48.500/1934., 74.039/1935., 81.462/1936. 71.600/1936. és a 23.618/1937. F. M. számú rendeletek hatályukat veszítik.

Budapest, 1939 július hó 12-én.

A miniszter helyett:

Olvashatatlan aláírás s. k.
államtitkár.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 112.891/1939. II—1. F. M. számú rendelete az erdészeti igazgatás ellátására hivatott m. kir. erdőigazgatóságok, erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok szervezetének a Magyar Szent Koronához visszatért kárpátaljai területekre való kiterjesztéséről és módosításáról.

Az erdőkről és természetvédelemről szóló 1935:IV. t.-c. 235. §-ában a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területek közigazgatásáról szóló 9330—1938. M. E. számú rendelet 29. §-ának (3) bekezdésében és a Magyar Szent Koronához visszatért kárpátaljai terület közigazgatásának ideiglenes rendezéséről szóló 6200/1930. M. E. számú rendelet 19. §-nak (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a felvidéki ügyek tárca nélküli miniszterével egyetértve az erdészeti igazgatás ellátására hivatott m. kir. erdőigazgatóságok, erdőfelügyelőségek és erdőhivatalok székhelyeinek megállapítására és azok kerületi beosztására vonatkozó 53.300/1935. (Rt. 1935—368.0), 80.400/1937. (Rt. 1937—116.0) és 125.661/1938. (B. K. 1939.12. sz.) számú rendeleteim módosítása és kiegészítése mellett a kárpátaljai területeken 3 erdőigazgatóságot, 3 erdőfelügyelőséget, 4 erdőfelügyelőségi kirendeltséget és 44 erdőhivatalt

szervezek s egyben az ungvári és beregszászi m. kir. erdőfelügyelőségeket a kassai m. kir. erdőigazgatóság kerületéből a jelen rendeletem alapján szervezett ungvári m. kir. erdőigazgatóság alá rendelem.

A kárpátaljai területeken működő erdőigazgatóságok, erdőfelügyelőségek (kirendeltségek) és erdőhivatalok székhelyeit és kerületi beosztását az alábbiakban állapítom meg:

I. M. kir. erdőigazgatóság Ungvár.

Kerülete kiterjed az ungi és beregi közigazgatási kirendeltségek területére a dolhai és ravaszmezői állami erdőgazdaság kivételével, továbbá a kárpátaljai területeken kívül Ung vármegye, valamint Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére.

M. kir. erdőfelügyelőségek.

1. M. kir. erdőfelügyelőség Ungvár. Kerülete kiterjed az ungi közigazgatási kirendeltség területére, továbbá a kárpátaljai területeken kívül Ung vármegye területére.

a) M. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség Nagyberezna — Великое Березное. Kerülete kiterjed a nagybereznai járás és takcsányi szolgabírói kirendeltség területére.

2. M. kir. erdőfelügyelőség Munkács. Kerülete kiterjed a beregi közigazgatási kirendeltség területére.

a) M. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség Szolyva — Свалява. Kerülete kiterjed a szolyvai járás és alsóvereckei szolgabírói kirendeltség területére.

3. M. kir. erdőfelügyelőség Beregszász. Kerülete a kárpátaljai területeken kívül esik és kiterjed Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére.

Allami erdőgazdaságok.

1. M. kir. erdőhivatal Ungvár.
2. M. kir. erdőhivatal Radváne.
3. M. kir. erdőhivatal Ókemence — Каменца.
4. M. kir. erdőhivatal Perecseny — Перечинь.
5. M. kir. erdőhivatal Antalóc — Анталовцы.
6. M. kir. erdőhivatal Turjaremete — Туря Ремета.
7. M. kir. erdőhivatal Turjapolena — Туря Поляна.
8. M. kir. erdőhivatal Poroskő — Порошково.
9. M. kir. erdőhivatal Beresényifalva — Дубриничь.
10. M. kir. erdőhivatal Nagyberezna — Великое Березное.

11. M. kir. erdőhivatal Csernoholova — Черногорова.
12. M. kir. erdőhivatal Csontos — Кострина.
13. M. kir. erdőhivatal Fenyvesvölgy -Malomrét — Ставна.
14. M. kir. erdőhivatal Fenyvesvölgy — Ставна.
15. M. kir. erdőhivatal Lyuta — Люта.
16. M. kir. erdőhivatal Hátmeg — Загатья.

II. M. kir. erdőigazgatóság Bustyaháza.

Kerülete kiterjed a máramarosi közigazgatási kirendeltség területére a rahói járás kivételével, valamint a beregi közigazgatási kirendeltség kerületében a dolhai és ravaszmezői állami erdőgazdaságokra.

M. kir. erdőfelügyelőségek.

1. M. kir. erdőfelügyelőség Huszt — Хустъ. Kerülete kiterjed a máramarosi közigazgatási kirendeltség területére a rahói járás kivételével.

a) M. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség Ökörmező—Воловое. Kerülete kiterjed az ökörmezői járás területére.

b) M. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség Técső — Тичевъ. Kerülete kiterjed a técsői járás és a dombói szolgabírói kirendeltség területére.

Állami erdőgazdaságok.

1. M. kir. erdőhivatal Huszt — Хустъ.
2. M. kir. erdőhivatal Técső — Тичевъ.
3. M. kir. erdőhivatal Dombó — Дубовое.
4. Királymezői alsó m. kir. erdőhivatal Királymező — Уст-чорна.
5. Királymezői felső m. kir. erdőhivatal Királymező — Уст-чорна.
6. Bruszturaj alsó m. kir. erdőhivatal Brusztura—Брустуры.
7. Bruszturaj felső m. kir. erdőhivatal Brusztura —Брустуры.
8. M. kir. erdőhivatal Németmokra — Нѣмецка Мокра.
9. M. kir. erdőhivatal Oroszmokra — Русека Мокра.
10. M. kir. erdőhivatal Alsókalocsa — Калоча Горбъ и К. Лазъ.
11. M. kir. erdőhivatal Alsószinevér — Синевиръ.
12. M. kir. erdőhivatal Felsőszinevér — Синевиръ Поляна.
13. M. kir. erdőhivatal Dolha — Довгое.
14. M. kir. erdőhivatal Ravaszmező — Лисичево.

III. M. kir. erdőgazgatóság Rahó.

Kerülete kiterjed a máramarosi közigazgatási kirendeltség rahói járásának területére.

M. kir. erdőfelügyelőség.

1. M. kir. erdőfelügyelőség Rahó — Раховъ. Kerülete azonos az erdőgazgatóság kerületével.

Állami erdőgazdaságok.

1. M. kir. erdőhivatal Rahó — Раховъ.
 2. M. kir. erdőhivatal Nagyboeskö — Великий Бочковъ.
 3. M. kir. erdőhivatal Trebusafejérpatak — Требушаны.
 4. Gyertyánligeti keleti m. kir. erdőhivatal Gyertyánliget — Кобылецка Поляна.
 5. Gyertyánligeti nyugati m. kir. erdőhivatal Gyertyánliget — Кобылецка Поляна.
 6. Tiszaközi m. kir. erdőhivatal Tiszabogdány — Богданъ.
 7. Tiszabogdányi alsó m. kir. erdőhivatal Tiszabogdány — Богданъ.
 8. Tiszabogdányi felső m. kir. erdőhivatal Tiszabogdány — Богданъ.
 9. Fehértiszai alsó m. kir. erdőhivatal Tiszabogdány — Богданъ.
 10. Fehértiszai felső m. kir. erdőhivatal Tiszabogdány — Богданъ.
 11. Kevelei m. kir. erdőhivatal Kőrösmező — Ясина.
 12. Feketetiszai alsó m. kir. erdőhivatal Kőrösmező — Ясина.
 13. Feketetiszai felső m. kir. erdőhivatal Kőrösmező — Ясина.
 14. Mezőháti m. kir. erdőhivatal Kőrösmező — Ясина.
- Ez a rendeletem kihirdetése napján lép hatályba.
Budapest, 1939. évi július hó 26-án.

Teleki s. k.

IRODALOM

Véssei Ferenc: Tüzifa árkérdése 1939. év tavaszán. (*Kaufman Emil* kiadása, Budapest, 1939.)

Véssei Ferenc okl. erdőmérnök, a Magyar Erdőbirtokosok Faértékesítő R.-T. vezérigazgatója közel kétíves tanulmányban foglalkozik a tűzifa áralakulásának kérdésével.

A szerzőt képzettsége és a szakmában elfoglalt vezető állása mindenképpen hivatottá teszik a tárggyal való tudományos foglalkozásra is. Munkáját ezért a tüzelőanyag-szakma annál nagyobb érdeklődéssel fogadta, mert híre járt, hogy a kérdést nemcsak erdőgazdasági, de kereskedelmi szempontból is megvilágítja. Az időpontot munkája közreadásához mindenesetre helyesen választotta meg, mert hiszen hazánkknak mintegy 1.5 millió katasztrális holddal megnövekedett erdőállománya mellett a tűzifaárak minden bizonnyal másként fognak alakulni, mint az elmúlt 20 évben, amikor még jelentős tűzifa-behozatalra szorultunk.

A tanulmány elsősorban azt igyekszik bizonyítani, hogy ha a termelői tűzifaárak az 1938. telén kialakult árszínvonal alá esnek, ez az erdőgazdaság jövedelmezőségét rendkívül súlyosan fogja befolyásolni. Vizsgálja az erdőgazdálkodás költségeit és ennek során kimutatja, hogy egy normál ürméter tűzifa feladó állomási önköltsége országos átlagban 10.34 pengő. Jövedelemszámítást és árelemzést is végez, majd az erdők forgalmi- és befektetési értékalakulását ismerteti. Ezekkel a számítási módokkal véli bizonyítani, hogy amennyiben a tűzifa ára viszonylagos értelemben esetleg magas is, *annak okát semmiesetre sem az erdőgazdaság túlzott jövedelmében*, hanem más okokban kell keresni.

Igen figyelemre méltó a tanulmánynak az a része, amely az erdőgazdálkodással mint munkaalkalom-szolgáltatással foglalkozik. Itt kimutatja, hogy a szorosán vett erdőgazdasági munkákért évenként 77.6 millió pengőt, közterhekért pedig 6.9 millió pengőt fizet ki a magyar erdőgazdaság. Ezekre az összegekre felül a tűzifát a vasúti fuvar és annak mellékköltségei fejében értékének 29%-a terheli.

Külön fejezetben foglalkozik a szerző Kárpátalja fagazdálkodásával, tanulmányának egy másik önálló szakaszát pedig a kereskedelem közérdekű munkájának méltatása és az árszabályozás lehetőségeinek ismertetése foglalja el. Végső következtetése, hogy: „a most elmúlt télen kialakult tűzifaárak legkisebb mesterséges csökkentése is az erdőgazdaság rentabilitását nemcsak hogy veszélyeztetné, hanem a leghatározottabban lehetetlenné tenné.“

Mint minden jóindulatú ember, aki napi elfoglaltsága mellett még a betű erejével is szolgálni akarja a rábízott érdekeket, *Vései Ferenc* is őszinte elismerést érdemel e munkája közreadásáért.

De illusztris személye iránt érzett nagyrabecsülésünk kötelességünké teszi, hogy őszintén megmondjuk: tanulmányától többet vártunk.

A váz kitűnő, de aki ilyen sorsdöntő időben egy termelési és kereskedelmi ágazatnak ennyire nagyjelentőségű problémájához nyúl, annak nem elég a kérdésről vallott véleményét mintegy szabad előadás formájában elmondani, hanem minden adatot és minden állítást a legmesszebbmenően bizonyítania is kell.

Mert az írott betű nemcsak a szűken számított szakmához, hanem valószínűen olyan helyre is elkerül, ahol az ilyen szakkérdés megértéséhez a felsorakoztatott érdekes adatok mellett azonnal kéznél kell lenniök a megdönthetetlen erejű számoknak is, azoknak minden vonatkozásban való bizonyítékaival együtt. Mélyebben, alaposabban kellett volna bizony ezzel a tarrgyal foglalkozni ahhoz, hogy a tévesen tájékoztatott közvélemény felvilágosítása végre valóban megkezdődhessék.*

Schwimmer Mihály.

Latvijas Mežu Statistika, un Mežu departamente darbiba 1937/38. g. (Lettország erdészeti statisztikája és jelentés az erdészeti ügyosztály 1937/38. évi működéséről.) Riga, 1939. Hivatalos kiadás.

A lett állami birtokok összes kiterjedése 1,735.023 ha., amelynek 79.7%-a erdő.

Az állományok fő-fafaja az erdeifenyő (52.4%) és a lúe (24.5%),

* Sajnálatos hiánya az igen figyelemreméltó munkának a helyes magyarság követelményeinek nagyfokú elhanyagolása, ami már a címben is kiütökzik. A szöveg — éppen ennek a következtében — néhol nehezen érthető, még a szakmabeliek részére is, pedig mindennél fontosabb lett volna, hogy a laikus nagyközönségben se maradjon semmi kétség a fejtegetések nyomán. (*Szerk.*)

míg a nyírekre alig 15%, a többi lombfajra pedig összesen csak 8.1% esik.

A korosztályok elosztása igen kedvező. A fenyveseknél 23% esik a 80 évesnél idősebbekre, sőt az alacsony vágásfordulóju lomberdőkben is közel 20%-ot foglalnak el a 60 évesnél idősebb állományok.

Az erdészeti igazgatás egészen korszerű. Az 1,383.698 ha-t kitévő erdőterület 75 felügyeleti körzetre és ezenbelül 379 erdőgondnokságra oszlik. Vagyis egy szakképzett erdőtisztre 4678 ha erdőterület esik, míg a 2605 erdőőri védkerületek átlagos nagysága 666 ha.

A szakoktatás a fiatal államban rövid idő alatt is óriásit fejlődött.

Eddig a rigai egyetem mezőgazdasági karának erdészeti osztálya volt az erdészeti felsőoktatás intézménye. A folyó év őszétől kezdődőleg azonban egy kisebb vidéki városban, Jelgavában (Mitau) külön földművelésügyi főiskolát állít fel a kormány, amelyen az erdészetnek önálló kara lesz.

Erre azért kívánunk hangsúlyozottan rámutatni, mert ime, *egy nálunk jóval kisebb ország is eljutott a fejlődésnek addig a fokáig, amelyet a patinás magyar erdészeti felsőoktatásnak már régen el kellett volna érnie!*

És az a tény is, hogy *a fővárosból vidékre viszik az erdészeket és gazdákat, álláspontunk helyességét igazolja: főiskolai hallgatóságunknak erdős környezetben van a helye!*

A jelentés további fejezetei részletes adatokat közölnek a termelésről, értékesítésről, a mellékhasználatokról, az erdőkárok-ról (ezek között a gondatlanságból okozott tűz pusztítása a legnagyobb!), továbbá az erdők felújításáról — amely felerészben természetes, felerészben mesterséges úton történik, az utóbbinál inkább magvetés útján — az állományok ápolásáról, a mocsaras területek telkesítéséről, a kopárok fásításáról, az erdészeti építkezésekről, ügyvitelről, az erdőgazdaság jövedelmeiről és kiadásairól, végül pedig a magánerdők ellenőrzéséről, amely még a miénkénél is szigorúbb mértékű, mert már az 1 ha-t meghaladó erdőről is üzemtervet kell készíteni.

A 200 oldalra terjedő alapos munka II. fejezete a kivitel, behozatal és átmenő forgalom adatait, az árak, ipartelepek, szállítási költségek és vámok részletezését tartalmazza.

HAZAI FOLYÓIRATOK.*

Halászat. (XL. évf. 1939.)

12. sz. — *Dr. Mika F.* és *dr. Varga L.*: Hazai pisztráng-tenyésztésünk irányelvei és kilátásai. (1 k.) — *Dr. Rotarides M.*: Régi halak, ritka halak. (1/—/—). — *Kontúr Gy.*: A hamburgi halászati kiállítás. (1/—/1) —

Magyar Statisztikai Szemle. (XVII. évf. 1939.)

6. sz. — *Dr. Farkasfalvy S.*: Magyarország mezőgazdasági ipara. Általános áttekintés. (8/2/3) — *Dr. Szathmáry L.*: A magyar mezőgazdasági iparok régmúltjából. (14.5/—/12) — *Szalay Z.*: Malomipar. (9/3/10) — *Dr. Gruzl F.*: Sütőipar, pékipar. (5/1/2) — *Szanyi I.*: A fűszerpaprika termesztése és feldolgozása. (9/3/10) — *Dr. Vajda Ö.*: Cukoripar. (5/3/—) — *Dr. Telegdy Kováts L.*: Csokoládé- és cukorkagyártás. (9/3/5) — *Dr. Tillmann I.*: Dohánytermesztés és feldolgozás. (6.5/1/10) — *Osztrovszkyné, Németh A. dr.*: Szőlőművelés, bortermelés. 14.5/4/11) — *Ivány I.*: Maláta- és söripar. (5/1/1) — *Dr. Osztrovszky A.*: Szeszgyártás, pálinkafőzés. (8/2/8) — *Dr. Hérics Tóth J.*: Élesztőipar. (4/—/3) — *Dr. Gidró L.*: Écetipar. (6/1/2) — *Dr. Taxner K.*: Gyümölcs- és főzelékkonzervipar. (8.5/2/6) — *Csiszár J.*: Tejtermelési és tejfeldolgozó ipar. (11/4/9) — *Dr. Benedek L.*: Keményítőgyártás. 2.5/1/3) — *Dr. P-Horváth M. br.*: Szalámiipar. (4.5/1/3) — *v. Bolgár M.*: Növényi olajgyártás. (6.5/3/8) — *Tekál L.*: Ipari növények termesztése. (12.5/4/—) —

Magyar Vadászujság. (XXXIX. évf. 1939.)

20. sz. — *Dr. Szent-Ivány G.*: Isten hozott, kedves vadásztestvér! (2/—/—) — *Kresz L.*: Medvevadászat. (1.8/—/—) — *ifj. Szathmáry I.*: A galambok ellenségéről... (3.2/—/—) — *Kontsits P.*: A vadkár-kérdés megoldásával nem érheti méltánytalanság a vadászat érdekeit. (1.5/—/—) — *Koltai G. V.*: Haladunk a „felfedezés” felé (1/—/—) — *Gy. Takách Gy.*: Mi az oka a parókaképződésnek? (1.5/—/—) —

21. sz. — *Dr. Szent-Ivány G.*: Maradhat ez így? (2/—/—) — *K. Benkő P.*: A Kárpátok rengetegében (2.5/—/—) — *Koltai G. V.*: A hiúz (*Lynx vulgaris L.*) biológiája. (3/—/—) — —: A Kormányzó Úr bialowiezsai hiúza és a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület lengyel—magyar természetvédelmi estje. (1/—/—) — *Mészáros P.*: Rezervációk (1/—/—) —

* Jelmagyarázat: (1. k.) = első közlemény; (2. b. k.: 17.5/10 4) = második és befejező, összesen 17.5 oldal terjedelmű közlemény, 10 ábrával és 4 táblázattal.

Mezőgazdasági Közlöny. (XII. évf. 1939.)

7. sz. — *Dr. Kendi Finály I.*: Iparfejlesztés — a mezőgazdaság érdekében. (14/2/4) — *Dr. Villax Ö.*: A növénynevelés időszaki örökléstan kérdései. (9/—/1) —

Nimród Vadászugság. (XXVII. évf. 1939.)

21. sz. — *Sólyom*: Egy kis 2×2. (2/—/—) — *Dr. Szlávi K.*: Idei kirándulásom az ujvidéki „Nagyrébte”. (3/5/—) — *Rohosy S.*: Átutazás Románián. (2/—/—) — *Marton J.*: A pézsmapatkány és vadászata. (1/—/—) — *ifj. Ferenczy S.*: A Browning-sörétespuska szabályozó gyűrűjének használata. (1/1/—) — *Felix E.*: Mikor táncstalanul állunk. (1/—/—) —

Öntözésügyi Közlemények. (I. évf. 1939.)

1. sz. — *Dr. Kállay M.*: Előszó. (5.5/—/—) — *Németh E.*: Bevezető. (1/—/—) — *Kállay-Lampl*: A M. kir. Országos Öntözésügyi Hivatal 1938. évi jelentése. (66/49/14) — *Dr. Pettenati L.*: Az öntözés néhány vízjogi vonatkozása. (10/—/—) — *Dr. Mados (Kotzmán) L.*: Öntözési és vízgazdálkodási tanulmányok a tiszafüredi öntözőrendszer területén. (61.5/39/45) —

Természettudományi Közlöny. (71. köt. 1939.)

7. sz. — *Bohr N.*: Természettudományi filozófia és az emberi kultúra. (7/—/—) — *Dr. Soó R.*: A növénytakaró a magyar táj képében. (12/12/—) — *Dr. Szily J.*: A modell és a valóság. (13.5/8/—) — *Bogdánfy Ö.*: A mesterséges selyem és gyapjú (2/—/—) — *Dr. Tangl H.*: Vér, véresoportok, vérelraktározás. (6.5/6/—) — *Dr. Makara Gy.*: A lakás védelme a légy ellen. (7/7/—) —

Vadászat-Halászat. (VII. évf. 1939.)

12. sz. — *Gr. Festetics P.*: Július... (1.5/—/—) — *a. Balogh A.*: A különféle száleresztek rendeltetése, előnyei és hátrányai. (2/6/—) — *K. Benkő P.*: Látogatás a magyar fegyvergyárban. (1.5/—/—) — *Vágó A.*: A nagy pirosszárnyú keszeg horgászatáról. (1.5/—/—) —

13. sz. — *Szlavniczai*: Felavattuk országzászlónkat a Vercekei-hágón. (3.5/5/—) — *gr. Zay I.*: *Sus scrofae* res. (2/—/—) — *Reményik A.*: Észrevételek dr. Szádeczky-Kardoss Boldizsár vadászati törvénytervéhez. (2/—/—) — *a. Balogh A.*: Júniusban nehéz dolog bakot löni. (2/—/—) — *Orday R.*: Krokodilusok között. (2/—/—) —

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.*

ZEITSCHRIFT FÜR WELTFORSTWIRTSCHAFT. Band VI. Heft 8. 1939.

Buchholz: A délkelet-európai államok jelentősége Németország faellátása szempontjából. (Die Bedeutung der südosteuropäischen Staaten für die Holzversorgung Deutschlands.) 523—559. oldal.

Főleg Románia és Jugoszlávia erdészeti és fagazdasági viszonyaival foglalkozik, miután ezeknek az államoknak a fakivitele ma még igen jelentékeny.

Az összes körülmények gondos egybevetése alapján megállapítja, hogy noha Románia kisebb erdőterület mellett is több fát ad el a külföldnek, mint Jugoszlávia, az utóbbi nagyobb erő-kifejtésre képes, mert tetemesebb tartalékai vannak és erdeinek az állapota is kedvezőbb, míg Románia csak az erdőtöke rovására tudta az utóbbi években kivitelét számottevően fokozni.

Mind a két államban a faipar csak most kezd fejlődni és amennyiben a szakkörök a jövőben a szigorú tartamosság elvét fogják érvényesíteni, *mind Románia, mind Jugoszlávia fatermését a belföldi szükséglet fogja igénybe venni*, és kivitelre legfeljebb akkor lehet számítani, ha a gazdálkodás rendszerének javításával a fatermés túlnyomó részét kitevő tűzifa helyett értéke-
sebb választékot lehet majd az erdőkből nyerni.

Bulgária a kivitel szempontjából a jövőben sem fog szerepet játszani.

A fejtegetéseket a statisztikai adatok nagy halmaza és 20 szép fénykép kíséri.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESEN. (1939. 5—8. sz.)

A fa a svájci országos kiállításon. (Die Abteilung „Unser Holz“ der Schweizerischen Landesausstellung Zürich 1939.) 145—150., g. 177—182. és 231—239. old.

A május 6-án megnyitott kiállításon az egyik legelőkelőbb helyet az erdészet foglalta el.

A beszámolóval kapcsolatosan közölt fényképek még a szö-

* A német és angol folyóiratokat *dr. Mihályi Zoltán*, a francia-, olasz-, spanyol- és románnyelvű közleményeket *dr. Luncz Géza*, m. kir. erdőtanácsos, a lengyel szaklapokat *Székács Vince*, ny. miniszteri tanácsos, a jugoszláv irodalmat pedig *Pászthy Ferenc*, ny. m. kir. főerdőtanácsos ismerteti.

vegnél is beszédesebbek és valóban meggyőző bizonyosságot szolgáltatnak arról, miként kell a szakemberek és művészek együttműködése alapján a nagyközönség érdeklődését azonnal megnyerni és minden kiállítás célját: a felvilágosítást, ismeretterjesztést és irányítást teljes mértékben elérni.

Knuchel: A döntés idejének befolyása a bükkfa tulajdonságára. (Der Einfluss der Fällzeit auf die Eigenschaften des Buchenholzes. Nachtrag.) 158—169. old.

A szerző számos, 20—100 éves bükk törzs különböző részeiből vett próbadarabokon végezte vizsgálatait, amelyek a döntési időnek a víztartalomra, valamint az összeaszás lefolyására és mértékére való behatását kívánták tisztázni.

A nyert eredmények szerint: 1. A bükkfa víztartalma a törzs különböző részeiben az évszakoktól függően igen változó; a külső égvyrűk télen nedvességben dúsabbak. 2. Azonos szárítási körülmények mellett a különböző időben döntött törzsek fájának száradásában különbség nem tapasztalható. 3. Azonos körülmények és gondos szárítás mellett a repedezés és vetemedés tekintetében sem mutatnak eltérést a különböző időben döntött törzsektől vett próbadarabok. 4. Eltérő szárítási körülményeknek kétségtelenül jelentékeny a hatásuk és miután a gyakorlatban éppen ilyenekkel kell számolnunk, a kérdés tisztázása céljából további vizsgálatok szükségesek.

Siebenmann: A Dreyfusia nüsslinj fellépése Zofingen város erdeiben. (Über das Auftreten der Tannentrieblaus in den Stadtwaldungen von Zofingen.) 190—192. old.

A Svájcban is egyre kellemetlenebbé váló toboztetű az 1448 ha. területi városi erdő jegenyefenyő-állományaiban olyan jelentékeny károkat okozott, hogy azok további fenntartása iránt komoly aggodalmak merültek fel.

Megállapítást nyert, hogy a lombfákkal vegyes jegenyefenyvesekben a kár összehasonlíthatatlanul kisebb volt, ami ismét az elegyes állományok létesítését indokolja.

Schneider-Orelli: A Dreyfusia nüsslini további elterjedéséről. (Über das Vordringen der gefährlichen Weissstannenlaus Dreyfusia nüsslini im Plenterwaldgebiet Vorderarni.) 205—209. old.

Az Emmental értékes jegenyefenyő-állományaiban fellépő toboztetű károsításairól számol be 3 fénykép kíséretében.

Clausen: A *Dreyfusia nüsslini* ellen alkalmazott irtási kísérletek eredményei. (Ergebnisse einiger Versuche zur Bekämpfung der gefährlichen Weisstannenlaus, *Dreyfusia nüsslini* C. B. (nordmannianae Eckst.) 209—223. old.

A veszedelmes toboztetű által okozott kár gazdasági jelentősége után a rovar élettanát is ismerteti, mert hiszen a védekezés rendszabályainak ahhoz kell alkalmazkodniok.

A szerző által végzett kísérletek során a júliustól októberig terjedő időben háromféle mérget használtak fel: a „Carbofort” nevű gyümölcsfa-carbolineumot, a „Zofal” nevű olajemulziót és a „Derux” nevű egészen korszerű, emberre, emlős állatra ártalmatlan pormérget.

Ezeknek a kísérleteknek a során 5 különböző erdőrészben 984 megtámadott törzsön figyelték meg a mérgezés hatását és az eredmények egybevetésével sikerült egy olyan, „Derux T”-nek elkeresztelt porkeveréket előállítani, amely a *Dreyfusia* ellen különösen hatékony. 100 drb., átlag 3 m magas fenyőfa beporzásához 4—5 kg. „Derux T.” szükséges.

A védekezés sikere az eljárás gondosságának a függvénye és miután a porméreg csak akkor hat, ha megtapad az ágakon, ajánlatos a porzást *eső után, vagy a harmattól még nedves fák*on végezni; száraz és szeles időben minden munka hiábavaló.

Az erdészeti kutatásügy fejlesztése. (Die Förderung der forstlichen Forschung.) 223—239. old.

A nagyfontosságú ügy szolgálatára Svájcban a főiskola tanáraitól és a gyakorlati erdőgazdaság kiváló képviselőiből külön bizottság alakult, amely részletes tervezetet dolgozott ki az erdészeti kutatásügy fejlesztésére.

A bizottság jelentése rámutat a Svájci Központi Erdészeti Kísérleti Állomás eddigi munkásságára és a jövőben megoldandó feladatokra, amelyek a fa tenyésztésének, termelésének és felhasználásának fokozott javítását célozzák.

Ezért szükséges, hogy a tisztán erdészeti irányú munka *szoros kapcsolatot teremtsen a technológiai kutatással*, mert csak közös erőfeszítés adhat kielégítő eredményeket.

Burkart: Növedékteljesítmény az Escherwaldban. (Zuwachsleistungen im Escherwald, Gemeinde Morissen in Graubünden.) 239—343. old.

A múlt század 80-as éveiben telepített, tehát jelenleg rudasokban lévő elegyes (lúc-, vörös-, cirbolyafenyő-) állományok a

gondos kezelés folytán olyan gyönyörűen fejlődnek, hogy jelenleg ha-kint *10,7—13,5 m³ évi folyónövedéket* adnak, ami valóban irigylésre méltó eredmény!

ALLGEMEINE FORST- UND JAGDZEITUNG. 1939. 7. sz.

Vogel: Választéktáblázat tölgyfára. (Eine Sortentafel für Eiche.) 205—216. old.

Az erdőrendezés munkáját és az állományok értékelését igen megkönnyíti, ha nemcsak az élőfakészlet nagyságára vonatkozóan állnak pontos adatok rendelkezésünkre, hanem azt is tudjuk, hogyan oszlik meg az erdő fatömege választékok szerint.

A württembergi állami erdőrendezőség a múltban már összeállított hasonló táblázatokat lúccs- és jegenyefenyő-állományokra és most kísérletképpen közrebocsát egy tölgy-választéktáblázatot is.

A részletesen ismertetett összeállítás rengeteg adat felhasználásával készült és éppen ezért a táblázat az eddigi ellenőrzések szerint a gyakorlatban igen jól használható.

A szöveget 8 táblázat és 4 rajzra egészíti ki.

Wulz: Az erdeifenyő-gazdálkodás kérdései a württembergi Schwarzwaldban.) (Über Fragen der Forchen-Wirtschaft im württembergischen Schwarzwald.) 216—226. old.

A tanulmány első része az idős állományok keletkezésével és erdőművelési kezelésével, a II. fejezet pedig a középkorú erdeifenyvesekkel foglalkozik.

A szerző fejtegetései a helyi jelentőségen túlnövő érdekes adatokat tartalmaznak.

Wohlfarth: Az erdőművelés üzemmódjai. (Zur Frage der waldbaulichen Betriebsformen.) 226—234. old.

Neubauernek nem régen megjelent és lapunk 1938. évi V. számában (463. old.) is ismertetett tanulmánya alapján foglalkozik a sokat vitatott kérdéssel. Sorra veszi a legkiválóbb német szakemberek osztályozási módját *Cotta*-tól és *Heyer*-től kezdve a legújabbakig (*Weber, Vanselow, Wagner*) és különösen *Dengler* álláspontjával foglalkozik részletesen. A tanulmány bővebb ismertetését azonban helyszüke miatt mellőznünk kell.

WIENER ALLGEMEINE FORST- UND JAGDZEITUNG. 1939 28—29. sz.

Strele: A vadpatak-szabályozás építési módjai. (Die Bauweisen der Wildbachverbauung.) 189—190. old.

A gyakorlatban leginkább alkalmazott eljárásokat ismerteti 6 fénykép kíséretében és különösen hangsúlyozza az élősvényfonással való védekezés célszerűségét.

Mantel: Az erdőgazdaság és természetvédelem. (Forstwirtschaft und Naturschutzrecht.) 190—191. old.

Ausztriában most léptetik életbe a természetvédelelről szóló birodalmi törvényt. A szerző a rendelkezések tartalmát és alkalmazásuk módját magyarázza.

Todt: Az országút kapcsolata az erdővel. (Zusammenhang von Strasse und Wald.)

A német birodalmi autótak (*Reichsautobahn*) vonalainak mintegy $\frac{1}{3}$ része erdőn vezet keresztül, a közutak pedig összesen 12.000 km hosszúságban szelik át az erdőket.

A szerző mint az építkezési utak teljhatalmú kormánybiztosa és az útépités legfőbb irányítója foglalkozik a tárggyal és őszintén beismeri, hogy minden közforgalmú út az erdő nyugalmanak a megbontását jelenti.

Ezért kötelességének érezte kétszeresen ügyelni arra, hogy a 28 méter szélességű autótak építésénél az erdőt minél kevesebb károsodás érje. A vadgazdaság érdekeire különös figyelmet fordítottak és a váltókon jól látható és éjszaka is kivilágított táblák figyelmeztetik a közlekedő járműveket a köteles gondosságra, illetőleg a veszélyre. Mert 1936 óta nem kevesebb, mint 72 balesetet okozott az úton átváltó vad.

Az a körülmény, hogy ezeken az utakon naponta 2—3000 jármű közlekedik 6—8 ezer személlyel, nagy mértékben közelebb hozza a város lakosságát az erdő szépségeihez.

Junghans: Az erdőgazdasági vagyon egységes értékelése. (Zur Einheitsbewertung des forstwirtschaftlichen Vermögens.) 195—196. old.

Hubicky-nek a lapunk 1938. évi XII. számában (1120. old.) ismertetett tanulmányát egészíti ki részben azzal, hogy rámutat a régi alapon számított kataszteri tiszta jövedelem és az új előírás szerinti értékelés közötti különbségekre, részben pedig azzal, hogy

az új rendelet alapján végzendő értékelés helyes megszervezését ismerteti.

Hafner: A fa szállítása hegynek felfelé. (Bergauftransport von Holz.) 197—198. old.

A megoldás három módját: 1. az utak, 2. sínpályák és 3. kötélpályák építését, létesítésük indokoltságát, előnyeiket és hátrányait tárgyalja.

Schenker: Erdészeti légi-tanulmányút Nagynémetország felett. (Forstlicher Studienflug über Grossdeutschland.) 198. old.

A Deutscher Forstverein ezévi közgyűlésével kapcsolatosan, amely már a birodalomhoz csatolt németlakta területek (Ausztria, Szudétaföld, Memelvidék) erdőseinek a részvételével folyt le, 3 napos légi körutat is szervezett a rendező egyesület Németország különböző erdős vidékeinek a bemutatására.

Ennek a tanulmányútnak közel 100 résztvevője volt és a szerző leírása szerint kitűnően sikerült.

INTERNATIONALER HOLZMARKT. 25—30. sz.

Flatscher: Erdőmérnök vagy erdőgazda? (Forstingenieur oder Forstwirt?) 25. sz. 12—14. old.

A német erdőszeti felsőoktatás egységesítésével a nagymultú bécsi főiskolát is az a vezély fenyegette, hogy birodalmi mintára, tisztán erdőgazdasági tanrendet kap, a műszaki tárgyak háttérbe szorításával.

A szerző, mint az érdekelt intézet tanára, meggyőző érvekkel fejti ki, hogy a hegyvidéki erdőgazdaságoknak a műszaki tudásra feltétlen szükségük van és ezért a bécsi főiskola műszaki jellegének a fenntartását nemcsak a hagyományok, hanem az erdőszet komoly érdekei is megkövetelik. A képzés alapján pedig a főiskola végzettjeit a mérnöki cím illeti meg.

Pfanner: Gyorsan kötő enyvek. (Schnellbinder.) 26. sz. 22—23. oldal.

Az „*Akkordleim Fugenol*“ nevű újfajta enyvét ismerteti, amelynek a kezelése és használata megegyezik a közönséges esontenyvekével, de nagy előnye, hogy 20 perctől 2 óráig tartó idő alatt tökéletesen köt és ezért különösen a hajlított bútorok gyártásánál jut jelentékeny szerephez.

Fröhlich: Anatólia északnyugati része, mint fatermő vidék. (Das nordwestliche Anatolien als Holzproduktionsland.) 28. sz. 7—9. old.

A világ egyre fokozódó fafogyasztása igen rövid időn belül igénybe fogja venni azoknak az országoknak az erdeit is, amelyek feltáratlanságuk következtében eddig nem kapcsolódtak bele a termelésbe.

Anatóliának legfontosabb fafaja az *Abies Bornmülleriana*, amely néhol óriási elegyetlen állományokat alkot, 40—50 m magas és mellmagasságban 1.5 m vastag törzsekkel. A faanyag minősége azonban a termőhely, az állományok kora és összetétele szerint igen változó.

Jelentőségben második helyen az erdeifenyő áll, míg a szintén nagy területet elfoglaló bükkösök értékesítése mindezig megoldatlan, mert a bükk súlyánál fogva nem bírja el a nagyobb távolságra való szállítást. Valószínű azonban, hogy a vegyipar fejlődésével rövidesen a Kis-Ázsia bükkösei is jövedelmező értékesítési lehetőségekhez jutnak.

Milchersich: Aethiopia erdőkínese. (Der Waldschatz Aethiopiens.) 29—30. sz. 8—12. old.

A szerző a múlt év folyamán megjelent tanulmányorozatának folytatásaként Abesszinia szálerdeivel foglalkozik, amelyek 1600 m tszf. magasságban kezdődnek és összetételükben a legváltozatosabb képet mutatják.

A főbb fafajok rövid ismertetése után — amit 4 érdekes fénykép kísér — a szerző röviden rámutat a kihasználás és értékesítés lehetőségeire is.

QUARTERLY JOURNAL OF FORESTRY. 1939. 3. sz.

Hiley: Svájc erdészete. (Swiss Forestry.) 159—163. old.

Az angol erdészeknek május hó folyamán tett tanulmányútját írja le, amelynek során módjuk volt Svájc magas fokon álló erdőkultúráját, különösen pedig a természetes felújítás módjait és a gondos állományápolást tanulmányozni.

James: A hányók befásítása. (The Planting of Tips and Slag Heaps.) 164—172. old.

A szénbányák és egyéb üzemek tisztán kötörmelékéből vagy földből álló hányóit a fatenyészet lehetőségei szempontjából élesen elhatárolja egymástól és Anglia különböző részeiből gyűjtött adatok alapján tesz javaslatot arra vonatkozólag, milyen csemeték alkalmazandók a fásításnál.

Aekers: Szálalás. (The Selection System.) 173—176. old.

Svájc példája nyomán az angol erdőgazdaság részére levonható következtetéseket tárgyalja.

Childs: A belföldi termelésű fa a házi használatban. (Home-Grown Timber for Estate Use.) 181—184. old.

A behozatalra berendezkedett Angliában a hazai termelésű fa nem sok megbecsülésben részesült. A szerző rámutat arra, hogy különleges gazdasági célokra nem egy esetben megfelelőbb a hazai anyag, mint az importált fa.

Bornebush: Douglasfenyő-mag. (Douglas Fir Seed.) 184—186. oldal.

Dániában huzamosabb idő óta folynak a kísérletek a legalkalmasabb douglas-fajta kiválasztására. A három általánosan ismert amerikai válfaj közül Európában az felel meg legjobban, amelyik eredeti hazájában inkább szárazföldi, mint óceáni éghajlat alatt tenyészik. A legjobb törzsalakot, leggyorsabb növést és a legnagyobb ellenálló képességet magában egyesítő fajta ki-tenyésztéséhez azonban még további kísérletekre van szükség.

JOURNAL OF FORESTRY. 1939. 6. sz.

Schmitz: Henry S. Graves. (Dean Henry S. Graves: An Appreciation.) 437—439. old.

Az amerikai államerdészeti főnöke és a híres Yale egyetem erdőmérnöki karának dékánja nyugalomba vonul.

A szerző meleg szavakkal méltatja külföldön is jól ismert kartársa érdemeit.

Saari: Az 1940. évi nemzetközi kongresszus. (The 1940 International Forestry Congress in Finland.) 440. old.

A Helsinkiben tartandó kongresszus előzményeit és kereteit ismerteti.

Wilcox: A stratoszférában és troposzférában végzett légi fényképezés az erdőgazdaság szolgálatában. (Possibilities of Stratosphere and Substratosphere Photography in the Administration of Forest Lands.) 441—444. old.

Az amerikai *National Geographic Society* egyik léggömbjén az „*Explorer II.*”-ön, az önműködő fényképező készülék 23.000 m

mágasságból készített felvételeket, amelyek 105 négyzetmérföld területet öleltek fel. Az *Abrams Aircraft Corporation* különleges szerkezetű „*stratoplan*“-okat készít, amelyek 25 perc alatt 8000 m magasságba tudnak emelkedni.

A légi fotogrammetria kétségtelenül egyre nagyobb jelentőséghez jut és ezért a szerző talán nem is túloz, amikor azt állítja, hogy nemcsak térképezés és állományosztályozás céljaira, hanem a termelések kivitelének célszerű megtervezéséhez, sőt a fatömeg felvételéhez is jó és olcsó segítséget szolgáltatnak a légi felvételek.

Jahn: A vegytan az erdészeti oktatásban. (Chemistry in the Education of a Forester.) 449—452. old.

Az erdőtiszt épen munkája sokoldalúságánál fogva nem nélkülözheti a természettudományi ismereteket, csak rendesen olyan nagy az anyag, amit meg kell tanulnia, hogy egyik tárgyban sem mélyedhet el nagyobb mértékben.

A vegytan a korszerű erdőgazdaságban egyre fokozódó jelentőséghez jut és ezért a főiskolai oktatásban is megfelelő súlyt kell biztosítani neki, mert hiszen az erdőművelés, erdővédelem és erdőhasználat részletkérdéseinél nélkülözhetetlen segédeszköze a gyakorlat emberének.

Bahr: Helyes gazdasági és kereskedelmi politika, mint az eredményes magánerdőgazdaság előfeltétele. (Economic and Commercial Policies Necessary for Successful Private Forestry.) 453—456. old.

Az erdőgazdaság jövedelmezőségét az értékesítés lehetőségei szabják meg. Ha azonban a fakereskedelmet teljesítőkétségén felüli adók terhelik és az állami szervek ellenségesen állanak vele szemben, akkor tartózkodó lesz a vételeknél, ami a piac lanyhaságát, végeredményben tehát az erdőgazdaság pangását vonja maga után. Ezért szükséges, hogy az állam megértéssel legyen a faipar és fakereskedelem nemzetgazdaságilag fontos munkája iránt.

Goodell: Talajfúró a fagy mélységének megállapítására. (A Soil Boring Tool for Frost Depth Determination.) 457—459. o.

A szerző a saját maga által szerkesztett és a gyakorlatban igen jól használható egyszerű műszert írja le és bemutatja azt fényképen, valamint rajzban is.

Schreiner: A környezet hatása és a származástan az erdőszetben. (Some Ecological Aspects of Forest Genetics.) 462—464. o.

Az ökológia nem nélkülözheti a származástan segítségét, mert az erdőgazdaság három fontos kérdését: 1. a mag származásának felderítését, 2. a tiszta vonalú utódok nyerését és 3. a keresztezést és nemesítést csak együttes munkával oldhatják meg. Erre vonatkozólag a szerző néhány érdekes példával is szolgál.

Martin: Milyen rendszabályok szükségesek a magánerdőgazdaság fejlesztésére? (What Woods Practices Are Necessary for the Development of Private Forestry?) 465—470. old.

Bahr-nak fentebb ismertetett tanulmányával azonos alapon álló fejtegetések, amelyek során a szerző ugyancsak a fatermelő vállalatok adójának a mérséklését kívánja, sőt egyéb állami támogatást is követel a számukra, mert nézete szerint máskülönbem nem lehet a nagyon lanyha fakereskedelmet fellendíteni, ami viszont elengedhetetlen előfeltétele a magánerdőgazdaságok nagyobb jövedelmezőségének.

Olson: Az erdész és a csemetekereskedő. (A Forester's Analysis of the Commercial Nurseryman's Viewpoint.) 471—473. old.

Az erdők jövője szempontjából igen fontos, hogy az erdőgazda és a csemetekereskedő megértsék egymást. A rendelésnél nem szabad tehát lehetetlen feltételeket kikötni, viszont a kereskedőnek minden árujáért a legmesszebbmenő szavatosságot kell vállalnia.

Paul: A fenyőfélék korai és őszi fajának fajsúlyváltozásai. (Variation in the Specific Gravity of the Springwood and Summerwood of Four Species of Southern Pines.) 478—482. old.

A szerző négy fenyőféle fáját vette vizsgálat alá és ugyanazon a fafajon belül is meglehetősen nagy ingadozásokat talált; ezeknek részletes adatait táblázatok és rajzabrák tüntetik fel.

Hornbrook: Új törzssztyályozási mód. (A Modified Tree Classification for Use in Growth Studies and Timber Marking in Black Hills Ponderosa Pine.) 483—488. old.

A szerző *Pinus ponderosa*-állományokban végezte vizsgálatait és az európai, általánosan használt módszerektől eltérően — a helyi viszonyokhoz való alkalmazkodással — a kor és növekvési erély szerint állította össze 4—4 törzssztyályát. A besorolás módját rajzban is bemutatja.

LATVIJAS MEŽU PĒTĪŠANAS STACIJAS RAKSTI. X. SZ.

Lettország fenyőinek műszaki tulajdonságai a növekvési viszonyokra való tekintettel. (Technical Properties of Latvian Coniferous Timber with Relation to Conditions of Growth.)

A 82 oldalra terjedő angol nyelvű tanulmány az erdei- és lúcfenyővel foglalkozik. Bevezetőül a két fafaj elterjedési határait, valamint a lett erdőtípusok térképét és az adatok felvételére szolgáló jegyzőkönyv mintáját közli.

A munka különösen azért érdemel figyelmet, mert a faanyag műszaki tulajdonságait nemcsak a nedvességtartalom, hanem a törzssztyályok, a késői pászta, valamint a termőhelyi osztályok függvényeiként tárgyalja.

A táblázatok, rajzabrák és fényképek nagy száma igen megkönnyíti az áttekintést, és a munkát azok részére is hozzáférhetővé teszi, akik az angol nyelvet nem bírják.

Külön fejezet foglalkozik a faanyag tartósabbá tételének kérdésével (a gyantatartalom növelése, illetőleg fémsókkal, ozmótikus úton való telítése által) és kiterjeszkedik a vegyi összetétel elemzésére, továbbá a fűtőértékek megállapítására is.

A vörösfenyőnek, miután Lettországban kevés van belőle, mindössze három oldalt szentelt a szerző.

Egészen véve mintaszerű tudományos munka, amelynek a gyakorlat kitűnő hasznát veheti; a ltis Lettország erdészeti kísérleti állomása méltán lehet büszke rá.

LES. 1939. 16—21. sz.

Pfeffer: Az apácalepke 1939. évi előfordulása (Zpráva o vyskytn mnišky o roce 1939.) 153—154. old.

Felsorolja azokat az erdőbirtokokat, amelyeken az apácalepke a f. év tavaszán nagyobb mennyiségben lépett fel.

A megtámadott erdőrészek leírásából megállapítható, hogy az apácalepke legjobban a dombos részeken szaporodott el. 450—600 m. tengerszint feletti magasságban, elegyetlen, kiterjedt, egykorú, egyforma alakú, középkorú lúcfenyő állományokban.

A szerző szerint a védekezés legelőssbb és legbiztosabb módja: vegyeskorú állományok telepítése.

Kiterjedt, elegyetlen, 40—60 éves lúcfenyvesekben és ott ahol az apácalepke nagyobb mennyiségben lépett fel, az áterdőlés azonnali megszüntetését, a megtámadott gócek elhatárolását, nyiladékok vagy keskeny pászták vágását ajánlja, amelyek ezeket az állományokat kisebb részekre osztanak és hozzájárulnának az elegyetlen lúcosoknak vegyes állományokká való átváltoztatásához.

Rachman: Az apácalepke hímek ellenőrzése és pusztítása kalitkába zárt nőstény (csalogató) segítségével a Dyk—Ambros-féle módszer szerint. (Kontrola a hubení samečků maňšky pomoci samičky [lákavky] v klíčkách metodou Dykován—Ambrosovou.) 169. old.

A szerző az eljárást legnagyobb részét erdeifenyő-állományokban alkalmazta.

Erre a célra 100×70 cm. nagyságú fakeretekre kifeszített s mindkét oldalon enyvvel („*Lipárin II.*“) bekenet keménypapirost használt. A kereteket a földtől mintegy 1.20 m. magasságban két egymáshoz közel álló fára vagy földbe vert karóra erősítette s a közepükben kivágott nyílásba akasztotta a még nem termékenyített nősténylepkét tartalmazó kalitkát.

A keretekkel való kísérletre az a körülmény indította, hogy a kalitkáknak enyvvel bekenet fákra való erősítése nem bizonyult eredményesnek. A hímek a fának csak elülső oldalára, a kalitka köré szálltak, míg a hátsó- és oldalrész üresen maradt; ezenfelül az enyvnek a fára való kenése és az enyvhez ragadt hímek eltávolítása nehezebb s a kenéshez több enyv is szükséges.

Hanuš: A füstgázok által a faállományokban okozott károk. (Skody na dřevínách způsobené kouřovými plyny.) 179.—180. old.

A füstgázok káros hatása már olyan völgyekben is tapasztalható, amelyeken keresztül vasútak vezetnek, nagyobb mérvben pedig nagy iparhelyek és gyárvárosok közelében.

A gázok által okozott károk vegyi és fizikai jellegűek.

Az előbbieket az asszimiláló szervek megbetegedésben, mégpedig három súlyossági fokozattal jelentkezők.

A legkönnyebb megbetegedés abban nyilvánul, hogy egyes tűk és levelek az elhalt szövetek színváltozását mutatják. Ennek esőlkentett növekedés a következménye; a fa azonban nem pusztul el.

A másodfokú kór jele egyes levelek, hajtások és ágacskák elhalása.

A harmadfokú — legnagyobb — megbetegedés esetén a törzsek egyenkint vagy csoportosan elhalnak.

A füstgázok által okozott fizikai jellegű károk abban nyilvánulnak, hogy a füstben lévő tisztátalanság kis részecskéi igen elősegítik a dér és zuzmara képződését s gyakran súlyos gazdasági következményekkel járó fatöréseket okoznak.

KÜLÖNFÉLÉK

IDŐSZERŰ ÜZEMRENDEZÉSI SZÉLJEGYZETEK.

1. *Az erdőgazdasági terv területkimutatása* az 1920. évi 14500. F. M. számú rendelettel kiadott üzemrendezési utasítás szerinti összeállításban *a gyakorlatban nem célszerű*, mert semmi egyéb, mint a részletes erdőleírásban található erdőrészek területadatainak ismétlése, amely mellett külön rovatok szolgálnak az erdőhöz tartozó egyéb területek felsorolására, a művelési ág megjelölésével a gazdasági térkép jelzése szerint (r^2 , sz^1 , ttl^3). Ez a kimutatás csak arra való, hogy meg lehessen állapítani, miből áll az egész erdőbirtok a részletes erdőleírásban ismételt hozamterületeken kívül az erdőbirtokhoz tartozó egyéb területekkel együtt.

Sokkal gyakorlatiasabb megoldás lenne e helyett az erdőgazdaság összes területeit (tehát az erdőhöz tartozó egyéb területeket is) a részletes erdőleírásban tárgyalni s az erdőhöz tartozó egyéb területeket az egész gazdasági egységen keresztül piros színű folyszámozással jelölni. A mostani sz^2 , r^3 , stb. jelzést helyettesítené a részletes erdőleírásban a piros számozás és a művelési ág megjelölése, a térképen pedig a megfelelő színezés ugyanazzal a piros számozással. A részletes erdőleírás területi összegezése adná az egész erdőbirtok területét, a korosztálytáblázat területi összegezése pedig a hozamterületet. A meglevő „Területkimutatás“-t pedig kicserélnénk a „Területkimutatás a telekkönyv és kataszter (birtokrendezési földkönyv) adatai szerint“ felírású túloldali táblázattal:

A javasolt területkimutatásnak az üzemterv keretében való elkészítésével az elgondolás az, hogy az erdőgazdasági üzemterv röviden, de lehetőleg kimerítően magában foglalja az erdőbirtokra vonatkozó és a törvényben felsorolt jogi és műszaki vonatkozásokat, hogy adandó esetben (az erdőbirtok egy részének eladása, kicserélése, a művelési ág megváltoztatása, stb.) az üzemterv birtokában ne kelljen más segédeszközöket felkutatnunk.

Ezt a területkimutatást lényegileg minden üzemterv elkészítésénél amúgyis össze kell állítanunk a kinestári birtokok-

Községhatár	Hitelekönyvi h.r.sz. kataszteri azonosított birtokrend. részi. szám*	Az adókataszter birtokrendezés szerint*						A gazdasági terv szerint						
		erdő	ház, kert	szántó	rét	legelő	terméketlen összesen	erdő	ház, kert	szántó	rét	legelő	terméketlen összesen	az azonosított birtok- rész jelzése
		kataszteri holdakban												

nál a birtoktörzskönyvekkel, másutt pedig az erdőtörvény 1. §-a értelmében a földadókataszterrel és az erdőtörzskönyvvel való összehasonlítás végett.

Technikai és gyakorlati szempontból is szükséges az erdőgazdasági felmérések alapján talált területeknek a kataszteri felmérés területi adataival való összehasonlítása s a kataszteri adatoktól való eltérés részletes indokolása már csak azért is, mivel a kataszteri felméréseknek a feladata a földmérőtechnika széles alapokon dolgozó, legmegbízhatóbb eredményeit elérni (az országos háromszögelési alapon s a kataszteri előírásoknak megfelelő részletmérések, számított polygonálás, az összrendezőkkal való területszámítás). Ezzel a lehetőséggel az üzemrendezést és erdőfelmérést végző erdőmérnök legtöbbször már csak fizikai okokból sem rendelkezik s csaknem minden esetben az egyedüli grafikus ábrázoláshoz és a területeknek grafikus úton való számításához kell folyamodnia.

2. Lényegileg és gyakorlatilag tehát az lenne a legcélszerűbb, ha az erdőgazdasági felméréseket egyszerűen a kataszteri térképekre illesztőnk be grafikusan. Ezzel az eljárással az esetleges és a katasztertől lényegesen eltérő erdőhatárok vagy határjelzések is kitűnnének, vagyis más szóval az erdőgazdasági

* Rendszerint a kataszteri részletszámok vezetendők be s a „birtokrendezés“ szó törlendő. Ha pedig a birtokrendezési adatok államnak rendelkezésre, akkor a birtokrendezési részletszámok szerint történik a bejegyzés s az „adókataszter“ szó törlendő. Esetleges mindkét jelzésnél kétféle színű beírással történik a bejegyzés.

térképek és ezzel a területi adatok alapjául a részletes kataszteri felmérés (illetve a birtokrendezési adatok sora) szolgálma.

A katasztertől való esetleges eltérések a fentjavasolt területkimutatás szerint az erdőgazdasági méréseknek a kataszteri (birtokrendezési) térképekre való illesztése alapján lennének indokolandók.

Kiterjedtebb erdőméréseknél, ahol az erdő tényleges határai, ha csak szakaszonként is, de eltérnek a kataszteri térképeken ábrázolt határoktól, az erdőgazdasági próba- ill. pótmérések mindig az országos háromszögelési hálózatból az illető határszakasz közelébe, lehetőleg sűrű hálózatban leszármaztatott és számított háromszögelési pontokra (esetleg grafikus asztalpontokra) kapcsolt, sokszögelési menetekkel történjenek. Röviden: az eltérő határszakasz *teljes biztonsággal* és lehető pontossággal helyezendő a kataszteri térképszelvényre. Sűrűen leszármaztatott háromszögpontok között ($\frac{1}{2}$ –1 km. távolságú huzatokban) azután biztosan és a grafikus ábrázolásnak megfelelő teljes pontossággal végezhetjük jobb szerkezetű bussolaműszerrel a sokszögelést, ha annak felhordását újabb szerkezetű felhordókészülékkel végezzük. (Karas tachygraf).

3. Analóg gondolatmenet vezet akkor, midőn az erdőtörvény 1., 7., 8. §-aira való hivatkozással a minisztérium és a m. kir. erdőfelügyelőségek által vezetett erdőtörzskönyveket szintén a kataszteri és telekkönyvi (illetve egyéb okmányszerűen és kétségtelenül igazolt) alapokon javasolom felfektetni. Mint ahogy a vitás tulajdonjog eseteiben a telekkönyv, ill. az adókataszter (birtokrendezési munkálat) szolgál alapul a bíróságok előtt a döntésre, épügy ugyanazon hiteles alapokra kellene fektetni az erdők törzskönyvét is, mert az a mai formájában a gyakorlatban nem tekinthető *közvetlenül* közokiratnak, amelyben az időközben felmerült változásokat a törvény végrehajtási rendeletének 10., 11. és 12. §-ai alapján át lehetne vezetni úgy, hogy közvetlenül a törzskönyvből (a törvény végrehajtási rendeletének 3. §-a alapján összeállítandó erdő-összeírási lapok felkutatása nélkül) teljes és tiszta képet nyerjünk arra vonatkozólag, egy-egy erdőbirtoktest — területileg és térképileg is szabatosan megjelölve — milyen részletekből áll. Annyi bizonyos, hogy a kataszteri részletszámok szerint való bejegyzésekkel az erdőtörzskönyv egy-egy erdős községre összeállítva vaskos könyvvé fog dagadni, de feltétlenül biztos és határozott képet adna az erdőkről. Az erdő-törzskönyveknek ilyen értelemben való felfektetésével képzelhető el csak azoknak a törvény 7. §-ának utolsó mondata szerint való alkalmazása. Az alap pedig, amelyen a törzskönyv felépülne, (a mai formájában, de az egyes birtokoknak kataszteri és telekkönyvi részletszámok szerinti részletekben való bevezetésével s

birtoktestenként összegezve) a betétszerkesztés elkészítése esetében a *telekkönyv*, betétszerkesztés híján pedig a telekkönyvi állapottal azonosított *adókataszter*, vagy a bíróság hitelesített *birtokrendezési munkálat*.

A mai erdőtörzskönyv bejegyzései ebből a szempontból hiányosak és nem adnak közvetlenül határozott feleletet arra, hogy pl. egy a természetben talált parcella szerepel-e az erdőtörzskönyvben, vagy nem.

Pl. XY község: M. kir. erdőkinestár	1025 kat. hold
A. B. volt úrbéresek	— — — 254 kat. hold
Egyes magánbirtokosok	— — 105 kat. hold

Ebből a bejegyzésből (az erdők kategóriáinak egyéb részletezésén kívül) csak annyi bizonyos, hogy az illető község határában a törzskönyv szerint milyen területű erdők vannak, de hogy mely részletekből áll az erdőterület, arra utalás nincs és így az erdőtörzskönyvből közvetlenül nem lehet kiolvasni, hogy pl. egy üzemterv elkészítésének elő lépésénél a törvény 1. §-a alapján mely területeket kell erdőnek tekinteni és az üzemtervben tárgyalni.

4. Az idézett erdőrendezési utasítás szerint összeállított *részletes erdőleírás* nem tartalmazza erdeink fakészletét és növedékét, csupán a legközelebbi jövőben kihasználásra tervezett erdőrészeket. Nélkülözi tehát a modern erdőrendezés alapjainak fontos részét, mivelhogy a részletes erdőleírásból nem ismeretes közvetlenül az erdő leltára, a leltári fakészlet minősége, s a jövőben várható teljesítménye: a növedék. (Lásd *Biolley* módszerét, *Krutzsch-Loetsch* műveinek ismertetését, *Fekete Zoltán* által az E. L. 1939. évi III. füzetében).

A részletes erdőleírásban kitöltendő lenne a jövőre nézve sikeresnek tekinthető beerdősült erdőrészek, illetve fiatalosok növedéke s a 15–20 évesnél idősebb erdőrészek fatömege és növedéke. Bevezetném az általános fatermési táblák adatai szerint mind a folyó, mind az állagnövedéket is az utasításban tárgyalt növedékszázalék helyett. Kellő felszerelés (számológépek) mellett ugyanis nem okoz semmi nehézséget ez a régi, megszokott kifejezésekkel való számítás a mai növedékszázalék helyett.

5. A Felvidék és Kárpátalja visszacsatolásával nagyméretű erdőbirtokok kerültek kezelésünkbe, amelyeken a csehek által készített üzemtervek alapján folyik a gazdálkodás. A volt cseh erdőtörvény s az ennek az előírásai alapján jóváhagyott üzemtervek köztudomás szerint elég biztosítékot nyújtanak arra, hogy a nálunk mutakozó erdőmérnök-, illetve erdőrendezői személyzethiány és az új szervezkedéssel járó munkatöbblet legyőzhető végett áthidalásképpen az amúgyis csak tíz évre tervezett cseh

üzemtervek előírásait minden előzetes felülvizsgálat vagy változtatás nélkül érvényben hagyjuk s csak az esedékes üzemátvizsgálási munkálatok jóváhagyásánál vezessük be a mi üzemrendezési előírásaink értelmi és formai rendelkezéseit.

6. Jelenlegi helyzetünkben nagyon szükséges lenne az erdészeti közigazgatás sokat hangoztatott lehető leggyökeresebb leegyszerűsítése. Ennek elérésére valamilyen, az érvényben lévő törvényes előírásokat és rendeleteket összefoglaló *útmutatás* lenne a legcélravezetőbb, amelyet a központ bocsátana ki abból a célból, hogy az erdészeti közigazgatási ügyek az útmutatás értelmében egyöntetű, helyes és gyors megoldást nyerjenek. Csak a visszaesatolt Felvidéken lehetne megmondani, mennyi felesleges időpazarlásba kerül egy-egy régi s — az 1935. évi erdőtörvényre való tekintettel —, kétes értékű dolgokat intéző rendelet felkutatása. (Pl. időszaki beadványokban szereplő régi, de hatályon kívül nem helyezett rendeletek).

A fentebb javasolt erdőtörzskönyv felfektetési módja, meg az előző pontokban felsorolt hiányok pótlására vonatkozó javaslatomnak is egyedüli célja volna az egyszerűsítés, mert inkább végzek el egyszerre egy nagyobb, de alapos munkát, mint-hogy számtalanszor kitoldott és módosított rendeletek bizonytalan és nehezen felkutatható alapjain végezzem a törvényben megszabott kötelezéseimet.

Az erdészet lelke, az üzemrendezés, meg feltétlenül megkívánja az erdőrendezőiségeknek kellő személyzettel és megfelelő hitelkeretekkel való ellátását, mert a mai helyzet az, hogy a m. kir. erdőfelügyelőségeket olyan széles munkakör terheli, hogy az igen fontos üzemrendezésnek végrehajtására és ellenőrzésére a kiterjedt igazgatási teendők mellett semmi idejük sem marad.

7. Amit az Országos Erdészeti Egyesület ezidei kiválóan megrendezett közgyűlésével kapcsolatosan mind elméletileg, mind gyakorlatilag is a helyszínén nyújtott, az nekünk, felvidéki erdészeknek nagy és érdekes újság volt.

A nagyszerű tanulmányút olyanforma érzéseket váltott ki bennünk, mint a múlt évi október délutáni ájtatosságok végén, (azok időleges betiltásáig!) az először és egynéhányszor elénekelt Himnusz. Szinte felkiáltottam: „Fiúk, ti, az erdők szerelmesei! Lehoztátok magatokkal az Alföldre az erdőt!”

Ki gondolt volna azelőtt a tamariskok és olajfűzek nagyszerű munkájára akkor, mikor a selmeci Alma mater neveltjei még a természetes erdők kezelésére és gondozására készültek? Önkéntelenül is eszembe jut: amíg a mi szívből szeretett erdeink megvoltak, szinte úgy bántunk velük, mint a legnagyobb kincs-

esél, az egészséggel tesszük: csak akkor becsüljük és értékeljük, mikor már elvesztettük...

Nem jó a hasonlat, mert a kemény, könyörtelen sors megtanította a magyar erdészetet és ennek útján a magyar közönséget a kultúra új honfoglalására: a szikes és homoktalajoknak az erdészeti tudomány és a szükségszerű, de igazi erdészlélekkel kialakult képzettség alapján való hasznosítására.

Rák.

A GYAKORLATIAS KÖBÖZÉSÉRŐL.

Az „Erdészeti Lapok“ mult évi ápr. és jún-i számaiban *Kovács József* püspöki urad. erdőmérnök „Rönkök és szálfák gyakorlatias köbözése“ címen olyan eljárást ismertetett, amelyet annakidején *Fekete Zoltán* professzor úr Öméltósága is bírálatra méltatott. A jó nyomon indult problémát azonban nemcsak a cikkírónak nem sikerült maradéktalanul megoldani, hanem azt a bírálat sem vitte előbbre.

Ugyanis azzal, hogy *Kovács* a körlap területének kiszámítására egy ú. n. kulcsszámot adott s azt mondotta, a körlap területe nem egyéb, mint a kulcsszám és az átmérő szorzata, azaz:

10 cm. átm.-nél a kulcsszám = 8, tehát a körlap = 10×8 ,

20 cm. átm.-nél a kulcsszám = 16, tehát a körlap = 20×16 ,

30 cm. átm.-nél a kulcsszám = 24, tehát a körlap = 30×24 ,

40 cm. átm.-nél a kulcsszám = 31, tehát a körlap = 40×31 ,

stb.

a körlap $g = 0.78 d^2$ geometriai képletnek

$$g = 0.78d \times d$$

tényezőkre való bontásával (ahol a kulcsszám = $0.78d$) tulajdonképpen a kört négyszögesítette megközelítő (gyakorlatias) eredménnyel. Anélkül azonban, hogy a szorzat négyszögesítő értelméről a cikkírónak tudomása lett volna, mert amint a kulcsszámok eredetét felfedi, azokhoz nem ebből a képletből, hanem a köbtáblából kiindulva jutott, másrészt pedig a nem kerek 10 cm.-es átmérőkhöz tartozó kulcsszámok felfedezésére irányuló kísérletei nem jártak eredménnyel. Ennek következtében vált szükségessé a nem kereken 10 cm.-es átmérőjű törzsek köbtartalmának kiszámításához egy ú. n. mellékmódszer beállítása.

Miután *Kovács* kulcsszáma a fenti képlet szerint nem egyéb, mint az átmérő 0.78, vagy kevésbbé pontosan 0.8 része, nem kétséges, hogy ez nemcsak a kerek 10 cm.-es átmérőkre, hanem bármilyen átmérőre áll s a kulcsszámokkal való köbözésnél sincs

szükség a bizony kissé nehézkes és gyakorlatiasnak nehezen mondható mellék-módszerre.

A „*gyakorlatias köbözés*“ szóval, úgy látom, *Kovács* kolléga is nemcsak az eredmény megközelítő értékére akar rámutatni, hanem a kivitelnek is egy olyan egyszerűbb, célszerűsített alakját érti alatta, amellyel az eddigi módszereknél rövidebben, vagy könnyebben oldható meg ugyanaz a feladat. Erre a célra pedig a $g = 0.78 d^2$, illetve $g = 0.78 d \times d$ képletben a 0.78, vagy kerekítve 0.8 is mint szorzó nem éppen alkalmas.

Ellenben a 0.78-at 1.00-ra kiegészítő 0.22 inkább. S ezért nem azt szorozzuk 0.78-al, hogy mekkora az átmérő 0.78 része, hanem azt szorozzuk ki 0.22-vel, hogy mennyivel kisebb az átmérőnél a szorzat ezen 0.78d tagja.

Az én gyakorlatias köbözési módszerem tehát abban áll, hogy azt mondom: minden körlap egyenlő egy olyan négyszöggel, amelynek egyik oldala maga a kör átmérője, a másik oldala pedig 10 centiméterenkint 2.2 cm.-el kisebb. Egyszerűbb embereimmel ezt akként értettem meg, hogy minden gömbölyeg szálfá köbtartalma egyenlő egy ugyanolyan hosszú, olyan szegletes gerenda köbtartalmával, amelynek egyik vastagsági mérete maga az átmérő, a másik pedig 10 cm.-kint 2.2 cm.-el kisebb. A gerenda és gömbölyűfa képzetére beállítva az eljárást, az emlékezetre nem bíztam mást, mint a 10 cm.-kinti levonás 2.2 cm. mértékét. Ha valaki kizáróan fejben való számolásra használja az eljárást, azt is megjegyezheti, hogy az egyes cm.-nél elég a 0.2 cm.-t (0.22 cm. helyett) figyelembe venni. Mindenesetre sokkal egyszerűbb a számolás akár papíron, akár fejben 0.22-vel, mint 0.78-al, vagy akár csak kereken 0.8-al is. S hogy ez az eljárás a mellékmódszeres kulcsszámokkal való eljárásnál egyszerűbb s az eredménye mégis pontosabb, azt *Kovács* kolléga cikkéből vett példákknak e mód szerint való kidolgozásával mutatom be.

Pl. Egy szálfá 32 cm. vastag, 8 méter hosszú, 30 cm. után 2.2 cm. háromszor = 6.6 cm., a 2 cm. után 0.2 cm.-ével 0.4, tehát a levonás kereken 7 cm. Azaz marad 32-ből 25. Tehát a szálfá köbtartalma egyenlő $32 \times 25 = 3200 : 4 = 800$, azaz $0.080 \times 8 = 0.640 \text{ m}^3$.

A köbtábla szerint: 0.643 m³.

Kovács szerint: 0.672 m³.

Azaz amíg a 32 cm. gömbölyűfa köbtartalma 0.643 m³, az általam ajánlott eljárással az ezt megközelítő 32 × 25 cm. szegletes fa köbtartalma 0.640 m³. A különbség 0.003 m³.

Egy szálfá 55 cm. vastag, 7 m. hosszú. Levonás az 50 cm.-ért 11 cm., az 5 cm.-ért 1 cm., összesen 12 cm., marad tehát az 55-ből 43 cm. Azaz az 55 cm. gömbölyű fának megfelel egy 55 × 43 cm. méretű szegletes fa. Köbtartalma pedig:

$55 \times 43 = 2365$, azaz $0.236 \times 7 = 1.652 \text{ m}^3$.

A köbtábla szerint: 1.663 m^3 .

Kovács szerint: 1.715 m^3 .

A különbség a szegletes és gömbölyegfa köbtartalma között 0.011 m^3 .

Egy szálfá 48 cm. átmérőjű, 9 m. hosszú. Levonása a 40 cm.-ért 8.8 cm., a 8 cm.-ért 1.6 cm., összesen 10.4, kereken 10 cm., marad tehát 48-ból 38 cm. Azaz a 48 cm.-es gömbölyű fának megfelel egy 38×48 cm méretű szegletes fa. Köbtartalma pedig:

$38 \times 48 = 1824$, azaz $0.182 \times 9 = 1.638 \text{ m}^3$.

A köbtábla szerint: 1.628 m^3 .

Kovács szerint: 1.692 m^3 .

A különbség a szegletes és gömbölyegfa köbtartalma között 0.010 m^3 .

Egy szálfá 66 cm. átmérőjű, 4 m. hosszú. Levonandó 60 cm. után 13.2, 6 cm. után 1.3 cm. Összesen 14.5 helyett kereken 14, marad tehát a 66 cm.-ből 52 cm. Azaz a 66 cm.-es gömbölyű fának megfelel egy 66×52 cm méretű szegletesfa. Köbtartalma pedig:

$52 \times 66 = 3432$, azaz $0.343 \times 4 = 1.372 \text{ m}^3$.

A köbtábla szerint: 1.368 m^3 .

Kovács szerint: 1.416 m^3 .

A különbség a szegletes és gömbölyegfa köbtartalma között 0.004 m^3 .

Egy szálfá 75 cm. vastag és 9 m. hosszú. Levonandó a 70 cm.-ért 15.4 cm., az 5 cm.-ért 1 cm., azaz összesen és kereken 16 cm. Marad a 75 cm.-ből 59 cm. A köbtartalom tehát:

$59 \times 75 = 4425$, azaz $0.442 \times 9 = 3.978 \text{ m}^3$.

A köbtábla szerint: 3.976 m^3 .

Kovács szerint: 4.095 m^3 .

A különbség a szegletes és gömbölyegfa köbtartalma között 0.002 m^3 .

Ezeknek a különbségeknek az oka természetesen abban rejlik, hogy a $\pi/4$ értéke nem kerek szám, hanem végtelen tizedes tört, melynek 4 tizedesnyi pontos értéke 0.7854. Azaz a levonás sem 0.22, hanem csak 0.2146, vagyis a levonásnál 0.0054 felkerekítéssel dolgozunk. Ha tehát ezt a hibát, amelyet a felkerekítés okoz, bizonyos esetekben csökkenteni kívánjuk, úgy a levonandó cm.-ek tizedrészeinek figyelembevételénél a felkerekítést csak a 7-es tizedtől kezdjük, míg az 5 és 6 tizedrész épp úgy elhanyagolható, mint az 5 alatti tizedrészek.

A centiméterek összeszorzására ajánlom a következő gyors szorzást:

59 \times 75 = 4425. Szorzási sorrend: 1. egyes az egyesessel, 2. tizedes az egyesekkel, 3. tizedes a tizedessel. Szóval: 5 \times 9 = 45, leírva 5 marad 4; 5 \times 5 = 25 + 4 = 29, továbbá 7 \times 9 = 63; 63 + 29 = 92, leírva a 2 marad 9 s végül 5 \times 7 = 35 + 9 = 44. Leírva 44.

Visszatérve a kör és a négyszög $\pi/4$ értékéből folyó viszonyára, a 0.7854 szorzóból megállapíthatjuk azt is, hogy a kör átmérőjével egyenlő oldalú, tehát a körön kívül rajzolható négyszög egységnyi területéhez viszonyítva a kör területe 0.2146-al, vagy másszóval mondva 21.46%-al kisebb. Ha ezt felkerekítem 22-re, vagy lekerekítem 21-re, akkor a kör átmérőjével azonos egyenlő oldalú négyszög területéből úgy kaphatom meg a kör megközelítő területét, ha az eredmény 21, vagy 22%-át a végén levonom.

Azaz előző példáink szerint:

1. 32 cm., 8 m.

$$32 \times 32 = 1024 \times 8 = 0.8192; \text{ le } 22\% = 0.180, \\ \text{marad: } 0.819 - 0.180 = 0.639 \text{ m}^3.$$

2. 55 cm., 7 m.

$$55 \times 55 = 3025 \times 7 = 2.1175; \text{ le } 22\% = 0.465, \\ \text{marad: } 2.117 - 0.465 = 1.652 \text{ m}^3.$$

3. 66 cm., 4 m.

$$66 \times 66 = 4356 \times 4 = 1.7424; \text{ le } 22\% = 0.383, \\ \text{marad: } 1.742 - 0.383 = 1.359 \text{ m}^3.$$

4. 48 cm., 9 m.

$$48 \times 48 = 2304 \times 9 = 2.0736; \text{ le } 22\% = 0.456, \\ \text{marad: } 2.073 - 0.456 = 1.617 \text{ m}^3.$$

5. 75 cm., 9 m.

$$75 \times 75 = 5625 \times 9 = 5.0625; \text{ le } 22\% = 1.113, \\ \text{marad: } 5.062 - 1.113 = 3.949 \text{ m}^3.$$

Ez az eljárás is épp oly jó, mint az első, csak a hibát itt százalékosan rögzítettük a % 22-re való kikerekítésével s a különbségek a köbtartalom nagyságával együtt nőnek.

Természetes, hogy a 21.46%-nak 22-re való felkerekítése a hiba-különbségek a köbtábla helyes adatait mindig növeli, illetve a 21%-ra való lekerekítés a helyes eredményt csökkenti. Azaz a 22%-os levonás fél %-al „bőven“, a 21%-os levonás pedig ugyancsak mintegy fél %-al „szűken“ köböz.

A százalék-számítást is gyakorlatiasan, egyszerűsítve a következőképpen végezzük:

Az 1. példánál a feladat 0.8192 -nek a 22% -át meghatározni. Rövidítve 0.8192 helyett 82 -t veszünk s ezt 2 -vel szorozzuk, az eredmény: $164 +$ ennek a tizedrésze: 16 , tehát összesen 0.8192 -nek a 22% -a $= 0.164 + 0.016 = 0.180$.

Ha ugyanennek a számnak a 21% -át keresem, úgy a rövidített $82 \times 2 = 164$ tizedrésze helyett csak a tizedrész felét (8) veszem. Azaz: $164 + 8 = 172$, tehát levonandó 0.172 .

Ha pedig a „gyakorlatias“ eljárást megszegyenítő pontos-ságot akarunk elérni gyakorlatias úton, úgy a levonás értékének kiszámításánál még egy lépéssel tovább megyünk, azaz a tizedrész (16) felének (8 -nak) a hozzáadása után még ennek a felét is hozzáadjuk a levonandóhoz. — Példánk szerint tehát a feladat $0.8192 - 21.5\%$ -ának a megállapítása: $82 \times 2 = 164 +$ ennek féltizedrésze $+ utóbbinak a fele$, összesen tehát $164 + 8 + 4 = 176$, illetve 0.176 . 0.8192 -ből levonva 0.176 -ot, marad a szálfá köbtartalmaként $0.643 m^3$. A köbtábla szerint is $0.643 m^3$.

Ugyanígy lássuk a 3. példát! 1.7424 -nek a 21.5% -a: $174 \times 2 = 348$; $0.348 + 17 + 9 = 0.374 m^3$. Levonva azt az 1.742 -ből marad: $1.368 m^3$. A köbtábla szerint is $1.368 m^3$!

Vagy a 4. példa: 2.0736 , röviden: $207 \times 2 = 414$; hozzáadva a $+ tizedrész felét (21) +$ ennek felét (10), lesz összesen $414 + 21 + 10 = 445$, illetve 0.445 , levonva $2.073 m^3$ -ből marad $1.628 m^3$. Azaz ismét pontosan a köbtábla szerinti érték!

Mindez nem felfedezés, még csak nem is matematikai bravur, mert mindez benne van a $g = \pi/4d^2 = 0.78d \times d = d^2 - 22\%$ képletben, csak onnan ki kell olvasni. S ha ennek közlésével hasznára lehettem bárkinek is, a reá fordított fáradságot nem sajnálom.

F. J.

A NÉMET ERDŐ- ÉS FAGAZDASÁG PIACRENDJÉNEK ZÁRÓKÖVE.

Lapunk f. évi II. számában részletesen beszámoltam arról a hatalmas szervezetről, amely intézményes biztosítéka a Német-birodalom hiánytalan faellátásának.

A nagyszabású épületre most tette rá a zárókövet a birodalmi erdőmester rendelete, amelyben a piac-szövetség (*Marktvereinigung*) tagjait kötelező becsületügyi szabályzatot léptette életbe.

Ennek a rendelkezésnek az értelmében a szövetség erdőbirtokos, fakereskedő és faiparos csoportjainak a megbízottaiból olyan szakbíróság alakítandó, amelynek a célkitűzéseivel ellentétes cselekmények felett kell ítélkeznie.

A büntetések fokai: 1. megintés, 2. megrovás, 3. kizárás a behozatalból való juttatásból, 4. a belföldi faanyagra szóló utal-

ványozás megvonása, 5. a szervezetből való ideiglenes vagy végleges kizárás, amellyel kapcsolatosan a megbüntetett vállalat, a birtokában lévő üzem vezetésétől is eltiltható.

Ilyen bíróság alakul minden piac-szövetségi körzetben és kétségtelen, hogy lényegesen hozzá fog járulni a szervezet belső rendjének a fenntartásához. (M.)

KÜLFÖLDI SZAKLAP A MAGYAR ERDŐGAZDASÁGRÓL.

A Dr. Ing. F. Heske tharandti erdésztanár szerkesztésében megjelenő kitűnő „Zeitschrift für Weltforstwirtschaft“ a közel jövőben „Ungarn“ címmel külön számot ad ki, amelynek összes közleményeit magyar szakemberek írták, a külföld megfelelő tájékoztatása céljából.

Akik olvasóink közül igényt tartanak erre a füzetre, jelentések be f. hó 31-ig egyesületünknek, hogy a szükséges megrendelés iránt intézkedhessünk!

A rend kedvéért!

Nagyon kérjük t. olvasóinkat, szíveskedjenek a magyar erdőtisztikai tagjainak név-, cím-, rang- és lakásváltozását nekünk minden alkalommal bejelenteni, *hogy mindenkinek megadhassuk, ami őt megilleti.*

Az „Erdészeti Lapok“ esetleg elveszett példányainak a pótlását is csak akkor vállalhatjuk, ha t. tagtársaink és előfizetőink cím- és lakásváltozásukat velünk idejében közlik.

Kérjük azonban, hogy a pótlás iránti igényüket az illető füzet megjelenése után két héten belül szíveskedjenek bejelenteni, mert később nem áll módunkban a kért füzeteket díjtalanul megküldeni.

Fa- és építési anyagok tájékoztató árai augusztus hónapban.

I. FAÁRAK

termelők és nagykereskedők közötti forgalomban:

A) Lombfa-anyagok.

1. GÖMBÖLYEGFA

m³-ként ab feladóállomás:

	Pengo
Tölgy, 30 cm felül	33—38
Tölgy, lemez-rönkö 45 cm felül	50—70
Bükk, 30 cm felül	30—40
Gyertyán, 25 cm felül	35—45
Kóris, 35 cm felül	50—60
Jávor, 30 cm felül	40—50
Szil	25—45
Éger, kereskedelmi	30—35
30 cm felül	40—50
Nyár (nyufafa)	23—28
Nyár, 50 cm felül	35—45
Kóris bognárfa 10 t. wg.	300—320
Szil " 10 " "	260—280
Akác " 10 " "	390—400
Akácoszlop 10 t. wg.	390—400

2. FÜRÉSZELT LOMBFAANYAG

*m³-ként Budapesten, vasúti kocsiban
+ forgalmi adó:*

	Pengo
Tölgy, kereskedelmi, széle- zetlen	110—130
Kóris, I. o.	155—165
Szil, I. o.	100—110
Gyertyán, jobb	110—125
Jávor, I. o.	155—165
Éger, kereskedelmi	95—100
Nyár	50—70
Hárs, kereskedelmi	100—120
Bükk, gőzölt, I. o. szélezett	115—125
Bükk, " I. o. szélezetlen	110—120
Bükk, gőzletlen	—

3. TŰZIFA

*A tűzifa-kereskedők részére történő eladásoknál augusztus hónapban 10.000
kg-ként fizetett leadóállomási árak pengőben, Budapesten, vasúti kocsiban,*

I. osztályú áruért a következők:

	Hasáb	Hasított dorong	Dorong	Vékony dorong	Tuskó
Bükk	360	346	323	282	320
Gyertyán	328	323	299	263	291
Cser, tölgy, kóris	314	296	272	237	272
Egyéb keményfa	300	286	262	227	262
Fenyő	319	—	270	—	—
Lágy lombfa	260	—	230	—	230
Hántott cser, tölgy	—	—	360	—	—
Akác	336	322	302	262	302

4. ROMÁN TŰZIFA

a leadóállomáson 10.000 kg-ként pengőben (1937/38 évi termelésű fáért).

	Hasáb	Hasított dorong	Dorong	Vékony dorong	Tuskó
Bükk	360	—	—	—	—
Gyertyán	—	—	—	—	—
Cser, tölgy, kőris	—	—	—	—	—
Egyéb keményfa	—	—	—	—	—
Fenyő	—	—	—	—	—
Lágy lombfa	—	—	—	—	—

5. EGYÉB FAANYAGOK

	Pengő		Pengő
Bükk keréktalp, drb	—	Tölgy-parkettfriz I—II. o. m ² -ként Budapesten	160—170
Kőris „ „	0.40—0.50	Bükk-parkettfriz I. o. m ² - ként ab feladó állomás	60—65
Nyirfarúd, „	1.70—1.80		

B) Fenyőfa-anyagok.

6. SZEGEDI ÁRU

legalább 150 m³ vételénél:

	Pengő
III. osztályú lúcfenyő 18, 30 és 50 mm	130.—
IV. osztályú lúcfenyő 18, 30 és 50 mm	114.—
V. osztályú lúcfenyő 18, 30 és 50 mm	92.—
Heveder 4—6 m	80.—
Építletfa 4—6 m	80.—
Fűrészelt fa 4—6 m	78.—
Távíró-oszlop	44.—
Zsindely ezre, 18 collos	37.—

7. BEHOZOTT FENYŐFA-
ANYAGOK

nagytelekben való eladásnál
m³-ként ab magyar határ:

a) Osztrák áru
helyt Budapesten:

	Márka
Széles építési anyag lúcc	—
Keskeny „ „	—
Léc, 4—6 m	—

b) Erdélyi áru

	Pengő
(3—6 m), m ³ -ként ab határ:	
Lúcc, építő áru F. U.	99—107
Lúcc, IV. oszt. F. A.	89—97
Lúcc, V. oszt. F. B.	78—85
Jegenye, V. oszt. T. B.	64—69
Léc, 4—6 m	68—70
Súlyáru (D)	47—57
Faragott fa, kereskedelmi	50—56
Fenyőrúd 7—8 cm; fm-ként	0.32—0.33
Fenyőrúd 9—11 „ „	0.40—0.41

8. FASZÉN

10.000 kg-os vasuti kocsi-
rakományokban

	Pengő
Belföldi boksa, ab feladó áll.	700—850
Külföldi „ „ határ	720—760
Retortaszén „ „	830—920

II. ÉPÍTÉSI ANYAGOK
ÁRAI.

Budapesten, ab gyártelep:

	Pengő
Égetett agyagtégla ezre, nagymeretű	34—35
kisméretű	27—28
1 q égetett mész	2.70—3.20
100 kg portlandcement körfelül	5.40—5.90

Az „Erdészeti Lapok“ 1939. évi VIII. füzetének
HIRDETÉSEI.

A lap irányával nem ellenkező hirdetéseket mér-
sékelt díjszabás mellett közlünk.

Díjszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) borgis betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint 30 fillér. (Egyszeri megjelenés mellett egy egész oldal ára 48 P.) Táblázatos és borgis betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetéseket másfélszeres egységárral számítunk. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

A támpéldány ára füzetenként 2 P.

Külön mellékletek megegyezés szerint.

Adóügyekben előzetőinknek díjmentesen szolgál felvilágos-
tással az Adó és Könyvvitel szerkesztősége, IX., Ferenc-körút, 37.
szám. Telefon: 32-2-60.

SILVA

Erdőgazdasági Vállalat k. f. t. Körmend

Erdeimag-nagykereskedés.

Magpergetőgyár. ♦♦ Csemetekertek.

Központ: Körmend, telefon 52 • Fióktelep: Zalaegerszeg, telefon 19

Ajánl: Kiváló minőségű, elismert legmagasabb csiraképességű, saját pergetésű **fenyőmagvakat**, hazai és szlavóniai származású **tölgy- és csermakkot**, mindennemű **erdészeti és gyümölcsmagvakat** erdőgazdaságok, gyümölcsfaiskolák és kertészetek részére. Mindennemű **erdei csemetéket, diszfenyőket, disz- és sorfákat, diszcserjéket, rózsákat, gyümölcsvadoncokat és gyümölcsfákat**, valamint az összes egyéb **faiskolai termelvényeket** saját nagykiterjedésű és mintaszerűen kezelt csemetetelepeiről.

A **PICETOL** vadragás elleni védőszer magyarországi kizárólagos képviselője.

A Magyar Faiskolai Szövetség tagja.

Ügyv. igazgató: **Thiringer János** okl. erdőmérnök, a cég beltagja.

ERDÉSZETI MAGNAGYKERESKEDÉS

és csemetekerti cég

KEINER REZSŐ

okl. erdőmérnök

Budapest, I., Fery Oszkár-utca 34.

Telefon:
155-641

Sürgőnycím:
KEINERMAG BUDAPEST

(Keresztény cég)

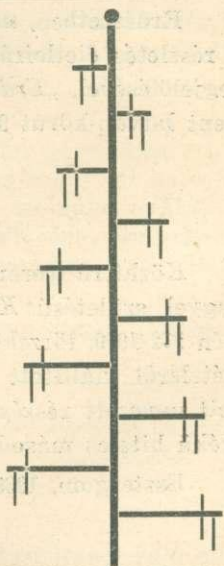
AJÁNLOK: fenyő- és lombfa-magvakat, kocsányos-, kocsánytalan- és csermakkot, fenyő- és lombfa-csemetéket.

VESZEK: tűzifát, szerfát, fűrészanyagot.

HÖNIG MÓR

vásárol: erdőket, kitermeléseket,
tűzifát és mindenfajta szerfát; elad:
tűzifát és kemény fűrészanyagokat.

Budapest, VII., Dohány-u. 14. Telefon. 14-36-98.

W

Mindenféle tüzfát, szer-
fát, valamint tüzi- és szer-
fatermelést a legelőnyö-
sebb egységáron minden
mennyiségben vásárolunk

inter Hermann Rt.

Budapest, V., Vilmos császár-út 72. Tel.: 1-112-69

Erdészetben, mezőgazdaságban járatos szakembert keresünk. A részletes életleírást tartalmazó ajánlatokat, a fizetési igény megjelölésével, „Erdő-mező“ jeligére Balogh hirdetőbe (Budapest, Szent István-körút 9.) kell küldeni.

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a Kerékteleki község (Veszprém vár-
megye) születésű *Kintli Dénes* részére 1931. évi augusztus hó
29-én 272/1930. törzskönyvi szám alatt, az erdőőri és vadőri vizsga
letételéről kiállított eredeti bizonyítvány megsemmisült s a he-
lyett nevezett részére 1939. évi 535. szám alatt az eredetivel egyenlő
értékű hiteles másodlatot adtam ki.

Esztergom, 1939. évi július hó 18-án.

A szakiskola igazgatója:

Agfalvi Imre s. k.

m. kir. erdőtanácsos.

ERDEI-, FEKETE-, LUC-, JEGENYEFENYŐT,

VÉKONY GÖMBÖLYEGFAT VEZETÉKOSZLOPOK

céljaira 7—8 meter hosszúságtól felfelé minden hosszban készpénzfizetés ellenében magas áron vásárolunk. Ajánlatokat kérünk.

„UNA“ Faértékesítő rt., Budapest V, Nádor-utca 21

Telefon: 129—451* szám alá

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Hajdüböszörmény megyei városnál elhalálkozás folytán megüresedett és a város polgármestere által kinevezés útján betöltendő egy

erdőőri állásra

pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmát a 22—1933. Kgy. sz. szervezeti szabályzat b) pontja 1. és 2. bekezdésében foglalt rendelkezések szabályozzák.

Pályázhatnak olyan 24 évet betöltött magyar állampolgárok, akik feddhetlen előéletűek, ép, erős és egészséges testalkatúak és az erdőőri szakvizsgát sikerrel letették.

A pályázati kérelmeket hozzám címezve, az alább részletezett okmányokkal ellátva, **f. évi augusztus hó 22. napjának déli 12 óráig** a város iktató hivatalához kell beadni.

A kérelemhez csatolandók:

1) születési anyakönyvi kivonat, 2) iskolai képzettséget igazoló bizonyítvány, 3) erdőőri szakvizsga-bizonyítvány, 4) hatósági bizonyítvány arról, hogy a pályázó az erdőőri szolgálat ellátására alkalmas szervezettel bír, 5) illetőségi bizonyítvány, 6) erkölcsi bizonyítvány, amelyben a folyamodónak a kommunizmus alatti magatartása is igazolandó.

Elkésetten beadott, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvényeket nem veszünk figyelembe.

Hajdüböszörmény, 1939 július 22.

Dr Szálkay Antal
polgármester.

Erdőgazdaság kezelését, irányítását, szaktanácsal való ellátását vállalom. Cím a kiadóhivatalban.

MEGVETELRE keressük az alant felsorolt folyóiratok egyes füzeteit, illetőleg köteteit:

Aquila I—V. évfolyamai (1894—1898).

Erdészeti Kísérletek XX. (1918) teljes évfolyama egy, és 3—4. füzete két példányban.

Erdészeti Lapok X. évfolyama (1871) két példányban.

Erdészeti Ujság IX. évfolyama (1904—1905).

Erdészeti Zsebnaptár I—II. (1882—1884.), VI. (1888.), XXVI. (1907.), XXXVI—XXXVIII. (1917—1919.) évfolyamai, utóbbi 3 kötet 2—2 példányban.

Kárpáti Vadász I—II. évfolyamai (1927—1928),

a IV. évfolyam (1930) 9., 15., 19. és 23. füzetei,

az V. évfolyam (1931) 6. füzete,

a VI. évfolyam (1932) 18., 22—24. füzetei.

Kísérletügyi Közlemények I—XVI. (1898—1913), XXII. (1918) és XXVIII. (1925) évfolyamai.

Nimród I—VIII. évfolyamai (1913—1920).

Nimród Vadászlap IX. évfolyam (1921) 1—2 füzetei.

Természettudományi Közlöny XLVIII. évfolyama (1916).

Vadászlat I—IV. évfolyamai (1918—1921),

az V. évfolyam (1922) 4., 6., 8., 16., 18—20., 23. és 24. füzetei,

a VI. évfolyam (1923) 1—2., 4., 8—9. és 23—24. füzetei,

a VII. évfolyam (1924) 15., 18. és 21. füzetei,

a VIII. évfolyam (1925) 2. és 23—24. füzetei.

Vadászlat és Allatvilág I—XVII. évfolyamai.

Vadászlap I—XVIII. évfolyamai (1880—1897) és

a XXXIX. évfolyam (1918) 1. füzete.

Vadászlat (Halászlat, Weekend, Turisztika) I—II. évfolyamai (1933—1934).

Vízügyi Közlemények IX. évfolyama és az V. évfolyam (1915) 4. füzete.

Országos Erdészeti Egyesület.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Visk koronávaros (huszti járás) erdőbirtokossági társulata 1939. év augusztus hó 29-én, délután 13 órakor Viskén (Máramaros vm.) a község házában tartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen eladja a viski határban lévő erdőbirtokának A. 2. k. osztágában évi vágásra kijelölt 45 kat. hold területen lévő, tövön álló, mintegy 6872 m³ becsült bükk szerszám-és tűzifát.

A kikiáltási ár 30.127.— pengő, bánatpénz 3020.— pengő.

Kikiáltási áron aluli és utóajánlatok nem vehetők figyelembe.

Az árverési feltételek megtekinthetők a m. kir. erdőfelügye-
léségben Huszton és a viski erdőbirtokossági társulat hivatalos helyiségében Viskén, a község házában.

Visk, 1939. évi július hó 20-án.

Hegedüs László,
erdőbirt. társ. elnöke.